

**Informacja z realizacji
Programu Rozwoju Kultury
Miasta Suwałki
na lata 2005 – 2010**

Wprowadzenie

Programu Rozwoju Kultury Miasta Suwałki na lata 2005 – 2010 został opracowany w 2004 r. przez zespół redakcyjny, w skład którego weszli przedstawiciele państwowych i samorządowych instytucji kultury, działających na terenie Suwałk oraz pracownicy ówczesnego Wydziału Kultury i Turystyki (obecnie Wydział Kultury, Turystyki i Promocji) Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Wyżej wspomniany dokument został przyjęty uchwałą nr XXXI/361/05 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 stycznia 2005 r.

Autorzy Programu dążyli do jak najpełniejszego opisu stanu kultury w Suwałkach oraz do stworzenia realnych scenariuszy możliwości rozwoju, tj. podniesienia kompetencji kulturowych animatorów, twórców kultury i uczestników, wzmocnienia bazy materialnej jednostek kultury, wzmocnienia konkurencyjności oferty kulturalnej, promocji i rozwoju czytelnictwa, ochrony dziedzictwa kulturowego, a także równoważenia dostępu do kultury i wzrostu poziomu uczestnictwa w kulturze. Ponadto intencją twórców dokumentu było stworzenie spójnej i jednolitej polityki kulturalnej Miasta i wprowadzenie ram współpracy partnerskiej w ramach kontaktów z krajami Unii Europejskiej i innymi państwami, co jest niezbędnym warunkiem przy pozyskiwaniu środków pomocowych. Wspomniany dokument miał zatem charakter diagnostyczno-intencyjny, nie mniej jednak w miarę możliwości zakładał realne działania i projekty. Niejednokrotnie praktyka wskazała inne niż zaplanowane przez autorów programu rozwiązania i możliwości. Niewątpliwym pozytywem okresu objętego programem było między innymi stworzenie Centrum Sztuki Współczesnej – Galerii Andrzeja Strumiłły, powołanie Suwalskiej Orkiestry Kameralnej „Camerat dell’Arte”, organizacja największego w tej części Polski festiwalu bluesowego „Suwałki Blues Festiwal”, rozpoczęcia remontu budynku Muzeum Okręgowego, poszerzenie oferty

kulturalnej oraz wzrost liczby mieszkańców Suwałk korzystających z tej oferty, co znajduje odzwierciedlenie w corocznych informacjach suwalskich placówek kultury przedstawianych Radzie Miejskiej. Inne ważne osiągnięcia to: budowa pomnika Papieża Jana Pawła II, stworzenie narzędzi prawnych i finansowych dających możliwość rozwoju organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, co w konsekwencji pobudziło inicjatywy oddolne, remonty i modernizacje samorządowych jednostek kultury, przystosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych, wyposażenie w nowe środki transportu, w tym przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, utworzenie samorządowego centrum informacji kulturalnej i turystycznej, coroczny kalendarz imprez kulturalnych i turystycznych, inwentaryzacja potrzeb środowiska twórczego, w tym przygotowanie aktów prawnych mających na celu jego rozwój oraz sprawowanie mecenatu (uchwały o stypendiach i nagrodach w dziedzinie twórczości artystycznej) i wiele innych inicjatyw, które zostaną opisane w niniejszym dokumencie. Nie bez wpływu na realizację programu pozostawało coroczne pozyskiwanie finansowania na realizację działań w kulturze ze środków Unii Europejskiej oraz innych źródeł niż budżet miejski. Należy też zauważyć merytoryczną, dobrze wykształconą kadrę placówek kulturalnych, osób zatrudnionych w Wydziale Kultury, Turystyki i Promocji, organizatorów kultury, osób skupionych wokół organizacji pozarządowych, podmiotów prywatnych i innych organizatorów kultury, bez których realizacja omawianych zadań nie byłaby możliwa.

Poniższe informacje obejmują dane za okres od 2005 do 2010 r. i pochodzą ze sprawozdań przedłożonych przez samorządowe jednostki kultury, Młodzieżowy Dom Kultury i Archiwum Państwowe w Suwałkach. Informacje dotyczące działalności organizacji pozarządowych pochodzą z Urzędu Miejskiego i obejmują współpracę tych organizacji z samorządem.

Misja i strategiczne cele rozwoju

Jednym z najważniejszych osiągnięć Programu Rozwoju Kultury Miasta Suwałki na lata 2005 - 2010 było sformułowanie misji oraz strategicznych celów rozwoju.

Za misję uznano rozwój kultury jako czynnika najwyższej wartości służącej zachowaniu dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń oraz umacnianiu tożsamości narodowej, lokalnych więzi społecznych, budowaniu pomostu pomiędzy tradycją i przyszłością. Natomiast jako cel strategiczny przyjęto harmonijny rozwój i wspieranie kultury na terenie miasta Suwałk i regionu.

Ponadto opracowano cele operacyjne oraz zadania realizacyjne na lata 2005-2010. Dalsza część dokumentu odnosi się kolejno do realizacji poszczególnych celów.

Cel operacyjny 1 - Edukacja kulturalna

W ramach tego celu operacyjnego wskazano na konieczność podejmowania działań edukacyjnych z zakresu muzyki, plastyki, teatru, tańca, filmu, muzealnictwa, literatury oraz historii i tradycji regionu, również poprzez prezentację dorobku instruktorów i pracowników merytorycznych samorządowych jednostek kultury, wspieranie twórczości artystycznej dzieci i młodzieży szkolnej, tworzenie warunków na rzecz rozwijania współpracy pomiędzy jednostkami oświaty i kultury w zakresie edukacji kulturalnej, a także umacnianie istniejących zespołów, sekcji podnoszenie poziomu ich warsztatu twórczego i rozszerzanie repertuaru (chóry, zespoły muzyczne, taneczne, teatralne itp.).

Cel operacyjny 2 – Wzmocnienie bazy materialnej jednostek kultury

Powyższy cel miał być realizowany poprzez modyfikowanie sieci placówek kultury w ramach powszechnego dostępu do kultury i rozwój bazy materialnej placówek kultury (poprawa stanu technicznego obiektów i wyposażenia w sprzęt

podstawowy i specjalistyczny), w tym zaplanowano między innymi: budowę Wielofunkcyjnego Centrum Kultury, Handlu i Usług na terenach powojkowych, wyposażenie przy Muzeum im. Marii Konopnickiej Ośrodka Kultury Literackiej, utworzenie galerii sztuki współczesnej do prezentacji twórczości profesjonalnej artystów o wysokim standardzie, z zapleczem i niezbędnym wyposażeniem, prowadzenie działań na rzecz tworzenia kolekcji sztuki współczesnej artystów profesjonalnych z miasta i regionu oraz jej promocji, realizacja remontów, modernizacji i adaptacji aktualnej bazy lokalowej instytucji kultury, doposażanie placówek kultury w niezbędny i wysokiej jakości sprzęt do działań kulturalnych (komputerowy wraz z oprogramowaniem, muzyczny, nagłośnieniowy, oświetleniowy, fotograficzno-filmowy i in.), doposażanie zespołów i sekcji w stroje, kostiumy i materiały w celu prowadzenia zajęć warsztatowych i prezentacji, umożliwianie powstawania pracowni twórczych i galerii sztuki twórcom profesjonalnym na obszarze miasta, utworzenie Międzynarodowego Centrum Informacji Kulturalno – Turystycznej w muszli koncertowej w Parku Konstytucji 3 Maja, uatrakcyjnienie miejsc do kulturalnych prezentacji plenerowych (ogródki artystyczne, np. przy ROKiS), budowę centrum kulturowego „Cmentarzysko Jaćwingów” łączącego środowisko przyrodnicze i kulturowe z budową zaplecza wystawienniczego, rekreacyjnego i gastronomicznego przy wykorzystaniu ścieżek dydaktycznych oraz miejsca do organizacji imprez plenerowych.

Cel operacyjny 3 – Upowszechnianie i promocja twórczości artystycznej

Wykonanie tego celu autorzy Programu upatrywali w realizacji autorskich projektów w kulturze w oparciu o pozyskane środki ze źródeł unijnych, tworzeniu nowych zespołów profesjonalnych, sekcji artystycznych oraz ich promocja – upowszechnianie ich dorobku poprzez prezentacje stanowiące wizytówkę miasta, wspieraniu środowiska twórczego poprzez system nagród i stypendiów, prowadzeniu działań w zakresie zmian jakościowych struktury zatrudnienia w jednostkach kultury,

wspieraniu działań wysoko wyspecjalizowanej kadry instruktorskiej w zakresie prowadzenia zespołów, sekcji artystycznych w poszczególnych dziedzinach sztuki oraz działań obejmujących edukację kulturalną, a także pozyskiwaniu kadry do tworzenia i realizacji projektów w kulturze z udziałem środków zewnętrznych.

Cel operacyjny nr 4 – Wzmocnienie oferty konkurencyjności oferty kulturalnej

W ramach realizacji tego celu operacyjnego autorzy Programu przewidywali wprowadzanie nowych form upowszechnieniowych w kulturze, podnoszenie jakości działań kulturalnych pod względem programowym, inspirowanie środowiska do aktywnego uczestnictwa, przy tworzeniu oferty kulturalnej a także podejmowanie działań na rzecz prezentacji wszystkich dziedzin sztuki przy wykorzystaniu potencjału i dorobku środowisk amatorskiego ruchu artystycznego i środowisk twórczych oraz aktywności wolontariatu.

Cel operacyjny 5 – Rozwój czytelnictwa

Cel operacyjny „Rozwój czytelnictwa” był skierowany w głównej mierze do Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej w Suwałkach i przewidywał realizację takich działań, jak: poprawę jakości zbiorów bibliotecznych, zapewnianie stałego dopływu nowości wydawniczych do publicznych placówek bibliotecznych, w celu realizacji oczekiwań czytelniczych oraz wypełnianiu norm i standardów krajowych i międzynarodowych, organizowanie szerokiego dostępu do informacji za pośrednictwem Internetu, rozwój współpracy z placówkami oświatowymi w zakresie tworzenia szerokiej oferty czytelniczej i promocji książki oraz kreowania pozytywnych nawyków wśród dzieci i młodzieży w zakresie czytelnictwa, a także integrowanie środowiska wokół promocji książki i czytelnictwa.

Cel operacyjny 6 – Ochrona dziedzictwa kulturowego

W ramach realizacji tego celu przewidziano kontynuowanie prac w zakresie rewitalizacji zabytkowych obiektów starówki i otoczenia oraz zagospodarowywanie jej pod kątem wykorzystania obiektów na cele kulturalne, turystyczne i inne w zakresie użyteczności publicznej.

Cel operacyjny 7 – Równoważenie dostępu do kultury

Realizację tego celu operacyjnego autorzy upatrywali w pozyskiwaniu środków w ramach programów finansowych Unii Europejskiej, aktywizacji ruchu społeczno-kulturalnego i działalności stowarzyszeń.

Cel operacyjny 8 – Studia i prace badawcze w zakresie historii miasta i regionu

Powyższy cel miał być realizowany poprzez: opracowywanie materiałów archiwalnych znajdujących się w Archiwum Państwowym dotyczących historii miasta i regionu, popularyzację wiedzy w postaci wydawnictw, opracowań tematycznych oraz artykułów w prasie regionalnej i krajowej, pozyskiwanie materiałów dotyczących miasta i regionu z innych placówek archiwalnych z terenu kraju i zagranicznych, pozyskiwanie środków pomocowych w zakresie popularyzacji wiedzy o mieście i regionie oraz na działalność wydawniczą.

Realizacja działań w ramach celów operacyjnych Programu Rozwoju Kultury w latach 2005 - 2010

I. Cel operacyjny 1 Edukacja kulturalna

Zadania operacyjne:

1. Prezentacje dorobku instruktorów i pracowników merytorycznych Regionalnego Ośrodka Kultury i Sztuki, Muzeum Okręgowego, Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej oraz Młodzieżowego Domu Kultury stanowiące warsztat dla instruktorów i zespołów z regionu i kraju

Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki, realizując cel operacyjny „Edukacja kulturalna” prezentował dorobek instruktorów i pracowników merytorycznych. Wcielał w życie różnorodne projekty z zakresu muzyki, tańca, teatru, plastyki, sztuki ludowej, pokazywał działania grup artystycznych podczas konkursów, przeglądów, festiwali, wystaw, koncertów. Dawało to możliwość prezentacji warsztatu edukacyjnego instruktorów i umiejętności ich pracy z grupą.

Przykładami tego były: działalność koncertowa Suwalskiej Orkiestry Kameralnej „Camerata dell’Arte” podczas ważniejszych wydarzeń, uroczystości i świąt w mieście i w regionie (finał wojewódzkiego plebiscytu na najlepszą firmę regionu, 20 - lecie działalności chóru „Cantylena”, uroczystości rocznicowe 11 Listopada - Augustów, zakończenie roku akademickiego – Białystok, obchody rocznicy 1000 – lecia Litwy - Suwałki, obchody 1000 - lecia śmierci św. Brunona – Giżycko), Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek”, Ogólnopolskie Spotkania z Monodramem „O Złotą Podkowę Pegaza”, Międzynarodowy Festiwal Zespołów Ludowych „Źródłiska”, Międzynarodowy Festiwal Tańca Nowoczesnego

„Wir”, Międzynarodowe Recitale Chóralne „Hora Cantavi”, Suwalskie Prezentacje Artystyczne „Marzeńtańce”, Suwalski Przegląd Talentów Wokalnych „Świetlik” dawały możliwość prezentacji umiejętności organizacyjno-merytoryczne instruktorów pracujących w ROKiS i stanowiły rodzaj warsztatu dla uczestniczących w nich zespołów i instruktorów z Polski i zagranicy. Innym przykładem były Konfrontacje Filmowe „Na Styku Kultur”, w których uczestniczyli przedstawiciele dyskusyjnych klubów filmowych z całej Polski.

Instruktorzy Młodzieżowego Domu Kultury podobnie jak pracownicy merytoryczni ROKiS mieli okazję prezentować dorobek artystyczny na różnorodnych przeglądach i konkursach. Prowadzili również zajęcia dla instruktorów i nauczycieli z innych placówek.

Podczas Podlaskiego Forum Teatrów Dzieci i Młodzieży w latach 2007 - 2010 instruktorzy grup teatralnych zorganizowali konsultacje teatralne dla nauczycieli prowadzących grupy teatralne w szkołach. W ramach edukacji teatralnej „Ismena 2008” nauczyciele i młodzież z suwalskich szkół (gimnazjum i szkoła średnia) wzięli udział w warsztatach prowadzonych przez instruktorów MDK oraz obejrżeli przygotowane przez nich przedstawienia teatralne.

W latach 2005 - 2007 instruktorzy pracowni tanecznej prowadzili otwarte zajęcia taneczne dla nauczycieli ze szkół podstawowych, w których uczestniczyli nauczyciele ze swoimi klasami. Instruktorzy tej pracowni prowadzili również warsztaty tańca ludowego dla instruktorów i zespołów z Białorusi w Smolnikach. W grudniu 2007 roku oraz podczas ferii zimowych w 2008, 2009 i 2010 roku zorganizowane zostały Otwarte Warsztaty Śpiewu Białym Głosem i Warsztaty Gospel.

W 2008 roku z inicjatywy instruktora Mieczysława Iwaszko powstała „Galeria Jednego Obrazu”, w której swoje prace prezentują artyści – plastycy z naszego miasta, regionu i Polski.

W grudniu 2010 roku MDK otworzył galerię w Centrum Handlowym PLAZA w Suwałkach - II Edycję Biurowca Sztuki, gdzie swoje prace mogą

wystawiać artyści z Suwałk, Polski i zagraniczni.

Pracownicy merytoryczni Muzeum Okręgowego w Suwałkach mieli okazję do prezentacji swego dorobku naukowego poprzez liczne publikacje. Były to m. in.:

- „Na lewym brzegu Niemna. Kairiajame Nemuno krante”,
- „Malarze polscy w Monachium”,
- „3. Pułk Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. Jana Kozietulskiego 1920 - 1939”,
- „W monachijskiej pracowni ROMAN KOCHANOWSKI”,
- „Środowiska inteligenckie Suwalszczyzny oraz ziem ościennych w okresie zaborowym i II Rzeczypospolitej”,
- Adam Cz. Dobroński, Krzysztof Skłodowski: „2 Pułk Ułanów Grochowskich im. gen. Dwernickiego 1917–1939”,
- Krzysztof Skłodowski: „Dzisiaj Ziemia wasza jest wolną. O niepodległość Suwalszczyzny”,
- „Batalion KOP Suwałki 1927-1939”,
- „Dla Miłosza. Suwałki – Krasnogruda”.

Realizowali oni również autorskie projekty w postaci wystaw i imprez tematycznych (Festyn Archeologiczny, Piknik Kawaleryjski).

2. Wspieranie twórczości artystycznej dzieci i młodzieży szkolnej

ROKiS wspierał twórczość artystyczną dzieci i młodzieży szkolnej poprzez umożliwianie jej udziału w zespołach, zajęciach w pracowniach oraz konkursach, przeglądach, festiwalach i innych projektach artystycznych.

Przykładami takich działań są organizowane od wielu lat: Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, Suwalskie Prezentacje Artystyczne „Marzeńtańce”,

Konfrontacje Talentów Wokalnych „Świetlik”, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek”, Suwalski Przegląd Dziecięcej Twórczości Plastycznej, Ogólnopolskie Spotkania z Monodramem „O Złotą Podkowę Pegaza”.

1. Zespoły muzyczne działające w pracowni muzycznej ROKiS

Zespół	2005 (liczba osób)	2006 (liczba osób)	2007 (liczba osób)	2008 (liczba osób)	2009 (liczba osób)	2010 (liczba osób)
Zespół wokalny SAS/zespół „NP”	12	12	12	12	12	10
Zespół wokalno – instrumentalny SAS	-	-	-	-		4
Chór Seniora	35	34	33	32	30	33
Zespół wokalny „Babcie i wnuczka”	20	18	15	12	10	-
Zespół wokalno-instrumentalny SAS	4	4	4	5	5	5
Komitywa Jazz Quartet	4	4	4	-	-	5
Shamrock	6	6	6	-	-	-
Młodzieżowy zespół rockowy	4	4	5	5	5	5
Zespół Akcyza/Dreams Ascendent	-	-	5	5	5	5
Zespół Bułka z Masłem	-	6	6	-	-	-
Zespół Chip Jordan (USA) & VDS/ Virgis Jutas (LT) & VDS	6	6	6	6	6	5
Acoustic Duet	2	2	2	2	2	2
Night Come	5	-	-	-	-	-
Zespół 25. Rejs/Zmiana Wachty	5	6	6	8	8	7
Suwalska Kapela Biesiadno- Podwórkowa	6	6	6	6	-	-
Zespół Blues Forever	-	-	5	5	-	-
Bossanova Band	-	5	-	-	-	-

Studio Piosenki „Świetlik”	-	-	-	7	12	11
Zespół wokalny – instrumentalny SAS instruktor E. Kulbacki	-	-	15	12	15	-

2. Zespoły działające w pracowni tańca

Zespół	2005 (liczba osób)	2006 (liczba osób)	2007 (liczba osób)	2008 (liczba osób)	2009 (liczba osób)	2010 (liczba osób)
Zespół Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna”	50	25	30	30	35	40
Zespół Tańcz Nowoczesnego „Dotyk”	16	16	16	16	16	17

3. Zespoły działające w pracowni teatralnej

Zespół	2005 (liczba osób)	2006 (liczba osób)	2007 (liczba osób)	2008 (liczba osób)	2009 (liczba osób)	2010 (liczba osób)
Zespół teatralny „Lustro”	25	25	20	18	15	20

4. Edukacja plastyczna

Zespół	2005 (liczba osób)	2006 (liczba osób)	2007 (liczba osób)	2008 (liczba osób)	2009 (liczba osób)	2010 (liczba osób)
Grupa dzieci najmłodszych 5-9 lat	25	25	20	20	20	14
Grupa dzieci starszych 10 -14 lat	28	23	17	18	18	18
Grupa młodzieżowa	24	28	12	15	15	8
Grupa plastyczna „Sztalugi” – dorośli	14	15	15	14	14	15

5. Edukacja teatralna

Zespół	2005 (liczba osób)	2006 (liczba osób)	2007 (liczba osób)	2008 (liczba osób)	2009 (liczba osób)	2010 (liczba osób)
Spotkania Teatralne „Za kurtynką”	3.850	3.700	3.950	4.050	4.100	2.912

Niedzielne Poranki Teatralne	-	-	-	-	2.000	2.100
Warsztaty teatralne organizowane w ramach Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek”	180	220	185	180	170	220
Warsztaty teatralne organizowane w ramach Ogólnopolskich Spotkań z Monodramem „O Złotą Podkową Pegaza”	45	40	30	28	30	60

6. Organizacja festiwali, konkursów, przeglądów (uczestnicy - artyści)

Impreza	2005 (liczba osób)	2006 (liczba osób)	2007 (liczba osób)	2008 (liczba osób)	2009 (liczba osób)	2010 (liczba osób)
Ogólnopolski Konkurs Recytatorski	30	35	25	30	25	20
Kaziuk Suwalski	70	80	85	92	96	130
Konfrontacje Artystyczne „Marzeńtańce”	300	400	250	270	230	300
Przegląd Talentów Wokalnych „Świetlik”	30	35	25	28	20	15
Plener Malarski „U Źródła”	31	17	30	16	18	21
Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek”	180	220	185	180	170	250
Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Wiosło Jaćwinga”	45	50	-	-	-	-
Międzynarodowe Recitale Chóralne „Hora Cantavi”	280	260	150	-	-	-
Lato na Chłodnej	30	40	45	40	45	50
Spotkania Artystyczne Seniorów SAS	-	250	-	-	-	-
Suwałki Blues Festival	-	-	-	130	150	160
Suwalski Maraton Szantowy	30	35	35	30	40	20

Międzynarodowy Festiwal Ludowych Zespołów Tanecznych „Źródłiska”	-	200	-	-	-	-
Euroregionalne Spotkania „Gospel & Jazz”	25	-	-	-	-	-
Plener Fotograficzny „Fotoinspiracje”	-	-	12	13	-	10
Ogólnopolskie Spotkania z Monodramem „O Złotą Podkowę Pegaza”	45	40	30	28	30	25
Wigilia Chłopska	200	210	220	225	220	300

Młodzieżowy Dom Kultury jest placówką oświatową, której podstawowym zadaniem jest kształtowanie i rozwijanie twórczych uzdolnień artystycznych dzieci i młodzieży. W roku szkolnym 2009/2010 w MDK zatwierdzonych zostało 351 godzin, czyli 19,5 etatów pedagogicznych, w tym: Suwalskie Forum Samorządowe aerobik – 4 godz., informatyka – 18 godz., muzyka – 97 godz., zajęcia teatralne – 72 godz., zajęcia turystyczne – 36 godz., taniec ludowy – 9 godz., taniec współczesny – 10 godz., Akompaniament zespołem muzycznym – 9 godz., zajęcia ceramiczne – 18 godz., zajęcia taneczne – 26 godz., aerobik – 4 godz., zajęcia plastyczne – 27 godz., zajęcia rysunku i grafiki – 18 godz.

Dzieci i młodzież uczestniczące w zajęciach prowadzonych przez Młodzieżowy Dom Kultury podnosiły swoje twórcze umiejętności, biorąc udział w różnych konkursach, festiwalach, przeglądach, na terenie miasta, regionu i za granicą, zdobywały liczne nagrody.

Najważniejsze osiągnięcia to:

W roku szkolnym 2005/2006:

- udział grupy teatralnej „Teatr Mniejszy od Mikrusa” w Forum Teatrów Dziecięcych „MINIATURA” w Opolu, (wyróżnienie dla Katarzyny Szmulik w wojewódzkim etapie 50 Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego),

- udział Teatru Mikrus w VII Festiwalu Teatrów Ulicznych Dzieci i Młodzieży w Pniewach (Poznań),
- udział solistów ze studia piosenki w VIII Bliskich Spotkaniach z Poezją Śpiewaną w Kuźnicy Białostockiej (II miejsce Paula Kalata),
- udział w II Podlaskim Festiwalu Wielkanocnym w Białymstoku (II miejsce Paula Kalata),
- zdobycie III miejsca i Brązowej Muszelki Wigier przez zespół FLEX I i Teatrzyk Tańca i Piosenki na Międzynarodowym Festiwalu Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier” w Suwałkach.

W roku szkolnym 2006/2007:

- III miejsce i Brązowa Muszelka Wigier dla zespołu FLEX,
- II miejsce i Srebrna Muszelka Wigier dla zespołu tańca ludowego „EGLE” na Międzynarodowym Festiwalu Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier” w Suwałkach.
- I miejsce dla zespołu FLEX I, II i III miejsce w kat. solo-baton dla Małgorzaty Zdanio i Karoliny Żukowskiej na Międzynarodowych Prezentacjach Mażoretek, Tamburmajerek i Chearleaderek „POM-Pa” w Białymstoku.
- udział grupy FLEX I w Mistrzostwach Europy Mażoretek IMA w Opolu (wrzesień 2006).
- zorganizowanie Koncertu z okazji 15 - lecia zespołu FLEX (1.02.2007),
- udział zespołów tanecznych w Festiwalu w Alytusie (17.06.2007).

W roku szkolnym 2007/2008:

- wyróżnienie dla Marcina Skibowskiego w Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki w Suwałkach,

- II nagroda dla zespołu Efemeryczne Dzieciaki na wojewódzkim Forum Teatrów Dzieci i Młodzieży w Białymstoku, trzy wyróżnienia w Konkursie Recytatorskim „O Baryłeczkę Kubusia Puchatka” w Suwałkach,
- dwa III miejsca w kat. Gimnazjum i młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w Ogólnopolskim Forum Monodramów „O Złotą Podkowę Pegaza” w ROKiS w Suwałkach,
- I nagroda dla Maćka Kamińskiego w Konkursie plastycznym „Małe i duże zwierzaki” w ROKiS w Suwałkach,
- VIII miejsce dla zespołu FLEKSIK na Mistrzostwach Europy Mażorettek IMA w Opolu,
- VIII miejsce dla solistki Beaty Kułakowskiej na Mistrzostwach Europy Mażorettek IMA w Opolu,
- I miejsce i Złota Muszelka Wigier dla zespołu FLEX I,
- II miejsce i Srebrna muszelka Wigier dla zespołu FLEKSIK,
- II miejsce i Srebrna Muszelka Wigier dla zespołu FLEX i KONTRAST,
- III miejsce i Brązowa Muszelka Wigier dla zespołu Kontrast I na Międzynarodowym Festiwalu Muszelki Wigier 2008 w Suwałkach,
- I miejsce dla zespołu FLEX I, II miejsce dla zespołu FLEKSIK, I miejsce w kat. solo baton dla Małgorzaty Zdanio, II miejsce w kat. solo baton dla Beaty Kułakowskiej, III miejsce w kat. Pom-pon dla Pauliny Matusiewicz, I miejsce w Prezentacjach kat. duo-baton dla Małgorzaty Zdanio i Olgi Grygienć na Międzynarodowych Prezentacjach Mażorettek, Tamburmajorek i Chearleaderek „POM- Pa” w Białymstoku.

W roku szkolnym 2008/2009:

- II miejsce w Międzynarodowym Festiwalu Piosenki zorganizowanym przez Radio Jard w Białymstoku dla solistów ze studia piosenki, udział grupy „VIEŚNOVA” w Międzynarodowym Festiwalu Podlaska Oktawa Kultur

- w Białymstoku i Festiwalu Muzyki Ludowej Folklor 2009”
w Ostródzie,
- wyróżnienie i nagroda dla zespołu rockowego „FRISTEJDZBEND” na Festiwalu „ZGRZYTY” w Warszawie,
  - II miejsce w Konkursie Piosenki „Świetlik” dla Izabeli Stankiewicz,
  - II miejsce dla Teatru Efemerycznego” na Ogólnopolskim Festiwalu Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek” w Suwałkach,
  - I Miejsce w kat. dzieci przedszkolnych dla Władysława Sowuła i dwa wyróżnienia w kat. dzieci klas I – III dla Zofii Mackiewicz i Weroniki Andruszkiewicz w Konkursie Recytatorskim „O Baryłeczkę Kubusia Puchatka”,
  - III miejsce dla Zofii Mackiewicz za monodram „Z pamiętnika trzecioklasistki” w Ogólnopolskim Konkursie monodramów „O Złotą Podkowę Pegaza” w Suwałkach,
  - wyróżnienie dla Teatru Lalki i Aktora „TAO” na Podlaskim Forum Teatrów Dzieci i Młodzieży,
  - wyróżnienie oraz Nagrodę Kuratora na 41 Ogólnopolskich Puławskich Spotkaniach Lalkarzy w Puławach,
  - I miejsce w XII Konkursie Recytatorskim „O Baryłeczkę Kubusia Puchatka”,
  - I miejsce w Wojewódzkim Konkursie Recytatorskim „Baje, bajki, bajeczki” dla Anny Urbanowicz,
  - II nagroda dla Michała Taraszkiewicza w X Suwalskim Przeglądzie Dziecięcej Twórczości Plastycznej w Suwałkach,
  - I miejsce i Złota Muszelka Wigier dla zespołu FLEX (hip-hop) i FLEX I (mażoretki),
  - II miejsce i Srebrna Muszelka Wigier dla zespołu FLEKSIK (mażoretki),

- II miejsce i srebrna Muszelka Wigier dla zespołu KONTRAST, wyróżnienie dla zespołu KONTRAST I i zespołu Blue White Stars na Międzynarodowym Festiwalu Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier 2009’,
- I miejsce dla zespołu FLEX I , III miejsce dla zespołu FLEKSIK, I miejsce w kat. solo-baton dla Małgorzaty Zdanio, I miejsce dla Pauliny Matusiewicz w kat. solo pompon, II miejsce w kat. Solo - baton dla Pauliny Matusiewicz, III miejsce dla Beaty Kułakowskiej w kat. solo-baton, II miejsce dla Izy Matusiewicz w kat. solo-baton (kadetki), II miejsce w kat. mini-mix dla zespołu FLEKSIK, III miejsce w kat. duo-baton dla Małgorzaty Zdanio i Olgi Grygienć na Międzynarodowych Prezentacjach mažorettek, Tamburmajorem i Chearleaderek „POM-Pa” w Białymstoku,
- IV Miejsce na Mistrzostwach Europy Mažorettek IMA w Opolu dla zespołu FLEKSIK (mažoretki).

W roku szkolnym 2009/2010:

- I miejsce i Złota Muszelka Wigier dla chóru Gospel w Międzynarodowym Festiwalu Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier 2010’,
- dwa I miejsca, jedno II i jedno wyróżnienie w 55. Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim oraz kwalifikacja na eliminacje ogólnopolskie w Słupsku
- I miejsce w Powiatowym Konkursie Recytatorskim Poezji Patriotycznej w I LO w Suwałkach,
- jedno I, dwa II i dwa III miejsca na VII Ogólnopolskim Konkursie Monodramów „ O Złotą Podkowę Pegaza” w ROKiS w Suwałkach,
- III miejsce oraz nagrody finansowa i rzeczowa za spektakl „Jaś i Małgosia, czyli gliniane serca” dla „Teatru Mikrus” w XV Młodzieżowych Konfrontacjach Teatralnych w Łomży,

- I miejsce i dwa wyróżnienia w konkursie recytatorskim „O Baryłeczkę Kubusia Puchatka”,
- II miejsce dla Anny Urbanowicz w eliminacjach wojewódzkich Konkursu Recytatorskiego „Baje, Bajki, Bajeczki” w Białymstoku,
- III miejsce w X Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym w Pabianicach,
- II nagroda w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Ja i Król Maciuś” w Płocku,
- Nagroda oraz wyróżnienie w XII edycji Przeglądu Twórczości Dziecięcej organizowanej przez ROKiS w Suwałkach,
- dwa wyróżnienia w Ogólnopolskim Konkursie „Zaangażowana Sztuka Dziecięca” - „Poznaj polskie ptaki” zorganizowanym przez Europejską Galerię Malarstwa Touch of Art.eu.
- dwa I, jedno II i jedno III dla Zespołów tanecznych FLEX, FLEKSIK, FLEX I na Międzynarodowych Prezentacjach Mażorettek, Tamburmajerek i Cheerleaderek „POM-PA” w Białymstoku,
- I miejsce i Złota Muszelka, pięć III miejsc i Brązowych Muszelek na Międzynarodowym Festiwalu Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier 2010”,
- Zespół „Kontrast” zdobył w 2010 r. II miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Tańca Nowoczesnego JARD Białystok, I miejsce i nagroda specjalna na Międzynarodowym Festiwalu Tańca Współczesnego Ostrów Mazowiecka, I miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Tańca Nowoczesnego JARD Białystok,
- I miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Tańca Nowoczesnego JARD Białystok dla zespołu NIEREALNE.

3. Tworzenie warunków na rzecz rozwijania współpracy pomiędzy jednostkami oświaty i kultury w zakresie edukacji kulturalnej

W ramach realizacji celu „Edukacja kulturalna” Muzeum Okręgowe w ścisłej współpracy z placówkami edukacyjnymi w mieście i regionie prowadziło program lekcji muzealnych dla dzieci i młodzieży.

Liczba lekcji i ich uczestników w poszczególnych latach.

✖

Rok	Liczba lekcji	Liczba uczestników lekcji
2005	197	5 073
2006	109	2 785
2007	137	3 317
2008	128	3 041
2009	151	3 654
2010	139	3 447
Razem	861	21 317

W związku z utworzeniem Centrum Sztuki Współczesnej – Galerii Andrzeja Strumiły w Suwałkach oferta zajęć z dziećmi i młodzieżą uległa poszerzeniu.

We współpracy z ROKiS i MDK muzeum zrealizowało wiele imprez kulturalnych o charakterze edukacyjnym. Były to m.in.: Zimowy Pałacyk św. Mikołaja (2005 - 2010), Noc Muzeów (2008 - 2010), Światowy Dzień Poezji (2007). Imprezy te gromadziły liczne rzesze młodych odbiorców kultury.

W ramach edukacji kulturalnej Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki podejmował działania na rzecz rozwijania współpracy z jednostkami oświaty. W okresie 2005 - 2010 kontynuowany był cykl edukacji teatralnej pod nazwą Spotkania Teatralne „Za Kurtynką”. Były to cykliczne prezentacje teatralne połączone z aktywnym warsztatem twórczym „Scena dla Ciebie”. Propozycją do współpracy z jednostkami oświaty był również cykl warsztatowy z zakresu kultury tradycyjnej pod nazwą „Sztuka ludowa Suwalszczyzny”. Twórcy ludowi zapraszani przez ROKiS uczyli młodzież szkolną wykonywania elementów plastyki obrzędowej okresu Wielkanocy i Bożego Narodzenia.

Edukacja regionalna:

Zespół	2005 (liczba osób)	2006 (liczba osób)	2007 (liczba osób)	2008 (liczba osób)	2009 (liczba osób)	2010 (liczba osób)
Koło Twórców Ludowych	30	25	20	20	20	15
Warsztaty dla przedszkoli i szkół z cyklu Sztuka ludowa Suwalszczyzny pt. „Wielkanocna plastyka obrzędowa”	300	345	330	300	250	250
Warsztaty dla przedszkoli i szkół z cyklu Sztuka Ludowa Suwalszczyzny pt. „Plastyka obrzędowa okresu Bożego Narodzenia”	320	300	280	220	45	110

Nową inicjatywą ROKiS, realizowaną od czerwca 2007 roku, były poranki muzyczne, a od roku 2008 audycje muzyczne Suwalskiej Orkiestry Kameralnej „Camerata dell’Arte”. Odbywały się one w suwalskich przedszkolach i szkołach oraz na terenie powiatu suwalskiego. W 2009 roku projekt realizowany był przy udziale środków Marszałka Województwa Podlaskiego, środków miejskiego funduszu rozwiązywania problemów alkoholowych i ROKiS. W ramach tego

projektu odbyły się **64 audycje**, w których uczestniczyło około **11 tysięcy uczniów**. Uczniowie suwalskich szkół ponadpodstawowych uczestniczyli też w spotkaniach Kina Lektur Szkolnych, które odbywają się w siedzibie ROKiS.

Ważnym elementem współpracy ze szkołami było udzielanie konsultacji z różnych dziedzin sztuki dla nauczycieli suwalskich szkół, wypożyczanie strojów z zasobów garderoby teatralnej i tanecznej.

Ponadto w latach 2006 - 2008 opłacano dwóch instruktorów zespołu „Mała Suwalszczyzna” działającego przy Szkole Podstawowej nr 6.

W ramach edukacji kulturalnej Młodzieżowy Dom Kultury zapraszał szkoły i inne instytucje kulturalne do udziału w organizowanych przez MDK konkursach, imprezach, festiwalach, warsztatach i koncertach. Ponadto zespoły teatralne, taneczne i muzyczne brały udział w imprezach, koncertach, konkursach organizowanych przez inne placówki oświatowe i kulturalne na terenie miasta i regionu.

Młodzieżowy Dom Kultury przy realizacji imprez i projektów współpracował z następującymi placówkami:

1. Młodzieżowym Centrum Kultury w Alytusie - m.in. wymiana młodzieży, wspólne warsztaty artystyczne, udział młodzieży w różnych festiwalach na Litwie i w Suwałkach.

2. Młodzieżowym Domem Kultury w Białymstoku - organizacja Forum Teatrów Dzieci i Młodzieży - eliminacje rejonowe w Suwałkach.

3. Wojewódzkim Ośrodkiem Animacji Kultury w Białymstoku – udział suwalskich grup i zespołów w warsztatach artystycznych, Międzynarodowym Festiwalu „KARNAWAŁ”, zaproszenie instruktorów do jury Forum Teatrów Dzieci i Młodzieży, prowadzenie warsztatów z pałeczką i pom-pomem.

4. Biblioteką Publiczną im. Marii Konopnickiej w Suwałkach - współpraca przy organizacji warsztatów literackich, konkursu literackiego „Okruch poetycki” i konkursu na „Suwalskie Limeryki”, współpraca w redagowaniu pisma kulturalno - literackiego „PONAD MGŁĄ”.

5. Regionalnym Ośrodkiem Kultury i Sztuki w Suwałkach – współpraca instruktorów teatralnych podczas przygotowań do „Ulicy Teatralnej” w ramach Międzynarodowego Festiwalu „WIGRASZEK”, występy zespołów tanecznych podczas DNI DZIECKA, festiwalu „WIGRASZEK”.

6. Świetlicą Środowiskową „PRZYSTAŃ” w Suwałkach - włączenie się w akcje charytatywne organizowane na rzecz placówki, prowadzenie zajęć z dziećmi.

7. Domem Pomocy Społecznej „Kalina” - występy artystyczne grup i zespołów z Młodzieżowego Domu Kultury podczas różnych uroczystości (Chodzenie z Alelujką, prezentacja widowiska teatralno - muzycznego „Biała sukienka, złoty pas” – Teatr Obrzędowy „ANCYJAS” itp.).

8. Muzeum Okręgowym w Suwałkach - pomoc w organizacji i przeprowadzeniu „Ogrodu Baśni”, występy grup teatralnych z MDK podczas „Nocy Teatralnej w Muzeum”.

9. Uniwersytetem III Wieku – prowadzenie zajęć teatralnych dla słuchaczy Uniwersytetu w MDK.

10. Towarzystwem Polaków Doniecka na Ukrainie - udział zespołów tanecznych z Doniecka w Międzynarodowym Festiwalu Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier”.

11. Wymianą młodzieży w ramach współpracy bliźniaczych miast Grande - Synthe we Francji i Suwałk m.in. wymiana młodzieży, wspólne warsztaty artystyczne, udział młodzieży w różnych festiwalach we Francji i w Suwałkach.

12. Międzynarodowym Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Społecznego - współpraca przy organizacji Międzynarodowego Festiwalu „Muszelki Wigier”, współpraca przy organizacji plenerów malarskich i warsztatów artystycznych.

13. Stowarzyszeniem Teatr Efemeryczny - edukacja teatralna w ramach projektu „Ismena”.

14. Stowarzyszeniem Społeczno - Artystycznym „Nie Po Drodze” - współorganizacja i produkcja widowisk teatralnych podczas Suwalskich Teatr-Akcji.

15. Zespołem Szkół nr 8 – prowadzenie zajęć artystycznych dla klas I - III ze Szkoły Podstawowej nr 2.

16. Liceum Ogólnokształcącym nr 1 im. Marii Konopnickiej, Liceum Ogólnokształcącym nr 2 im. Zygmunta Podhorskiego, Liceum Ogólnokształcącym nr 3 – udział młodzieży w projekcie edukacji teatralnej „ISMENA” oraz warsztatach teatralnych organizowanych w MDK, prezentacja spektakli teatralnych dla młodzieży.

17. Zespołem Szkół Technicznych, Zespołem Szkół nr 6 - występy artystyczne zespołów podczas uroczystości szkolnych.

18. Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Suwałkach – występy zespołów tanecznych podczas imprez sportowych, współpraca przy organizacji obchodów Dni Edukacji Narodowej, Festiwalu „Muszelki Wigier” itp.,

19. Przedszkolami nr 1, nr 2, nr 3, nr 4, nr 5 - występy artystyczne zespołów i grup tanecznych podczas Pikników Rodzinnych,

20. Centrum Handlowe „PLAZA”- otwarcie galerii, występy artystyczne w galerii, prowadzenie zabaw i konkursów podczas różnych imprez organizowanych w PLAZIE,

21. Stała współpraca z Domem Dziecka w Pawłówce - cykliczne zajęcia plastyczne w soboty w MDK, udział grup teatralnych w akcji charytatywnej „Gwiazdkowa Niespodzianka”.

Do najważniejszych imprez organizowanych i współorganizowanych przez MDK należy zaliczyć:

- Konkurs recytacji i promocji współczesnej poezji dla dzieci i młodzieży „O Baryłeczkę Kubusia Puchatka”,
- Forum Teatrów Dzieci i Młodzieży- eliminacje rejonowe,
- Konkurs wiedzy o Suwałkach i Suwalszczyźnie,
- Prezentacje Artystyczne w MDK (Dzień Teatru, Dzień Tańca, Dzień Muzyki),
- Dzień Dziecka z Firmą „Cymes”,

- Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier”,
- Suwalskie Teatr- Akcje,
- Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym,
- Suwalskie Rowerowe Biegi na Orientację,
- Impreza muzyczna „Rock- Pomost”,
- Warsztaty Gospel,
- Biurowiec Sztuki – wystawa (I i II edycja).

Natomiast Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Suwałkach w ramach realizacji omawianego celu operacyjnego zrealizowała w szkołach trzy projekty: „Akademia Wychowania Patriotycznego. Żywią i bronią.”, ”II edycja. Suwalczanie z kart kalendarza” i „Kraina piękna jak baśń...”. Projekty dotyczyły edukacji patriotycznej i były realizowane w formie wykładów:

I. „Akademia Wychowania Patriotycznego. Żywią i bronią”:

- Andrzej Matusiewicz „Suwalszczyzna jaćwieska i jej współczesne tradycje”,
- Andrzej Matusiewicz „Jaćwingowie a Prusowie – historia wspólna i odrębna”,
- Wiesława Tyczkowska – zajęcia warsztatowe z młodzieżą „Suwalszczyzna – dawne stroje regionalne – obrzędy, obyczaje, kuchnia regionalna”,
- Wiesława Tyczkowska – zajęcia z młodzieżą szkolną „Suwalszczyzna w oczach reżyserów filmowych” (Pan Tadeusz, Dolina Issy, Ryś i in.),
- Wiesława Tyczkowska – spotkanie z młodzieżą szkolną „Różnorodność etnograficzna i wyznaniowa Suwalszczyzny”,
- Jan Bacewicz – wykład regionalisty „Gwary Suwalszczyzny”,
- Władysława Racis – spotkanie z młodzieżą szkolną „Twórcy ludowi i ich rola w utrwalaniu tradycji i kultury wiejskiej regionu”,

- Andrzej Matusiewicz – „Zabytki Suwalszczyzny”.

W **8** spotkaniach uczestniczyło około **300 uczniów**.

II. „Akademia Wychowania Patriotycznego. II edycja. Suwalczenie z kart kalendarza”:

- Maria Chwalibóg – „Obława Augustowska na Suwalszczyźnie w 1945 r.”,
- Lidia Dziurdzikowska „Aleksandry Piłsudskiej związki z Suwałkami”,
- Andrzej Matusiewicz „Śladami pamięci narodowej w Suwałkach”,
- Wiesława Malinowska „Koleje losu Alfreda Lityńskiego”,
- Henryk Kuczyński „Syberyjski szlak Suwalczan”,
- Maria Czygier „Związki Czesława Miłosza z Suwalszczyzną”,
- Marek Szczepankiewicz „Suwalczenie wśród ofiar zbrodni stalinowskich w Katyniu”,
- Tadeusz Radziwonowicz „Biografia generała Henryka Minkiewicza”,
- Krzysztof Kaczyński „Życie i zasługi księdza Jerzego Zawadzkiego”,
- Andrzej Twardowski „Suwalczenie w drodze ku wolności”,
- Jan Bacewicz „Patron twojej ulicy”,
- Andrzej Matusiewicz „Patla Antoni – patriota, popularyzator Suwalszczyzny”,
- Katarzyna Panek „Józef Piłsudski i działalność POW w Filipowie”.

W **14** spotkaniach uczestniczyło około **550 uczniów**.

III. „Kraina piękna jak baśń...”:

- Wiesława Kalejta „Pejzaże Suwalszczyzny w filmie i literaturze”,

- Władysław Racis – spotkanie z regionalistą – suwalskim twórcą ludowym,
- Zdzisław Bieryło „Drewniane ptaki Suwalszczyzny”,
- Władysław Racis – spotkanie z regionalistą – znawcą gwary ludowej,
- Grażyna Serafin – spotkanie z pisarzem regionalnym,
- Andrzej Matusiewicz „Historia suwalskich cmentarzy”,
- Halina Mackiewicz – warsztaty plastyczne,
- Barbara Ciwoniuk – spotkanie autorskie,
- Józefa Drozdowska – spotkanie autorskie.

W **9** spotkaniach uczestniczyło około **380 uczniów**

Suwalska Książnica zrealizowała wspólnie z młodzieżą szkolną z Suwałk (uczniowie Zespołu Szkół nr 4), Puńska i Litwy (Lazdijai) projekt „Baśnie i Legendy na zachodnim brzegu Niemna”. Grupy docelowe projektu, podczas integracyjnych spotkań poznawały wkład poszczególnych narodów (z obszaru dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego) w dziedzictwo i historię Suwalszczyzny poprzez baśnie i legendy będące obrazem wspólnych korzeni kulturowych. W spotkaniu wzięło udział **60 osób**.

W 2005 roku zrealizowano cykl spotkań „Moja mała Ojczyzna”. Wykładowcami byli pracownicy Wigierskiego Parku Narodowego. Odbyło się łącznie **7 spotkań**, w których uczestniczyło **500 uczniów**.

Edukacja regionalna pojawiła się również w cyklu zajęć „Podróże w czasie”, podczas których dzieci poznawały elementy kultury światowej w odniesieniu do kultury polskiej i regionalnej. Pogłębiły one również wiedzę na temat historii Suwałk i dziejów wigierskiego zespołu poklasztornego.

W sumie odbyło się **30 spotkań**, w których uczestniczyło ok. **800 dzieci**.

Zrealizowano projekt „Sześciolatki poznają swoją małą ojczyznę – Suwalszczyznę poprzez literaturę”.

- Spotkanie autorskie z Grażyną Serafin „Fabryka książek”,
- Warsztaty plastyczne z Juliuszem Baturą (2 spotkania),
- Spotkanie autorskie z Józefą Drozdowską (2 spotkania),
- Spotkanie z Ireną Żuryńska „Bohater literacki ...”,
- Spotkanie autorskie ze Zbigniewem Tanajewskim (2 spotkania),
- Spotkanie z Wiesławą Kalejtą,
- Warsztaty plastyczne z Violetą Putrą (2 spotkania),
- Spotkanie autorskie z Zofią Olek – Redlarską.

Ogółem odbyło się **12 spotkań** z twórcami regionalnymi. Udział w nich wzięło **480 dzieci**.

Edukacja regionalna upowszechniana była również poprzez projekt „Ziemia suwalska - kraina mojego dzieciństwa”. Odbyły się w jego ramach następujące wykłady:

- Spotkanie ze Zbigniewem Fałtynowiczem „Dzieciństwo Marii Konopnickiej z Wasiłowskich”,
- Spotkanie ze Zbigniewem Fałtynowiczem „Czesław Miłosz w Suwałkach”,
- Wykład Jana Bacewicza „Ziemia suwalska...”(3 wykłady),
- Wykład Zbigniewa Fałtynowicza „Sławni suwalczykowie”,
- Wykład Zbigniewa Fałtynowicza „Pisarze związani z Suwalszczyzną ...”.

W **7** spotkaniach udział wzięło **260 uczniów** z suwalskich gimnazjów.

W 2010 roku Biblioteka Publiczna włączyła się w obchody Roku Marii Konopnickiej organizując szereg działań skierowanych do suwalczyków, szczególnie zaś do dzieci i młodzieży.

W ramach projektu *„Nie tylko o krasnoludkach - wartości ukryte pod piórem Marii Konopnickiej”* dofinansowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego zorganizowano warsztaty literackie i teatralne:

- *„Odkrywamy Konopnicką na nowo”*- warsztaty literackie we współpracy z I Liceum Ogólnokształcącym i Młodzieżowym Domem Kultury
- *„Spotkanie z poezją”* – warsztaty dla uczniów liceum i przedszkolaków - we współpracy z I Liceum Ogólnokształcącym i Przedszkolem Nr 10
- *„Świat zwierząt i roślin w utworach Marii Konopnickiej”* – warsztaty teatralne - we współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury
- *„Pożegnanie z Marią Konopnicką”* – warsztaty regionoznawcze - we współpracy z I Liceum Ogólnokształcącym i Przedszkolem Nr 10.

Oprócz warsztatów zostały zorganizowane konkursy plastyczne i recytatorskie. Wydano folder - broszurkę *„Nie tylko o krasnoludkach ...”* zawierający lubiane przez dzieci wiersze Konopnickiej i nagrodzone w konkursie rysunki. Projekt uzupełnił zestaw okolicznościowych ekslibrysów.

W projekcie uczestniczyło ogółem około 430 osób.

W ramach projektu *„Cztery pory roku z Marią Konopnicką”*, współfinansowanego z środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, skierowanego do uczniów szkół podstawowych

- we współpracy z Muzeum Marii Konopnickiej przeprowadzono pogadanki przybliżające życie i twórczość Konopnickiej przygotowane przez znawców tematu:

- *„Suwalskie dzieciństwo Marii Konopnickiej”* – Magdalena Rusińska-Wołoska
- *„Młodość Marii Konopnickiej w Kaliszu”* – Beata Choińska
- *„Warszawskie lata Marii Konopnickiej – związki z czasopiśmem „Świt”* – Barbara Pukaczewska
- *„Podróże Marii Konopnickiej”* – Piotr Malczewski,

- zorganizowano warsztaty plastyczne i literackie:

- „*Hu! Hu! Ha! Nasza zima zła*” – warsztaty plastyczne Ewa Olejnik-Rakowska
- „*Na jagody* – wakacyjne warsztaty kulinarne na terenie Suwalskiego Parku Krajobrazowego
- „*Jak to ze lnem było*” – warsztaty rękodzielnicze we współpracy z Muzeum im. Marii Konopnickiej
- „*Ptaki przylatujące wiosną*” - warsztaty przyrodnicze we współpracy z Wigierskim Parkiem Narodowym

- pod kierunkiem Joanny Łupinowicz, we współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury, powstała teatralna adaptacja wiersza „*Na jagody*”, do której muzykę skomponował Grzegorz Bogdan,

- przeprowadzono powiatowy konkurs recytatorski „*Maria Konopnicka o wiosnie i ptakach*”, konkurs literacki „*Co słonko widziało*” i konkurs na „*Najładniejszą pannę Jagodziankę*” .

W projekcie uczestniczyło ogółem ok. 645 osób.

Oprócz wspomnianych wyżej projektów, na które pozyskano dodatkowe środki, Biblioteka w 2010 r. roku realizowała działania we własnym zakresie:

- „*Spotkania z książką*” - odbyło się 55 zajęć, a skorzystało z nich 1.241 dzieci z klas „0”;

– „*O pewnej książce*” - zajęcia edukacyjne z okazji Światowego Dnia Książki;

– „*Wszystkie misie, małe i duże...*” - z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia;

– „*Spotkanie z Mikołajem*” i „*Tradycje świąteczne na świecie*” - z okazji Świąt Bożego Narodzenia;

- „*Mój ulubiony bohater książkowy ulepiony z plasteliny*” – zajęcia plastyczne;

- *Malowanie jajek i konkurs na najładniejszą pisanekę* ;

- „*Wesoła biblioteka we wtorki*” - cotygodniowe zajęcia otwarte dla dzieci;

- „*Pomocna Dłoń*” - pomoc w odrabianiu lekcji;

- „*Pomoc*” – grupka biblioterapeutyczna
- zajęcia plastyczne i literackie dla gimnazjalistów i uczniów szkół podstawowych - we współpracy ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym nr 1. Dodatkowo, w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym nr 1 w 2010 r. został utworzony Punkt Biblioteczny.
- „*Spotkania w piątki*” - na których młodzież miała możliwość obejrzenia dostępnych nowości filmowych. (137 osób) Filia nr 3
- „*Latawce*” – warsztaty dot. życia w Afganistanie – we współpracy z III Liceum Ogólnokształcącym i Polską Akcją Humanitarną (36 os.).

Zajęcia edukacyjne organizowane przez pracowników Biblioteki dla szkół i przedszkoli (w tym: lekcje biblioteczne, wycieczki do biblioteki, itp.) na terenie placówek oświatowych objęły ogółem 1.418 uczniów.

Z zajęć organizowanych w czasie ferii zimowych, wiosennych i wakacji (w tym: zajęcia plastyczne, konkursy czytelnicze, turnieje gier planszowych, zajęcia komputerowe, głośne czytanie książek, wspólne oglądanie filmów itp.) skorzystało 1.547 uczniów.

Ponadto Biblioteka Publiczna przygotowała w analizowanym okresie specjalną ofertę skierowaną do szkół tzw. „teczka pedagogiczna”, która zawierała:

- *Biblioteka – dobre miejsce dla każdego człowieka* - zajęcia promujące bibliotekę i czytelnictwo,
- *Podróże w czasie, lektury, pisarze* – zajęcia edukacyjne,
- *Wesoła biblioteka we wtorki* - zajęcia edukacyjne,
- *Pomocna dłoń* - pomoc w odrabianiu lekcji,
- *Tygodniówka mądra główka* - zajęcia edukacyjne,
- *Czwartkowi Czytelmaniacy* - wspólne głośne czytanie,
- *Suwalczanie czytają dzieciom* - akcja promująca czytelnictwo,

- *Czytanie przy trzepaku* - zajęcia wakacyjne,
- *Bajkowe spotkania z książką* - zajęcia edukacyjne,
- *Lekcje biblioteczne* - zgodnie z zapotrzebowaniem czytelniczym,
- *Czytelmaniacki Miesięcznik Biblioteczny „Bibliofilek”* - czasopismo biblioteczne tworzone przez najmłodszych użytkowników,
- *Historia Ziemi zapisana w skałach* - stała ekspozycja Biblioteki.

Również Archiwum Państwowe w Suwałkach włączyło się w realizację Programu Rozwoju Kultury Miasta Suwałki na lata 2005 – 2010. Prezentowane w Archiwum wystawy były okazją do przeprowadzania lekcji historyczno - archiwalnych dla młodzieży szkolnej. Ich tematyka była następująca:

- „Archiwum Państwowe w Suwałkach. Dzieje, działalność, zasób”,
- „Kultura i rozrywka popularna w Suwałkach w połowie XIX w.”,
- „W poszukiwaniu przodków – jak prowadzić badania genealogiczne”,
- „Życie codzienne po wyzwoleniu”, „Materiały archiwalne dotyczące lat 1980-1981 w zbiorach Archiwum Państwowego w Suwałkach”,
- „Zmiany demograficzne w historii Suwałk”,
- „Aleksandra Piłsudska 1882-1963”,
- „Wspólne dziedzictwo archiwalne. Suwalszczyzna w archiwaliach z Polski i Litwy”,
- „Materiały archiwalne w zbiorach Archiwum Państwowego w Suwałkach dotyczące dziejów Raczek”,
- „Księgi hipoteczne i notarialne jako źródło historyczne”,
- „Księgi metrykalne i stanu cywilnego jako źródła do badań genealogicznych”, „Kartografia w zbiorach Archiwum Państwowego w Suwałkach”.

Ogółem Archiwum odwiedziło **107 wycieczek**, głównie z suwalskich szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjów.

4. Umacnianie istniejących zespołów, sekcji poprzez podnoszenie poziomu ich warsztatu twórczego i rozszerzanie repertuaru (chóry, zespoły muzyczne, taneczne, teatralne itp.)

Swój edukacyjny wymiar miały również działania służące umacnianiu istniejących zespołów, sekcji poprzez podnoszenie poziomu ich warsztatu twórczego i rozszerzanie repertuaru. Działające przy Regionalnym Ośrodku Kultury i Sztuki zespoły i sekcje miały możliwość podnoszenia poziomu warsztatu twórczego i rozszerzania repertuaru poprzez samokształcenie się instruktorów, wymianę doświadczeń z innymi zespołami artystycznymi podczas konkursów, przeglądów, festiwali i plenerów. Przy realizacji projektów z funduszy unijnych z partnerami z innych krajów tworzyły się znakomite okazje do poznawania różnorodności kultur i metod pracy.

Przykładami tego były: Międzynarodowy Festiwal Ludowych Zespołów Tanecznych „Źródliśka”, projekt: „Rzeczpospolita Obojga Narodów w Muzyce Polskiego i Litewskiego Romantyzmu” (2005 r.), Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek”, realizowany wspólnie z partnerami z Litwy, Łotwy i Estonii Międzynarodowy Festiwal „Pieśni Ludów znad Via Baltica” oraz dwuletni projekt „Między Czarną Hańczą a Niemnem – peregrynacje artystyczne na pograniczu”. Projekty te dawały możliwość podnoszenia poziomu warsztatu twórczego i rozszerzania repertuaru zespołów z różnych dziedzin sztuki.

Młodzieżowy Dom Kultury zapewniał odpowiednie warunki do rozwijania i doskonalenia zdobytych umiejętności przez uczestników zajęć poprzez doskonalenie kadry pedagogicznej, umacnianie istniejących zespołów oraz tworzenie nowych grup zainteresowań i warsztatów artystycznych.

W roku szkolnym 2005/2006 w placówce zwiększono ilość grup zainteresowań o grupy turystyczno - krajoznawcze, edukacji bezpieczeństwa ruchu drogowego, grupę tańca ludowego „Wigryna”, grupę Śpiewu Białym Głosem, Chóru Gospel.

W roku szkolnym 2006/2007 powstały nowe, zgodnie z zapotrzebowaniem młodzieży, grupy gry na keyboardzie.

W roku szkolnym 2007/2008 powstał zespół folkowy „Wieśnova”, prezentujący pieśni tradycyjne w nowoczesnych aranżacjach.

W roku szkolnym 2008/2009 powstały 3 nowe grupy plastyczne.

W latach 2005 - 2010 w celu podnoszenia poziomu umiejętności uczestników zajęć Młodzieżowy Dom Kultury zorganizował dla dzieci i młodzieży warsztaty artystyczne i plenery plastyczne. Były to:

- warsztaty literackie (2005 - 2007) ,
- warsztaty teatralne (2005 - 2010),
- warsztaty plastyczne (2005 - 2010),
- warsztaty taneczne w ramach współpracy bliźniaczych miast Grande - Synthe i Suwałk (2006, 2007, 2008) warsztaty taneczne w Białymstoku, Ełku (2007 - 2009),
- kolonie artystyczne w Kuklach – zespoły taneczne (2007 - 2008),
- plenery malarskie (2006 - 2010),
- warsztaty Gospel oraz Śpiewu Białym Głosem (2007 - 2010).

Do najważniejszych imprez organizowanych i współorganizowanych przez Młodzieżowy Dom Kultury należy zaliczyć:

1. Konkurs recytacji i promocji współczesnej poezji dla dzieci i młodzieży „O Baryłeczkę Kubusia Puchatka”.
2. Forum Teatrów Dzieci i Młodzieży - eliminacje rejonowe.
3. Konkurs wiedzy o Suwałkach i Suwalszczyźnie.
4. Prezentacje Artystyczne w MDK (Dzień Teatru, Dzień Tańca, Dzień Muzyki).

5. Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier” (przy współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Społecznego).
6. Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym.
7. Suwalskie Rowerowe Biegi na Orientację.
8. Impreza muzyczna „Rock - Pomost”.
9. Warsztaty Gospel.

W analizowanym okresie również Wydział Kultury, Turystyki i Promocji Urzędu Miejskiego w Suwałkach podejmował działania o charakterze edukacyjnym. Były to m. in.:

- Zorganizowana we wrześniu 2006 r. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Polacy i Polonia na świecie. Stan badań i ich perspektywy na XXI wiek” we współpracy ze Światową Radą Badań nad Polonią. Udział wzięli naukowcy z kraju i zagranicy (USA, Wielka Brytania, Australia, Niemcy, Argentyna, Litwa). Konferencji towarzyszyły dwie publikacje: jedna poświęcona życiu premiera Edwarda Franciszka Szczepanika i druga, w ramach której ukazały się materiały pokonferencyjne.
- Zorganizowane w maju 2008 r. II Spotkanie Samorządowców Diecezji Ełckiej pn. „Młodzież naszą nadzieją”, które objął patronatem Ks. Kardynał Józef Glemp Prymas Polski. W ramach spotkania odbyły się wykłady i dyskusje poświęcone sytuacji młodzieży oraz jej miejsca w życiu publicznym.

II. Cel operacyjny 2

Wzmocnienie bazy materialnej jednostek kultury

Zadania operacyjne:

1. Modyfikowanie sieci placówek kultury w ramach powszechnego dostępu do kultury

1.1. Prowadzenie działań na rzecz pozyskiwania lokali komunalnych na siedziby filii bibliotecznych w celu zmniejszania kosztów ich eksploatacji i utrzymania.

Struktura organizacyjna Biblioteki opracowana została zgodnie z potrzebami miasta i jego mieszkańców z uwzględnieniem najnowszych kierunków rozwoju bibliotekarstwa. W skład struktury wchodzi:

- siedziba główna z Oddziałem dla Dzieci,
- Filia nr 1, ul. Szpitalna 60,
- Filia nr 2, ul. Klonowa 41,
- Filia nr 3, ul. Północna 26,
- Specjalistyczny Oddział Biblioteczny, ul. Waryńskiego 39 B.

1.2. Rozbudowa obiektu Biblioteki Publicznej, w tym utworzenie oddziału dla osób niepełnosprawnych.

W 2008 roku przeprowadzony został II etap remontu części pomieszczeń Biblioteki przy ul. E. Plater, wymieniono m.in. gresy, dywanowe wykładziny podłogowe, odnowiono ściany. Zainstalowano w Sali Oświatowej, Wypożyczalni i Czytelni Książek klimatyzatory przysufitowe.

Nie podjęto działań w zakresie utworzenia oddzielnego oddziału dla osób niepełnosprawnych. W celu udostępnienia Biblioteki dla osób niepełnosprawnych pozyskano od Urzędu Miejskiego w Suwałkach w użytkowanie 8-osobowy bus marki Volkswagen do przewozu osób niepełnosprawnych (zakup ze środków PFRON).

Ponadto zamontowano windę oraz wykonano podjazdy dla osób

niepełnosprawnych.

1.3. Utworzenie „biblioteki pogranicza” w celu zachowania i popularyzacji kultury mniejszości wyznaniowych i narodowościowych.

Cel ten jest realizowany przez Bibliotekę Publiczną na bieżąco w ramach działalności statutowej. W tym też celu biblioteka ściśle współpracuje z biblioteką w Olicie i Radumino (Litwa).

2. Rozwój bazy materialnej placówek kultury – poprawa stanu technicznego obiektów i wyposażenia w sprzęt podstawowy i specjalistyczny.

2.1. Budowa Wielofunkcyjnego Centrum Kultury, Sportu i Usług na terenach powojaskowych.

W ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego uzyskano dofinansowanie na realizację projektu „Miejskie Centrum Usług Publicznych, Kultury i Sportu - sala koncertowo-teatralna w Suwałkach”

Projekt obejmuje:

- budowę budynku sali koncertowo-teatralnej wraz z wszystkimi niezbędnymi instalacjami przy ul. Jana Pawła II w Suwałkach,
- budowę parkingów, placów, dróg dojazdowych, ciągów pieszo –jezdnych, fontanny oraz urządzenie terenu,
- budowę przyłączy wodociągowych, przyłączy kanalizacji sanitarnej, przyłączy kanalizacji deszczowej, budowa sieci elektrycznej i telekomunikacyjnej,
- roboty rozbiórkowe budynku gospodarczego i sieci będących w kolizji z projektowanym budynkiem i przyłączami,

- wycinka drzew będąca w kolizji z projektowanym obiektem i zagospodarowanie terenu zielenią i szatą roślinną.

Kubatura obiektu ma wynieść ok. 38.198 m³, natomiast powierzchnia użytkowa ok. 6.539 m² (wysokość budynku 21,23 m).

Projektowany obiekt składać się będzie z następujących elementów:

1) Część ogólnodostępna z widownią:

Przy wejściu głównym znajdować się będzie hol z kuluarami z bezpośrednim dostępem do szatni, kas oraz WC. Widownia sali koncertowo - teatralnej liczyć będzie 678 miejsc. Nad holem przy widowni zaprojektowano foyer z dostępem na widownię, na loże oraz do reżyserek dźwięku i światła. Na najwyższym poziomie znajdować się będą kuluary z czasowym punktem gastronomicznym obsługujące balkon widowni. Przy kuluarach zostaną wydzielone 4 wnęki wypoczynkowe z kanapami do siedzenia.

2) Część techniczna i zaplecze aktorów:

Scenę zaprojektowano z możliwością zainstalowania sceny obrotowej. Przy scenie zlokalizowano symetrycznie po bokach dwie kieszenie boczne oraz centralnie zascenie. Pomieszczenia techniczne związane z obsługą świetlną i akustyczną sali umieszczono za widownią dolną. Zaprojektowano magazyn kostiumów i scenografii oraz magazyn dekoracji. W obiekcie znajdować się będzie 5 garderób indywidualnych, 2 garderoby zbiorowe oraz charakteryzatornia.

3) Dom kultury:

Przy wejściu głównym do domu kultury będzie znajdować się pasaż – galeria sztuki. Galerię zaprojektowano w formie wewnętrznego dziedzińca z przeszklonym dachem. Część ta będzie miała trzy kondygnacje. W salach tematycznych będą

odbywały się zajęcia artystyczne i wystawy kulturalne. W programie funkcjonalnym przewidziano sale plastyczne, sale muzyczne, sale taneczne, sale edukacji regionalnej oraz sale prób teatralnych. Na ścianach pasażu przewidziano możliwość ekspozycji prac artystycznych wytwarzanych w salach plastycznych.

Główną częścią łączącą poszczególne części funkcjonalne będzie wielofunkcyjna sala kameralna umiejscowiona w centralnej części obiektu. Dostępna z pasażu domu kultury będzie ona służyć zarówno jako miejsce mniejszych przedstawień teatralnych, jak też jako sala edukacji tematycznej. Zaprojektowano scenę z praktikabli oraz mobilne trybuny, co przyczyni się do różnorodności aranżacji.

Projekt obejmuje również kompletne wyposażenie obiektu w technologię sceniczną oraz wyposażenie wewnątrz w meble indywidualne i katalogowe oraz osprzęt.

Przewidywany termin realizacji projektu: lipiec 2010 - październik 2012.

Szacowana wartość całkowita projektu: **40.262.642,10 zł**, wysokość dofinansowania **16.364.651,04 zł**.

2.2. Budowa – na terenach wokół zalewu „Arkadia” przy ul. Wojska Polskiego – centrum rekreacji, kultury i wypoczynku

W ramach projektu „Rozwój turystyki aktywnej w Suwałkach i w otulinie parków narodowego i krajobrazowego - I etap” wybudowano i zmodernizowano na terenie miasta i gminy Suwałki system ścieżek rowerowych (ok. 25km), a także zmodernizowano infrastrukturę turystyczną towarzyszącą ścieżkom rowerowym w Suwałkach. Zagospodarowano również miejsca wypoczynku i rekreacji nad sztucznym akwenem wodnym „Arkadia”, w tym wybudowany został budynek zaplecza plaży miejskiej oraz nowy pomost. We wspomnianym budynku

mieści się też lokal gastronomiczny, w którym odbywają się w okresie letnim koncerty i inne imprezy plenerowe.

Ponadto wykonane zostało oświetlenie ścieżek rowerowych, a przy ścieżkach wydzielono miejsca do odpoczynku (ławki, stojaki do rowerów). Całkowita wartość projektu wyniosła **7.192.718,23 zł**, natomiast wartość otrzymanego dofinansowania wynosiła: **4.821.416,93 zł**. Projekt był dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

2.3. Wyposażenie przy Muzeum im. Marii Konopnickiej Ośrodka Kultury Literackiej (promocja suwalskich twórców i twórczości - wystawy, spotkania autorskie, koncerty)

W październiku 2008 roku Rada Miejska w Suwałkach nadała Muzeum Okręgowemu w Suwałkach nowy statut, który powołał do życia nowy dział: Dział Kultury Literackiej Suwalszczyzny, obejmujący swoim zakresem spuściznę i pamiątki związane z tworzeniem i upowszechnianiem literatury, z jej twórcami, a także z kulturą literacką na Suwalszczyźnie. Celem podstawowym działu jest gromadzenie, przechowywanie, naukowe opracowywanie i udostępnianie materiałów związanych z życiem i twórczością literatów i pisarzy związanych z Suwalszczyzną na przestrzeni jej dziejów.

2.4. Utworzenie galerii sztuki współczesnej do prezentacji twórczości profesjonalnej artystów o wysokim standardzie, z zapleczem i niezbędnym wyposażeniem (sprzęt oświetleniowy, audiowizualny, pracownie, magazyny)

W grudniu 2008 roku, dzięki staraniom Urzędu Miejskiego w Suwałkach i dofinansowaniu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego został powołany

do życia nowy oddział Muzeum Okręgowego, tj. Centrum Sztuki Współczesnej – Galeria Andrzeja Strumiłły w Suwałkach, którego zadaniem jest prezentacja dorobku twórczego oraz kolekcji Andrzeja Strumiłły znanego w Polsce i za granicą artysty mieszkającego na Suwalszczyźnie, a także innych twórców z Suwałk, kraju i zagranicy. Do tej pory zrealizowano pierwszy etap tego przedsięwzięcia (Galerię Andrzeja Strumiłły), ale w planach na najbliższe lata jest pełna realizacja projektu. Prace do galerii pozyskano z Regionalnego Ośrodka Kultury i Sztuki w Suwałkach. Przekazano ogółem 36 sztuk prac rysunkowych, 4 sztuki olejnych oraz 18 sztuk cyklu „Psalmy” o łącznej wartości **675.600 zł**. Ponadto przekazano cykl fotografii (26 odbitek) pt. „Japonia A. Strumiłły”.

2.5. Prowadzenie działań na rzecz tworzenia kolekcji sztuki współczesnej artystów profesjonalnych z miasta i regionu oraz jej promocji (wystawy, katalogi, wymiana ekspozycji z galeriami w kraju i za granicą)

W analizowanym przedziale czasowym muzeum systematycznie tworzyło kolekcję sztuki twórców współczesnych związanych z miastem i regionem oraz promowało ich twórczość w formie wystaw czasowych i autorskich katalogów:

2005 rok

- wystawa Joanny Wierusz - Kowalskiej – rysunki. Zaprezentowano osiemdziesiąt rysunków ze zbiorów autorki, wnuczki Alfreda Wierusza - Kowalskiego i córki Czesława Wierusza - Kowalskiego, które powstały w latach 2003 - 2004. Po wystawie w zbiorach muzeum pozostało 12 rysunków podarowanych przez autorkę.

- wystawa „PACamera – documenta I” – wystawa dokumentująca dorobek suwalskich artystów.

2007 rok

- ekspozycja „Stanisław J. Woś. Fotografia”. Na wystawie znalazły się prace z ostatnich dwudziestu lat twórczości artysty w ilości około 100 sztuk. Wystawa powstała dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Programu Operacyjnego „Znaki czasu”. W ramach tego programu zakupiono cykl 8 fotografii Stanisława J. Wosia zatytułowanych „Wileńskie memento mori”. Dodatkowo autor przekazał w darze do zbiorów muzealnych cykl 7 fotografii pt.: Las”.
- ekspozycja „Żeby światło powstało w głębi. Joanna Wierusz - Kowalska 1930 - 2005”. Była to wystawa prac Joanny Wierusz-Kowalskiej - Turowskiej przekazanych ostatnią wolą artystki do zbiorów Muzeum Okręgowego w Suwałkach. Na ekspozycji oprócz 12 prac malarskich, (10 prac olejnych i 2 akwarele), zaprezentowano 12 rysunków autorki ze zbiorów własnych działu, ale także pochodzących z wcześniejszego daru artystki.
- wystawa prac Jerzego Malinowskiego będących owocem stypendium Prezydenta Miasta Suwałk. W jej trakcie z funduszy Urzędu Miejskiego w Suwałkach zakupiono dwa obrazy Jerzego Malinowskiego, przedstawiające okoliczny pejzaż: „Mostek” i „Zakole rzeki”.

2008 rok

- w nowo utworzonym oddziale muzeum Centrum Sztuki Współczesnej – Galerii Andrzeja Strumiłły otwarto wystawę autorską twórczości i zbiorów Andrzeja Strumiłły. Zajmuje ona 5 sal wystawienniczych (łącznie ok. 200 mkw.) i prezentuje zbiory autorskie Andrzeja Strumiłły (łącznie – 207 szt. eksponatów,) z zakresu malarstwa, rzeźby, rysunku, gwaszu,

fotografii i ilustracji książkowej – wybór z różnych okresów twórczości artysty.

2009 rok

- przyjęcie daru rodziny Wieruszów - Kowalskich przekazanego w dniu 16 października przez M. Turowskiego w postaci 116 prac autorstwa Czesława Wierusza – Kowalskiego i Joanny Wierusz – Kowalskiej oraz 9 prac innych twórców;
- przejęcie z ROKiS w Suwałkach na własność muzeum 87 prac autorstwa A. Strumiły oraz zakup ze środków przyznanych przez Urząd Miejski w Suwałkach dwóch prac twórcy;
- dwie wystawy w Centrum Sztuki Współczesnej – Galerii Andrzeja Strumiły w Suwałkach (D. Strumiło, Z. Mieruński) wraz z katalogami;
- ekspozycja „Grzegorz Moryciński. Chwile blasku i cienia”. Ekspozycja ukazywała określony etap twórczości urodzonego w Augustowie warszawskiego artysty, Grzegorza Morycińskiego. Prezentowane prace pochodziły z okresu ostatniego dziesięciolecia mimo tak zawężenia czasowego dobrze ukazywały najważniejsze zainteresowania i charakter twórczości. Wszystkie eksponaty (28 pastelów) należały do artysty;
- ekspozycja „Suwalskie przenikania” – wystawa fotografii Stanisława J. Wosia powstałych w ramach stypendium Prezydenta Miasta Suwałk;
- zakupiono do zbiorów muzealnych popiersie Alfreda Wierusza - Kowalskiego wykonane przez dwójkę suwalskich artystów, Elżbietę Pietras i Alojzego Nawrata (sfinansowane przez Urząd Miejski w Suwałkach);
- przyjęcie daru Prezydenta Miasta Suwałk w postaci prac Wiesława Szumińskiego, Andrzeja Zujewicza, Kazimierza Gomułki, Jerzego Malinowskiego i Władysława Niewęglowskiego powstałych w ramach stypendium Miasta Suwałk.

2010 rok

- do zbiorów muzeum pozyskano dzięki pomocy Dagmar Falk, wdowy po prof. K. O. Falku obraz zatytułowany „Jarmark w Wigrach” autorstwa Tage Rohdina, namalowany podczas pobytu na Suwalszczyźnie w 1936 roku, przekazany przez spadkobiercę malarza, Magnusa Otenstedta.

2.6. Realizacja remontów, modernizacji i adaptacji aktualnej bazy lokalowej instytucji kultury: Regionalnego Ośrodka Kultury i Sztuki, Muzeum Okręgowego i Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej

Muzeum przygotowało aplikację, pozyskało środki i rozpoczęło realizację kapitalnego remontu budynku głównego. W ramach tego przedsięwzięcia wykonano:

2008 rok

- przygotowano i złożono wnioski do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007 - 2013 pt. „Remont i modernizacja budynku Muzeum Okręgowego w Suwałkach przy ul. Kościuszki 81 wraz z terenem przyległym”.

2009 rok

- 16 marca 2009 r. podpisano umowę z Marszałkiem Województwa Podlaskiego,
- ogłoszono i przeprowadzono postępowanie przetargowe na nadzór inwestorski nad remontem. Przetarg wygrało konsorcjum, którego liderem jest Instytut Zrównoważonego Rozwoju sp. z o.o. w Białymstoku. Umowę na pełnienie nadzoru inwestorskiego podpisano 25.06. 2009 r.

- ogłoszono i przeprowadzono postępowanie przetargowe na wykonanie kapitalnego remontu budynku muzeum. Przetarg wygrało Konsorcjum Budowlane Kons - Bud S.A. w Suwałkach. Umowę z wykonawcą remontu podpisano 30.06.2009 r.
- przekazano w dniu 27.08.2009 r. plac budowy Konsorcjum Budowlanemu Kons - Bud S.A. w Suwałkach.
- Zakończenie prac remontowych i przekazanie placu budowy inwestorowi – muzeum przewidziane jest w III kwartale 2011 r.

W latach objętych Programem podjęto i zrealizowano następujące działania remontowe budynku należącego do Regionalnego Ośrodka Kultury i Sztuki w Suwałkach:

- **w 2006 roku** zaadaptowano pomieszczenia muszli koncertowej (prace remontowe, zakup wyposażenia) na potrzeby działalności Centrum Międzynarodowej Informacji Kulturalno–Turystycznej. Koszt adaptacji wyniósł **303.951 zł** i został częściowo sfinansowany ze środków Unii Europejskiej - Program współpracy przygranicznej PHARE oraz budżetu miejskiego (100.000 zł);
- **w 2007 roku** wykonano prace malarskie, odgrzybianie korytarzy na parterze i w galerii Chłodna 20, przeprowadzono remont sali granatowej i żółtej polegający na ułożeniu nowego parkietu dębowego oraz pomalowano salę granatową i żółtą. Łączny koszt prac wyniósł **66 550 zł**;
- **w 2008 roku** dokonano remontu pomieszczeń biurowych, sali kameralnej oraz galerii PAcamera polegającego na malowaniu ścian i sufitów oraz naprawy parkietu, odnowiono stan zewnętrzny muszli koncertowej (malowanie ścian). Łączny koszt robót wyniósł **57.140 zł**;
- **w 2009 roku** przeprowadzono remont pomieszczeń zajmowanych przez grafików, pomalowano elewację wejściową do budynku ROKiS od strony ul. Noniewicza, wymieniono drzwi wejściowe od strony

ul. Noniewicza i parkingu zgodnie z nakazem Państwowej Straży Pożarnej. Łączny koszt prac wyniósł **18.705 zł**.

- w **2010 roku** przeprowadzono remont dachu i elewacji budynku przy ul. Noniewicza 71 A. Łączny koszt prac wyniósł **48.319,05 zł**

W latach 2005 - 2006 został przeprowadzony gruntowny remont z adaptacją na cele archiwalne skrzydła północnego budynku Archiwum Państwowego w Suwałkach. W rezultacie uzyskano 3 magazyny archiwalne o powierzchni ponad 220 m², które w 2005 i 2007 r. wyposażono w nowe regały przejezdne z półkami o łącznej długości 2.625 metrów bieżących. W skrzydle tym urządzono również pracownię reprograficzną oraz salę wystawową o powierzchni około 60 metrów kwadratowych, która jest wykorzystywana na lekcje historyczno-archiwalne. Koszty remontu i wyposażenia tego obiektu wyniosły około 1 mln złotych z budżetu archiwów państwowych.

W okresie od 2006 poprawiło się wyposażenie Archiwum w sprzęt elektroniczny i komputerowy przydatny do działań w dziedzinie ułatwienia dostępu do materiałów archiwalnych i ich popularyzacji (aparat cyfrowy, skaner, sprzęt oświetleniowy do stanowiska reprografii, serwer).

W ramach przystosowania do standardów międzynarodowych wg IFLA UNESCO, czyli polepszenia dostępu do dóbr i usług kultury osobom korzystającym z Biblioteki w analizowanym okresie zmodernizowano i unowocześniono pomieszczenia Oddziału dla Dzieci. Wygospodarowano lokum dla czytelników najmłodszych (wyposażono w regały, stoliki i kubiki, na ścianach widnieją postacie bohaterów książek Marii Konopnickiej w formie grafiki. Wykonano sztuczny basen z piłeczkami, książki – zabawki i inne zabawki edukacyjne). Największym osiągnięciem podczas modyfikacji było wyposażenie i otwarcie kawiarenki internetowej.

W roku 2007 odmalowane zostały pokoje administracji, sali oświatowej, wypożyczalni dla dorosłych i dzieci. Dokonano wymiany wykładzin podłogowych w administracji i sali oświatowej, w wypożyczalni dla dorosłych i w wypożyczalni dla dzieci wykładziny podłogowe wymieniono na płytki ceramiczne.

Następnie zmodernizowano Filię nr 2 poprzez pozyskanie nowego pomieszczenia z przeznaczeniem na kawiarenkę internetową, jak również utworzono dział dziecięcy. W 2008 r. biblioteka pozyskała na remont i wyposażenie z środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego **358.394 zł**.

2.7. i 2.8 Doposażanie placówek kultury w niezbędny i wysokiej jakości sprzęt do działań kulturalnych (komputerowy wraz z oprogramowaniem, muzyczny, nagłośnieniowy, oświetleniowy, fotograficzno-filmowy i in.) oraz doposażanie zespołów i sekcji w stroje, kostiumy i materiały w celu prowadzenia zajęć warsztatowych i prezentacji.

Systematycznie doposażano Muzeum Okręgowe w sprzęt niezbędny do prowadzenia działalności merytorycznej.

- W 2009 roku w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Rozwój Infrastruktury Kultury” pozyskano środki finansowe na realizację projektu „Zakup sprzętu do wyposażenia Muzeum Okręgowego w Suwałkach”. W ramach projektu do Muzeum im. Marii Konopnickiej, Centrum Sztuki Współczesnej – Galerii Andrzej Strumiłły oraz Działu Kultury Literackiej Suwalszczyzny (główny budynek muzeum jest w remoncie) zakupiono: kserograf, notebook, gabloty i ramy wystawiennicze, zestaw metalowych regałów przesuwanych, szafki kartotekowe, szafki na CD - romy, szafy do przechowywania plakatów i afiszy oraz program komputerowy do katalogowania księgozbioru, płyty DVD, materiały do przechowywania zbiorów (teczki, segregatory) a także artykuły plastyczne do pracowni warsztatowej (farby, podobrazia, pędzle, grunty, papiery artystyczne, kartony

itp.), meble do wyposażenia biura, punktu informacji i sprzedaży materiałów promocyjnych, pracowni warsztatowej oraz sali projekcyjnej (stoły konferencyjne, szafy biurowe, biurko komputerowe, szafa na rysunki), system bezprzewodowego nagłośnienia oraz zestawu cyfrowych fotoramek do prezentacji multimedialnych.

- **W latach 2006 - 2007** zakupy wyposażenia realizowano w ramach programu MKiDN Mecenat 2006 i 2007. W roku 2006 zakupiono:

- sprzęt komputerowy (**3 komputerowe zestawy** stacjonarne i 1 przenośny typu notebook),
- aparat cyfrowy dobrej klasy do sporządzania dokumentacji muzealnej.
- **2 urządzenia GPS** do prac archeologicznych.

- **W roku 2007 zakupiono:**

- **3 komputerowe zestawy** stacjonarne wraz z oprogramowaniem,

- 3 licencje na instalację i użytkowanie programu Musnet Biały w firmie Infogenia Marketing Sp. z o.o. z Krakowa służącego do prowadzenia komputerowej ewidencji zbiorów muzealnych.

- **Dodatkowo corocznie w latach 2006 - 2008** muzeum kupowało wyposażenie techniczne potrzebne do prowadzenia działalności merytorycznej z dochodów własnych jednostki. W ten sposób zakupiono m.in. **4 laptopy**, **5 komputerowych** zestawów stacjonarnych wraz z oprogramowaniem, **3 aparaty cyfrowe** wysokiej klasy, wysokiej klasy drukarkę laserową, licencje na instalację i użytkowanie programu Musnet Biały do wszystkich pozostałych działów i oddziałów muzeum.

- **W 2006 roku** za środki zarobione na realizacji badań archeologicznych muzeum zakupiło niezbędny do prowadzenia działalności podstawowej i gospodarczej samochód osobowy **Renault Megane Kombi**.

W latach objętych Programem ROKiS podjął i zrealizował działania mające na celu poprawę wyposażenia w sprzęt podstawowy i specjalistyczny:

2005 rok:

- zakupiono sprzęt komputerowy i multimedialny w związku z utworzeniem dwóch stanowisk dla osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na łączną kwotę **14.883 zł.**
- przeprowadzono remont fortepianu będącego na wyposażeniu ROKiS na kwotę **16.500 zł,**
- w 2005 roku przeprowadzono remont sali kameralnej polegający na cyklinowaniu podłogi, malowaniu oraz wymianie oświetlenia na kwotę **10.903 zł,**
- pozyskano od Urzędu Miejskiego w Suwałkach w użytkowanie 14 osobowy bus marki Volkswagen do przewozu osób niepełnosprawnych (zakup ze środków PEFRON).

2006 rok:

- zakupiono 20 domków wystawienniczych, 20 ław drewnianych oraz 10 stołów na potrzeby organizowanego przez ROKiS corocznego Suwalskiego Jarmarku Folkloru. Zakupu dokonano ze środków PHARE na kwotę **37.383 zł.**

2007 rok:

- zakupiono w ramach realizacji projektu „Między Czarną Hańczą a Niemnem - peregrynacje artystyczne na pograniczu” wzmacniacz gitarowy i basowy na kwotę: **9.750 zł,** aparat cyfrowy PANASONIC FZ 50 na kwotę **2.135 zł** i skaner do filmów za łączną kwotę **9.280 zł,** specjalistyczny monitor do składu na kwotę **6.608 zł,** w Centrum Międzynarodowej Informacji

Kulturalno - Turystycznej zainstalowano hot – spot udostępniającego strefę bezprzewodowego Internetu na terenie parku Konstytucji 3 Maja.

2008 rok:

- zakupiono mały zestaw przenośny do nagłośnienia FENDER PD – 250 za kwotę **3.600 zł**, instrument muzyczny KEABORD KORG PA 500 za kwotę **3.599 zł**,
- biurowe urządzenie wielofunkcyjne (drukarka, ksero, skaner i fax) za kwotę **3.641 zł**,
- zakupiono 8 zestawów komputerowych i 2 kolorowe drukarki laserowe na kwotę **48.516 zł**.

2009 rok:

- zakupiono samochód marki Peugeot Partner do przewozu osób i sprzętu za kwotę **56.903 zł**.

2010 rok

- zakupiono wielofunkcyjną maszynę drukującą za kwotę 19.672,13 zł.

W latach 2005 - 2010 na doposażenie zespołów i sekcji w stroje, kostiumy i materiały w celu prowadzenia zajęć warsztatowych i prezentacji z budżetu ROKiS wydatkowano: na stroje Zespołu Tańca Nowoczesnego „Dotyk” – 2.040 zł, uzupełnienie garderoby Zespołu Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna” – 4.084 zł, uszycie kostiumów barokowych teatru „Lustro” – 300 zł (tkaniny otrzymano od sponsora), stroje Suwalskiego Chóru Kameralnego – 2.459 zł. Materiały niezbędne do pracy w pracowni plastycznej zakupywane są z opłat uczestników. Ponadto ZPiT „Suwalszczyzna”, uczestnicząc w projekcie Międzynarodowy Festiwal Pieśni Ludów znad Via Baltica, otrzymał zakupione przez głównego organizatora (Litwę) stroje suwalskie.

Młodzieżowy Dom Kultury systematycznie zakupywał sprzęt niezbędny do funkcjonowania placówki oraz podnoszenia jakości pracy w placówce.

Zakupiono:

- **w 2005 roku:** zestaw nagłaśniający do gitary, pulpity dla orkiestry, radiomagnetofon, wzmacniacz, kontrabas.
- **w 2006 roku:** perkusję, mikrofon, radiomagnetofon Sony, pianino Calisia, reflektor teatralny, sterownik cyfrowy, projektor, monitor komputerowy, zestaw mikrofon, odtwarzacz DVD.
- **w 2007 roku:** zestaw komputerowy do pracowni muzycznej, komputer Adax do pracowni komputerowej, nagrywarę DVD, kolumny i wzmacniacze do pracowni tematycznych, projektor przenośny, monitor do pracowni muzycznej, zestaw komputerowy do pracowni komputerowej.
- **w 2008 roku:** zestaw komputerowy, komputer Adax, 3 monitory do pracowni komputerowej, zestaw kolumn i wzmacniacz Marsall do pracowni muzycznej, wzmacniacz gitarowy, saksofon Sax alt Buffet dla orkiestry, sztalugi do pracowni plastycznej, 2 radiomagnetofony do pracowni teatralnej i tanecznej, lustra do sali widowiskowej, wzmacniacz gitarowy, kamera cyfrowa, sterownik do świateł do pracowni teatralnej, klarnet i sakshorn dla orkiestry.
- **w 2009 roku:** monitor, 2 komputery Nettop do pracowni komputerowej, saksofon Sax alt Bufet, werbel marszowy Junior (6 szt.) dla orkiestry,
- **w roku 2010** zakupiono: kolumnę gitarową, wzmacniacz basowy, kolumnę barową, mikrofony sceniczne - 2 sztuki, efekt gitarowy, case do miksera.

MDK w miarę potrzeb zakupywał materiały, stroje, kostiumy dla zespołów funkcjonujących w placówce:

- **w 2005 roku** zakupiono: sukienki i mundury doboшек, kozaki dziewczęce, pantofle białe dla mażorettek, mundury dla orkiestry.
- **w 2006 roku:** uszyto stroje ludowe dla zespołu „Wigryna”

- **w 2007 roku** zakupiono: pantofle (2 pary) dla mażoretek, kurtki dla orkiestry (38 szt.), materiał na kotary do sali teatralnej, buty dla mażoretek (17 sztuk).
- **w 2008 roku** zakupiono: materiał na kotary do Sali widowiskowej, buty dla zespołu tańca ludowego „Wigryna”.

W analizowanym okresie przy wsparciu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Urzędu Miejskiego Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej zakupiła 42 zestawy komputerowe i wymieniony został jeden serwer.

Placówka wzbogacona została również w komputer przenośny, rzutnik multimedialny wraz z ekranem, cyfrowy aparat fotograficzny wraz z drukarką do zdjęć, zestaw kina domowego, wieżę audio, kopiarke cyfrową kolor do formatu A3, centralę telefoniczną BETA, 3 kserokopiarki Canon oraz aparat systemowy awizo Panasonic. Zakupiono 55 krzeseł do Sali Oświatowej.

W latach 2005 i 2007 r. Archiwum Państwowe zostało wyposażone w nowe regały przejezdne z półkami o łącznej długości 2625 metrów bieżących. Ponadto w nowo zaadaptowanym na cele archiwalne skrzydle północnym urządzono pracownię reprograficzną oraz salę wystawową o powierzchni około 60 m², która jest wykorzystywana na lekcje historyczno-archiwalne. Koszty remontu i wyposażenia tego obiektu wyniosły około 1 mln złotych z budżetu centralnego archiwów państwowych.

Od 2006 r. doposażano regularnie archiwum w sprzęt elektroniczny i komputerowy przydatny do działań w dziedzinie ułatwienia dostępu do materiałów archiwalnych i ich popularyzacji (aparat cyfrowy, skaner, sprzęt oświetleniowy do stanowiska reprografii, serwer itp.).

2.9. Umożliwianie powstawania pracowni twórczych i galerii sztuki twórcom profesjonalnym na obszarze miasta.

Najbardziej spektakularnym przedsięwzięciem w ramach tego działania było utworzenie w ramach struktur Muzeum Okręgowego Centrum Sztuki Współczesnej – Galerii Andrzeja Strumiłły. Galeria prezentuje prace Andrzeja Strumiłły i innych twórców związanych z regionem. W ramach kolejnych etapów przedsięwzięcia ma powstać profesjonalna pracownia oraz przestrzeń magazynowe.

W 2008 roku Młodzieżowy Dom Kultury pozyskał zabytkowy obiekt przy Placu Józefa Piłsudskiego (tzw. rogałkę) na potrzeby otwarcia Galerii Jednego Obrazu, w której swoje obrazy prezentują artyści i plastycy z Suwałk, regionu i całej Polski.

2.10. Utworzenie Międzynarodowego Centrum Informacji Kulturalno – Turystycznej w muszli koncertowej w Parku Konstytucji 3 Maja.

W związku z realizacją tego celu operacyjnego w ramach struktury ROKiS utworzono profesjonalne i nowoczesne centrum informacji turystycznej i kulturalnej o charakterze międzynarodowym – obejmującym informacje z Suwałk, Suwalszczyzny oraz z najbliższych sąsiadujących krajów (przede wszystkim państw wchodzących w skład obszaru Euroregionu Niemen oraz miast partnerskich Suwałk). Obiekt został wyposażony w niezbędne meble i sprzęt komputerowy oraz multimedialny.

Proces realizacji tego zadania obejmował kilka etapów:

- złożenie wniosku do Euroregionu Niemen o współfinansowanie utworzenia instytucji o nazwie: „Centrum Międzynarodowej Informacji Kulturalno-Turystycznej” ze środków Unii Europejskiej w ramach „Programu Współpracy Regionu Morza Bałtyckiego 2002/2003; Fundusz Średnich Projektów” oraz otrzymanie funduszy,

- przygotowanie i przeprowadzenie procedury przetargowej na realizację prac remontowych wewnątrz oraz zewnątrz budynku oraz wyposażenie CMIKT i muszli koncertowej według założeń wniosku;
- promocja obiektu oraz rozpoczęcie działalności.

Głównymi zadaniami CMIKT są: obsługa ruchu turystycznego i jego monitoring oraz działalność na rzecz promocji miasta i regionu pod kątem turystyki i kultury.

2.11. Uatrakcyjnienie miejsc do kulturalnych prezentacji plenerowych (ogródki artystyczne, np. przy ROKiS).

Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki podjął również działania w zakresie prezentacji plenerowych. Realizacja tego działania została osiągnięta przy współpracy i udziale zewnętrznych podmiotów komercyjnych działających na terenie miasta i udziale merytorycznym i finansowym ROKiS. Dzięki zainicjowanej współpracy w lokalach prowadzonych przez podmioty gospodarcze organizowane były przedsięwzięcia kulturalne (koncerty, recitale, przedstawienia, występy kabaretów itp). Szczególny wymiar tej współpracy widoczny był przy organizacji Suwałki Blues Festiwal. Odbływały się tam wówczas koncerty klubowe, jam session, śniadania bluesowe i koncerty muzyczne na tzw. małych scenach ulicznych.

2.12. Utworzenie „Domu Harcerza” dającego możliwość realizacji różnorodnych ofert o charakterze kulturalno – wychowawczym w środowisku dzieci i młodzieży

Ze względu na wysokie koszty utrzymania Związek Harcerstwa Polskiego zrezygnował z koncepcji utworzenia „Domu Harcerza”. Na potrzeby administracyjne udostępniono ZHP lokal należący do zasobów ZBM, co pozwoliło na redukcję kosztów.

2.13. Budowa centrum kulturowego „Cmentarzysko Jaćwingów” łączącego środowisko przyrodnicze i kulturowe z budową zaplecza wystawienniczego, rekreacyjnego i gastronomicznego przy wykorzystaniu ścieżek dydaktycznych oraz miejsca do organizacji imprez plenerowych

Realizacja przez Muzeum Okręgowe w Suwałkach projektu centrum kulturowego „Cmentarzysko Jaćwingów” w Szwajcarii odsuwa się w czasie.

Trwają prace nad koncepcją centrum. Wstępne założenia były prezentowane publicznie w 2005 roku na dwóch konferencjach naukowych:

- międzynarodowej konferencji w Suwałkach z okazji 50-lecia badań w Szwajcarii koło Suwałk
- dorocznej konferencji European Association of Archaeologists w Cork w Irlandii.

III. CEL OPERACYJNY 3:

UPOWSZECHNIANIE I PROMOCJA TWÓRCZOŚCI ARTYSTYCZNEJ

Zadania operacyjne:

1. Realizacja autorskich projektów w kulturze w oparciu o pozyskane środki ze źródeł unijnych (działania instytucji kultury w statutowych zakresach działania)

ROKiS w ramach upowszechniania i promocji twórczości artystycznej w latach w latach 2005-2010 realizował autorskie projekty przy udziale środków z następujących programów:

- Programu Współpracy PHARE 2003 – Polska Granica Wschodnia,
- Funduszu Małych Projektów,
- Programu Współpracy – Region Morza Bałtyckiego PHARE 2003,

- Funduszu Małych Projektów,
- Programu Współpracy PHARE 2002-2003 – Region Morza Bałtyckiego,
- Funduszu Średnich Projektów, Wsparcie Infrastrukturalne; INTERREG III A/TACIS CBC 2004-2006 Polska - Białoruś – Ukraina,
- INTERREG III A/TACIS CBC 2004-2006 Polska - Litwa - Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej.

W ramach powyższych programów zrealizowano autorskie projekty przygotowane przez pracowników ROKiS. Obejmowały one różne dziedziny sztuki i dały możliwość nawiązania trwałych kontaktów z partnerami z Litwy, Białorusi i Federacji Rosyjskiej. Przykłady projektów:

- Euroregionalne Spotkania Gospel & Jazz 2005,
- V Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek 2005”,
- I Suwalskie Konfrontacje Filmowe „Na styku kultur” 2005,
- VII Międzynarodowy Plener Malarski „U źródła 2005”,
- Rzeczpospolita Obojga Narodów w Muzyce Polskiego i Litewskiego Romantyzmu 2005,
- Centrum Międzynarodowej Informacji Kulturalno - Turystycznej 2005 - 2006,
- IV Międzynarodowy Festiwal Ludowych Zespołów Tanecznych „Źródłiska 2006”,
- Spotkania Artystyczne Seniorów SAS’2006,
- VI Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek 2006”,
- X Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Wiosło JAC’WINGA” 2006,
- Jarmark Folkloru i Jadła Kresowego – Bliny, cepeliny, pierogi 2006,

- Wędrowki tradycji - turystyka kulturowa Euroregionu Niemen 2007,
- Między Czarną Hańczą a Niemnem – peregrynacje artystyczne na pograniczu 2006 – 2008.

W ramach celu operacyjnego „Upowszechnianie i promocja twórczości artystycznej” Młodzieżowy Dom Kultury w latach 2005 - 2009 realizował następujące projekty w oparciu o środki pozyskane ze źródeł unijnych:

- Wymiana młodzieży Akcja I – „ACROSS - BOUNDARIES”- program „Młodzież” (20.07.2006- 4.08.2006).
- „Podaj dalej - ratujmy tradycję od zapomnienia”- Program Młodzież (7.08.-16.08.2006).

MDK był realizatorem i współrealizatorem wielu innych projektów:

1. Z funduszy pozyskanych z Kuratorium Oświaty w Białymstoku zrealizowane zostały następujące projekty:
  - „Święto Muzyki Gospel” (22.10.2007 - 31.12.2007),
  - „Spotkanie z Tradycją Ludową”(5.11.2007 - 31.12.2007),
  - „Śladami Przeszłości” (8.10.2007 - 29.12.2007).
2. Konkurs recytacji i promocji współczesnej poezji dla dzieci i młodzieży „O Baryłeczkę Kubusia Puchatka” - środki pozyskane z Fundacji Kronenberga.
3. Projekt „Granica nas nie dzieli” – Polsko - Litewski Fundusz wymiany Młodzieży (23-26.04.2009).
4. Projekt „Biała sukienka, złoty pas...” - zrealizowane w ramach programu Młodzież w działaniu (2007).

W roku szkolnym 2008/2009 zespoły z MDK brały udział w wielu projektach, m. in. Chór Gospel uczestniczył w projekcie polsko - litewskim „Promotion co-operation of Youth based In Druskininkai and Suwalki (Druskienniki 28 - 30.05.2009), zespół Teatr Efemeryczny brał udział w wymianie teatralnej w

Bułgarii z zespołami z Czech, Łotwy, Włoch, Rumunii i Polski (5 - 17.07.2009), zespół „Teatr Form Czarno-Białych PLAMA” uczestniczył w projekcie „Przywróćmy Pamięć” realizowanym przez Fundację Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego w Warszawie oraz współuczestniczył w projekcie „Suwalskie Teatr - Akcje 2008, 2009” realizowanym przez Stowarzyszenie Aktywności Społeczno – Artystycznej „Nie Po Drodze”.

W 2010 r Młodzieżowy Dom Kultury realizował projekt „Otwarte tajemnice współpracy” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 2007-2013. Partnerem w projekcie było Młodzieżowe Centrum Kultury w Alytusie. Ponadto MDK był realizatorem i współrealizatorem wielu innych projektów:

1. „Radujmy się Gospel” - w ramach programu „Make a Connection-Przyłącz się” - ze środków Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży.
2. Konkurs recytacji i promocji współczesnej poezji dla dzieci i młodzieży „O Baryłeczkę Kubusia Puchatka” - środki pozyskane z Fundacji Kronenberga.
3. Konkurs wiedzy o Suwałkach „Cudze chwalicie swego nie znacie”.
4. Udział Chóru Gospel oraz zespołów tanecznych w projekcie polsko-litewskim „Prezentacje Kultury Młodzieży Pogranicza” w Alytusie.

W ramach powyższego celu Wydział Kultury, Turystyki i Promocji zrealizował trzy autorskie projekty współfinansowane w ramach funduszy strukturalnych. Były to:

1. „Stąd jesteśmy - Kultura – Integracja – Partnerstwo” - finansowany w ramach Programu Współpracy Przygranicznej Phare - Narodowego Programu dla Polski, Fundusz Małych Projektów (2005 r.),
2. „Kultura Małych Ojczyzn na Pograniczu” - finansowany w ramach

INTERREG III A/TACIS CBC 2.2 (2006 r.),

3. „Dni Francusko-Polskie w Suwałkach, Jubileusz 30-lecia współpracy Suwałki i Grande-Synthe” –finansowany w ramach programu Europa dla Obywateli (2007 r.).

2. Tworzenie nowych zespołów profesjonalnych, sekcji artystycznych oraz ich promocja – upowszechnianie ich dorobku poprzez prezentacje stanowiące wizytówkę miasta.

W 2007 roku powstała Suwalska Orkiestra Kameralna „Camerata dell’Arte” złożona z profesjonalnych muzyków, prezentująca swój dorobek artystyczny w formie koncertów wieczornych oraz audycji muzycznych w placówkach oświaty na terenie miasta i powiatu suwalskiego. Orkiestra realizowała również okolicznościowe programy artystyczne podczas uroczystości miejskich oraz innych wydarzeń w mieście i regionie (Białystok, Augustów, Giżycko) dla instytucji samorządowych i podmiotów komercyjnych oraz innych organizacji.

W latach 2005 - 2010 w Młodzieżowym Domu Kultury powstało kilka nowych zespołów, które są wizytówkami Suwałk. Prezentując swój dorobek artystyczny w kraju i za granicą przyczyniają się do promocji miasta.

Jednym ze wspomnianych wyżej zespołów jest Miejska Orkiestra Dęta, która od 2005 roku działa w strukturach MDK. Aby podnieść atrakcyjność występów Orkiestry do muzyków dołączyły tancerki - mażoretki. Dziewczęta uczyły się musztry paradnej, pracy z pałeczką, buławą, poznawały tajniki gry aktorskiej (mimika twarzy, wyrazistość gestów itp.). Przygotowany program Mażoretki – FLEX Ii Orkiestra zaprezentowały już w czerwcu 2005 roku podczas VII Międzynarodowych Prezentacji Młodzieżowych Orkiestr Dętych „Wersal Podlaski” w Białymstoku oraz na Paradzie Orkiestr Dętych w Grajewie.

W kolejnych latach Orkiestra i mażoretki FLEX I występowały podczas różnych uroczystości państwowych i miejskich w Suwałkach. Były

to m. in. Święto Niepodległości, uroczystości z okazji uchwalenia Konstytucji 3 Maja, rocznica wybuchu II Wojny Światowej oraz inne uroczystości, prezentacje i imprezy w Suwałkach, kraju i za granicą (Francja, Niemcy, Litwa i Łotwa).

Zespoły mażorettek FLEX I i FLEKSIK w latach 2006 - 2009 brały udział w Międzynarodowych Prezentacjach Mażorettek, Tamburmajorem i Cheerliaderek „POM-PA” w Białymstoku, gdzie zdobywały pierwsze miejsca na podium. Dzięki temu mogły reprezentować Suwałki na Mistrzostwach Europy Mażorettek IMA w Opolu. W sierpniu 2007 zespół FLEKSIK zajął 8 miejsce na wspomnianych mistrzostwach, a w sierpniu 2009 roku uplasował się na 4 miejscu. Zespół FLEX I zdobył 8 miejsce w 2009 roku w Mistrzostwach Europy Mażorettek IMA w Opolu.

W 2007 roku w MDK powstał profesjonalny zespół folkowy „VIEŚNOVA”, który prezentuje tradycyjne pieśni ludowe w nowoczesnych aranżacjach. Zespół ten zaprezentował się po raz pierwszy 6 lipca 2008 roku. Następnie występował, promując miasto Suwałki na różnych konkursach i festiwalach w kraju i za granicą:

- Udział w Konkursie „Nowe Tradycje” – Studio im. Lutostańskiego w Warszawie.
- Udział w Międzynarodowym Festiwalu Podlaska Oktawa Kultur (25 - 26 lipca 2008).
- Udział w Festiwalu Muzyki Ludowej „Folklor 2009” (Ostróda, Olsztynek i Mrągowo – 1 - 2 sierpnia 2009).
- Udział w Międzynarodowym Festiwalu „Złoty Szlagier” w Mohylewie na Białorusi, gdzie zdobył III miejsce.

W Młodzieżowym Domu Kultury w roku szkolnym 2009/2010 powstała jedna nowa grupa teatralna „Trampolina”. Jest to grupa socjoterapeutyczna dla młodzieży gimnazjalnej. Grupa pracuje według autorskiego programu instruktorki – Mirosławy Krymskiej.

Powołano do życia również grupę młodzieżową „Fotografii” - zajęcia obejmują pracę warsztatową i historię fotografii.

3. Wspieranie środowiska twórczego poprzez system nagród i stypendiów

Jednym z bardzo ważnych narzędzi wspierających lokalne środowisko twórcze są przyznawane przez Prezydenta Miasta Suwałk ze środków budżetu miejskiego stypendia w dziedzinie kultury. W analizowanym okresie dwukrotnie zmieniono uchwałę Rady Miejskiej w Suwałkach dotyczącą przyznawania wspomnianych stypendiów, dopasowując ją do potrzeb lokalnego środowiska twórczego. Swoją ostateczny kształt wspomniana uchwała uzyskała 27 sierpnia 2008 roku. Podstawową zmianą było wprowadzenie ograniczenia dofinansowania ilości projektów na rzecz zniesienia limitu kwoty dofinansowania realizowanych przedsięwzięć, co dało artystom większą niezależność i swobodę twórczą. Ponadto zrezygnowano ze współfinansowania projektów półrocznych, a także wprowadzono zapis o priorytetowym traktowaniu wniosków osób młodych, które nie ukończyły jeszcze 35 roku życia.

Finansowanie projektów w ramach stypendiów w zakresie kultury w latach 2005 – 2010 przedstawiało się następująco:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ilość przyznanych stypendiów	5 (2 roczne i 3 półroczne)	8 (1 roczne i 7 półrocz- nych)	4 (1 roczne i 3 półroczne)	7 (4 roczne i 3 półroczne)	3 (roczne)	3 (roczne)
Kwota dofinansowania ogółem	35.658 zł	48.546 zł	28.080 zł	74.400 zł	49.700 zł	58.500 zł

Średnia miesięczna kwota stypendium w poszczególnych latach:

Ogółem dofinansowano **30 projektów** stypendialnych na łączną kwotę **294.884 zł.** W ramach stypendium powstało wiele wybitnych realizacji twórczych.

Innym ważnym narzędziem mecenatu miasta są doroczne nagrody przyznawane za osiągnięcia w dziedzinie kultury. Podstawą ich udzielania jest stosowna uchwała Rady Miejskiej w Suwałkach. W okresie objętym Programem Rozwoju Kultury w latach 2005 – 2010 wspomniany dokument został zmieniony dwukrotnie. Obecnie obowiązuje uchwała z dnia 27 sierpnia 2008 roku. Novum przez nią wprowadzonym jest Tytuł Mecenasa Kultury Suwałk - honorowej nagrody przyznawanej podmiotom za wspieranie kultury. Pozostałe nagrody mają wymiar finansowy i przedstawiają się w analizowanym okresie następująco:

W 2005 roku przyznano za 2004 rok

- 12 nagród indywidualnych, w tym: 1 – za działalność popularnonaukową,
  - 1 - za działalność wydawniczą, 2 – w dziedzinie ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, 1 – za dokonania w dziedzinie upowszechniania kultury, 3 – w zakresie wystawiennictwa i działalności wydawniczej,
  - 1 – za upowszechnianie tradycji kulturowych miasta i regionu,

- 1 – za działania popularyzatorskie w zakresie literatury, 2 – za działania w zakresie upowszechniania muzyki;
- 2 nagrody zespołowe – za osiągnięcia w zakresie upowszechniania muzyki (Studio Piosenki „Beciaki” oraz Suwalski Chór Kameralny).

Łączna kwota nagród – **22.500 zł.**

W 2006 roku przyznano za 2005 rok:

- 6 nagród indywidualnych, w tym 1 – za działalność popularnonaukową, 1 – za dokonania w dziedzinie muzyki, 1 - za dokonania w dziedzinie teatru, 1 – za dokonania w dziedzinie fotografii, 1 – za dokonania w dziedzinie ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, 1 – za dokonania w dziedzinie nowatorskich pomysłów, dokonań i organizacji wydarzeń kulturalnych w mieście;
- 3 nagrody zespołowe w tym 1 – za dokonania i osiągnięcia w zakresie upowszechniania muzyki, 1 – za dokonania i osiągnięcia w zakresie upowszechniania teatru, 1 – za dokonania w zakresie tańca.

Łączna kwota rocznych nagród – **21.500 zł**

W 2007 roku przyznano za 2006 rok

- 6 nagród indywidualnych, w tym 1 – za działalność popularnonaukową, 1 – za dokonania w dziedzinie muzyki, 1 - za dokonania w dziedzinie teatru, 1 – za dokonania w dziedzinie fotografii, 1 – za dokonania w dziedzinie ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, 1 – za dokonania w dziedzinie nowatorskich pomysłów, dokonań i organizacji wydarzeń kulturalnych w mieście;

- 3 nagrody zespołowe w tym 1 – za dokonania i osiągnięcia w zakresie upowszechniania muzyki, 1 – za dokonania i osiągnięcia w zakresie upowszechniania teatru, 1 – za dokonania w zakresie tańca .

Łączna kwota rocznych nagród wyniosła - **21.500 zł.**

W 2008 roku przyznano za 2007 rok

- 3 nagrody na łączną sumę **8.000 zł.**

W 2009 roku przyznano za 2008 rok

- 6 nagród na łączną kwotę **20.000 zł.**

W 2010 roku przyznano za 2009 rok

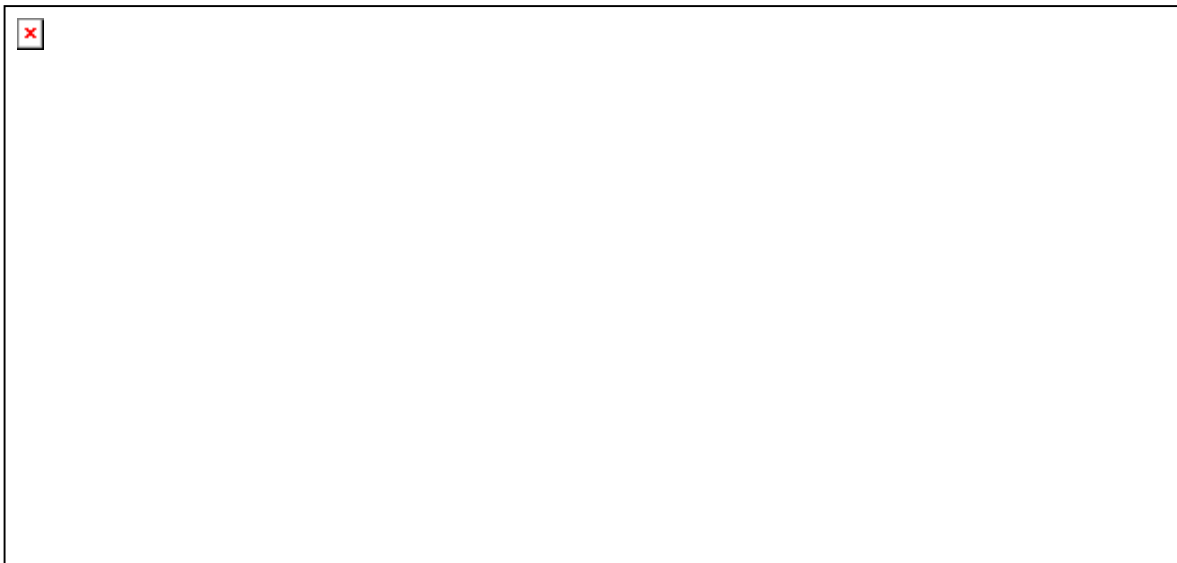
- 8 nagród na łączną kwotę **29.500 zł**

4. Prowadzenie działań w zakresie zmian jakościowych struktury zatrudnienia w jednostkach kultury

Struktura zatrudnienia w kulturze w Suwałkach na przestrzeni lat w zasadzie nie zmieniła się, natomiast podjęto szereg istotnych działań mających na celu poprawę jakości zadań z zakresu upowszechniania kultury. Przejawiało się to między innymi we wprowadzeniu konkursów przy obsadzaniu stanowisk, w celu pozyskania pracowników o wysokich kwalifikacjach, doświadczeniu i kreatywności.

Stan zatrudnienia w samorządowych jednostkach kultury w latach 2005 – 2010

	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Muzeum Okręgowe	43	36	35	39,5	37	36
Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej	32	34	35	35	37	36
Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki	42	60	62	50	49	43,5

Zmiany jakościowe struktury zatrudnienia w Młodzieżowym Domu Kultury uwarunkowane były potrzebami dzieci i młodzieży w zakresie edukacji kulturalnej. Ich przebieg w minionym pięcioleciu demonstruje zamieszczona poniżej tabela.

W ciągu ostatnich 6 lat w MDK zmiany etatowe wyglądały następująco:

Rok	Pracownicy administracji	Nauczyciele
2005/2006	8	21,39
2006/2007	7,25	21,11
2007/2008	8,25	21,83
2008/2009	8,5	19
2009/2010	9	19,5
2010/2011	10	20,61

Od września 2010 roku Młodzieżowy Dom Kultury uzyskał dodatkowy etat – operatora sprzętu audiowizualnego.

5. Wspieranie działań wysoko wyspecjalizowanej kadry instruktorskiej w zakresie prowadzenia zespołów, sekcji artystycznych w poszczególnych dziedzinach sztuki oraz działań obejmujących edukację kulturalną

Wspieranie działań kadry instruktorskiej zatrudnionej w Regionalnym Ośrodku Kultury i Sztuki w Suwałkach w zakresie prowadzenia zespołów rozumiane jako:

- A. Angażowanie zewnętrznych ekspertów (umowy o dzieło),
- B. Wyjazdy zespołów za granicę,
- C. Wydawnictwa, nagrania.

Było prowadzone w następujący sposób:

Ad A. W ramach korzystania z funduszy zewnętrznych w latach 2005 - 2009 zaangażowano ekspertów w roli:

- 1) **jurorów** w konkursowych, przeglądach prezentowanego dorobku, zarówno środowiska artystycznego skupionego wokół ROKiSu, jak i grup zewnętrznych. Eksperci pozostawiali swoje opinie, uwagi i analizy, zawarte w protokołach, co pomaga wytyczać kierunki rozwoju poszczególnych dziedzin.
  - w zakresie teatru – 15 osób (średnio 3 osoby rocznie),
  - w zakresie folkloru – 17 osób (średnio 3 osoby rocznie),
  - w zakresie muzyki – 9 osób (średnio 2 osoby rocznie),
  - w zakresie tańca – 2 osoby.

2) **konsultantów i prowadzących warsztaty** artystyczne i metodyczne – dla grup twórczych oraz dla środowiska instruktorów działających w mieście i regionie

- w zakresie teatru – 4 osoby (średnio 1 osoby rocznie),
- w zakresie folkloru – 14 osób (średnio 3 osoby rocznie),
- w zakresie muzyki – 22 osoby (średnio 4 osoby rocznie),
- w zakresie plastyki – 5 osób (średnio 1 osoby rocznie),
- w zakresie filmu – 12 osób,
- w zakresie fotografii – 2 osoby,
- w zakresie tańca – 1 osoba.

3) **profesjonalnych artystów**, których prezentowanie się w Suwałkach znacząco wspiera pracę instruktorów na rzecz rozwoju i edukacji artystycznej młodego pokolenia.

- w zakresie teatru – 12 artystów/zespołów (średnio 3 osoby rocznie),
- w zakresie folkloru – 2 zespoły,
- w zakresie muzyki – 83 zespoły.

Ad B. Zrealizowano z funduszy zewnętrznych wyjazdy zespołów ROKiS za granicę. Były to działania przede wszystkim wzmacniające prestiż tych zespołów na zewnątrz, jak i wewnątrz - wśród ich członków. Wyjazdy służyły promocji zespołów oraz rozwojowi i wymianie doświadczeń z innymi zespołami.

rok	zespół	program grantowy	dokąd
2006	ZPiT „Suwalszczyzna”	MKiDN	Francja
2008	ZPiT „Suwalszczyzna” Lustro Dotyk Chór Seniora Zmiana Wacht Zespoły z pracowni muzycznej	UM Suwałki UE (Peregrynacje) UE (Peregrynacje) UE (Peregrynacje) UM Suwałki UE (Peregrynacje)	Litwa Litwa Litwa Litwa Niemcy Litwa
2010	ZPiT „Suwalszczyzna”	UE (Polska Litwa)	Litwa

Ad C. Poza okolicznościowymi wydawnictwami towarzyszącymi imprezom (foldery, programy itp.) zostały wydane obszerne publikacje służące dalszej trwałej promocji poszczególnych zespołów czy pracowni. W latach 2005-2010 wydano:

zespół	program grantowy	rodzaj
Zespoły bluesowe	UE (Peregrynacje)	● katalog ilustrowany (dane, zdjęcia, informacje)
Zespoły bluesowe	UE (Peregrynacje)	● płyta CD muzyczna
Plastyczne	UE	● katalogi z plenerów malarskich
Fotografia	UE	● katalog z pleneru fotograficznego
Folklor	UE	● katalogi ilustrowane dot. zespołów folklorystycznych, twórców ludowych i kuchni regionalnej Suwalszczyzny i przygranicza

		<ul style="list-style-type: none"> • książka dot. historii i kultury Suwalszczyzny i Grodzieńszczyzny • książka dot. kompleksowej wiedzy o kulturze ludowej i architekturze Suwalszczyzny (w przygotowaniu)
Zmiana Wacht	UM Suwałki	ulotka zespołu
ZPiT „Suwalszczyzna”	UM Suwałki	ulotka zespołu

Ponadto realizowano nagrania i rejestrację wydarzeń promowanych następnie w mediach ogólnopolskich (np. Program II Polskiego Radia – transmisja koncertów z Hora Cantavi), kwartalnik „Twój Blues” i inne media promujące Suwałki Blues Festival.

W analizowanym okresie Młodzieżowy Dom Kultury starał się zapewnić swoim instruktorom odpowiednie warunki do pracy z dziećmi i młodzieżą. Instruktorzy stale doskonalili swoją wiedzę i umiejętności na studiach podyplomowych, warsztatach i szkoleniach. MDK wspierał nauczycieli - instruktorów podczas realizacji swoich projektów i programów autorskich. Między innymi nauczyciele z Suwałk i Alytusa brali udział w projekcie „Otwarte tajemnice współpracy” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Litwa - Polska, Europejski Fundusz Rozwoju regionalnego 2007-2013.

W roku 2007 Młodzieżowy Dom Kultury uzyskał dodatkowy etat dla specjalisty do pisania projektów oraz organizacji imprez (dotychczas projekty pisali i realizowali sami nauczyciele). Dzięki temu w placówce można było zrealizować więcej projektów, które przyczyniły się do podniesienia jakości i atrakcyjności zajęć oraz zwiększyły aktywność młodzieży.

6. Pozyskiwanie kadry do tworzenia i realizacji projektów w kulturze z udziałem środków zewnętrznych

Przy realizacji projektów z udziałem środków zewnętrznych ROKiS opiera się na własnej kadrze. Pod tym kątem wprowadzono do struktury organizacyjnej ROKiS-u Dział Programów Finansowania Zewnętrznego, Informacji i Wydawnictw (w zespole 2 osoby przewidziane są do realizacji projektów). Duże zapotrzebowanie rynku pracy na osoby posiadające wiedzę i umiejętności w zakresie przygotowania i realizacji projektów oraz konkurowanie w zakresie pozyskiwania pracowników ofertą wysokości wynagrodzenia powoduje trudności z utrzymaniem stałego zatrudnienia osób w ww. dziale.

W przypadku działań specjalistycznych, do których niezbędni są wysoko wyspecjalizowani wykonawcy, uczestnicy angażowani byli z różnych ośrodków artystycznych i naukowych w kraju i z zagranicy. Dotyczy to pracy jury, osób prowadzących warsztaty, seminaria oraz zespołów artystycznych.

Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej i Muzeum Okręgowe do realizacji i tworzenia projektów w kulturze z udziałem środków zewnętrznych nie pozyskiwały nowych pracowników. Opierały się na własnych pracownikach merytorycznych, którzy z biegiem czasu zyskali odpowiednie umiejętności i kompetencje podczas różnorodnych szkoleń i warsztatów.

IV. CEL OPERACYJNY 4.

WZMOCNIENIE KONKURENCYJNOŚCI

OFERTY KULTURALNEJ

Zadania operacyjne:

1. Realizowanie nowych form upowszechnieniowych w kulturze

Muzeum z powodzeniem wprowadzało w analizowanym przedziale czasowym nowe formy upowszechnieniowe w kulturze. W ostatnim czasie zrealizowano:

- E – galerię (2009) w ramach projektu, którego zadaniem była digitalizacja zbiorów artysty Andrzeja Strumiłły w Centrum Sztuki Współczesnej – Galerii Andrzeja Strumiłły z zakresu malarstwa, rysunku, ilustracji, grafiki, fotografii, rzeźby (3.265 szt.) oraz utworzenie kolekcji cyfrowej Galerii. Powstała strona internetowa Galerii, dzięki której projekt jest promowany, a zdigitalizowany dorobek kulturowy został szeroko udostępniony w Internecie. Materiały zdigitalizowane zostały zarchiwizowane w dużej rozdzielczości, a na ich bazie powstały prezentacje multimedialne z tłem muzycznym, które są prezentowane w Galerii za pomocą elektronicznych fotoramek oraz monitora LCD – jako nowoczesna forma edukacji artystycznej.
- Noc Muzeów (2008 - 2009) nowa formę prezentacji i promocji muzeów, która z powodzeniem od kilku lat jest prowadzona w całej Europie. W Suwałkach w ciągu dwóch edycji imprezy uczestniczyło ponad 4.000 osób.

Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki w ramach tworzenia nowych form upowszechnieniowych w kulturze we współpracy z partnerem norweskim rozpoczął w roku 2008 realizację dużego przedsięwzięcia muzycznego pod nazwą Suwałki

Blues Festival zawierającego koncerty, warsztaty, wystawy i seminaria. Współpraca z partnerami litewskimi pozwoliła na stworzenie nowej formy łączącej ofertę wypoczynku i turystykę z kulturą. W wyniku współpracy z partnerem litewskim w 2006 roku powstało Centrum Międzynarodowej Informacji Kulturalno - Turystycznej. Wkład własny do tego projektu wniosło Miasto Suwałki.

W latach 2005 - 2010 środki finansowe pozyskiwane z funduszy europejskich pozwoliły na zorganizowanie wielu ciekawych projektów artystycznych takich jak:

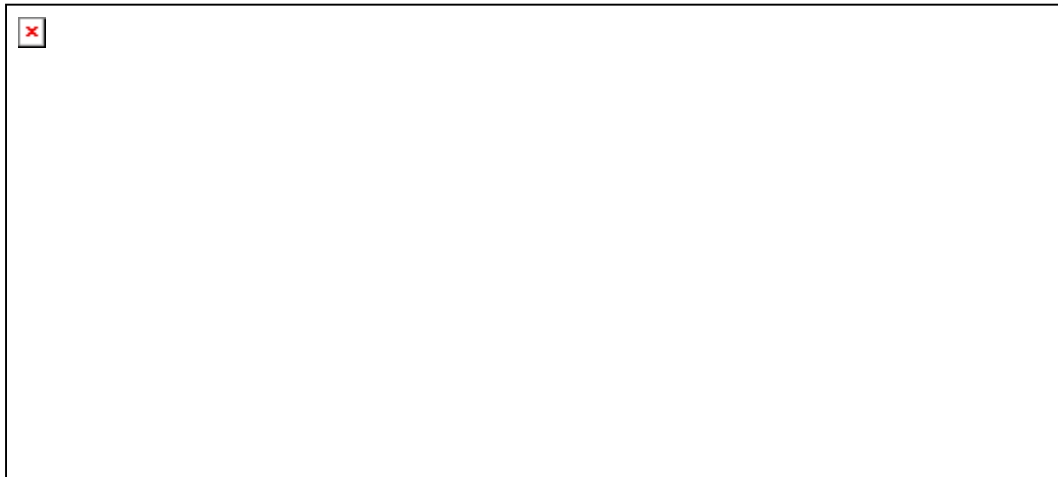
- „Euroregionalne Spotkania Gospel & Jazz 2005”,
- „Suwalskie Konfrontacje Filmowe „Na styku kultur” 2005”,
- „Rzeczpospolita Obojga Narodów w Muzyce Polskiego i Litewskiego Romantyzmu 2005”,
- „Spotkania Artystyczne Seniorów SAS’2006”,
- „Jarmark Folkloru i Jadła Kresowego – Bliny, cepeliny, pierogi 2006”,
- „Wędrowki tradycji - turystyka kulturowa Euroregionu Niemen 2007”,
- „Między Czarną Hańczą a Niemnem – peregrynacje artystyczne na pograniczu”.

Ponadto w lutym 2006 roku podpisano porozumienie z Teatrem Dramatycznym w Białymstoku o powołaniu Sceny Filialnej Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgierki w Suwałkach. Dało to możliwość prezentacji w Suwałkach premierowych spektakli białostockiego teatru oraz innych teatrów zawodowych. Łącznie odbyło się **28 spektakli.**

W 2007 roku powstała Suwalska Orkiestra Kameralna „Camerata dell’Arte” złożona z profesjonalnych muzyków, prezentując swój dorobek artystyczny w formie koncertów wieczornych oraz audycji muzycznych.

Koncerty w wykonaniu zespołów działających przez Regionalnym Ośrodku Kultury i Sztuki w Suwałkach w latach 2005-2010:

Nawiązano także współpracę z Teatrem Wielkim i Polską Operą Kameralną w Łodzi. Dzięki temu suwalczanie mogli zobaczyć spektakle operowe: „Krakowiacy i górale”, „Straszny dwór”, „Don Pasquale” oraz wieczór arii operetkowych. Dwukrotnie również w analizowanym okresie koncertowała w Suwałkach Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Podlaskiej.

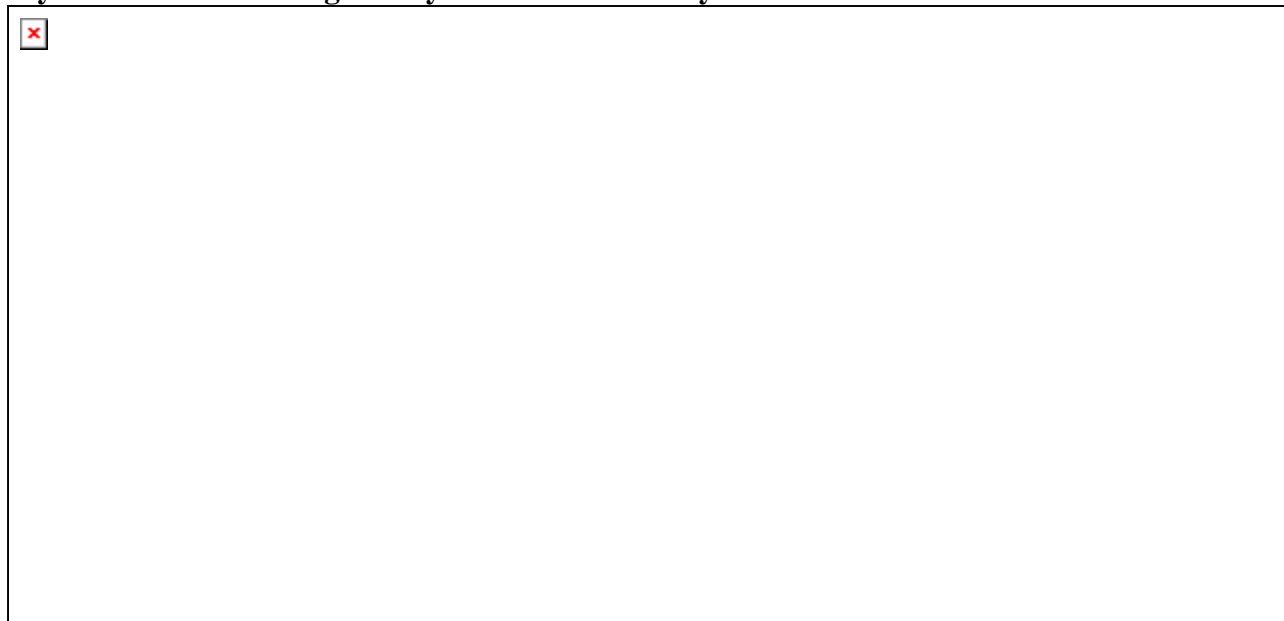
Imprezy środowiskowe organizowane przez Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki w Suwałkach w latach 2005-2010:

2. Podnoszenie jakości działań kulturalnych pod względem programowym

W wyniku współpracy z partnerami litewskimi i białoruskimi nastąpiło podniesienie jakości działań kulturalnych pod względem programowym. Poszerzyła się oferta kulturalna i wzbogaciły programy dotychczasowych działań. Dzięki wspólnie realizowanym projektom ze środków unijnych można było uatrakcyjnić dotychczasowe imprezy. Przykładem może być Suwalski Jarmark Folkloru dwukrotnie dofinansowywany z funduszy unijnych, dzięki czemu realizowano w jego ramach działania związane z promocją turystyki. Innym przykładem może być dwuletni projekt Między Czarną Hańczą a Niemnem – peregrynacje artystyczne na pograniczu 2006 – 2008, który dał możliwość wielopłaszczyznowej prezentacji dorobku artystycznego zespołów z Suwałk i Mariampola.

Wystawiennictwo w Regionalnym Ośrodku Kultury i Sztuki w latach 2005-2010:

Działaniami podejmowanymi przez Wydział Kultury, Turystyki i Promocji w zakresie realizacji powyższego celu operacyjnego były działania koordynacyjne. Należy tu wymienić wydawanie corocznie Kalendarza Imprez. Działanie to z jednej strony ułatwiało planowanie imprez, racjonalne rozłożenie wydarzeń kulturalnych w czasie, wypracowywanie spójnej polityki kulturalnej, z drugiej natomiast miało charakter promocyjny.

Ponadto Wydział obsługiwał pod względem organizacyjnym spotkania członków Rady ds. Kultury przy Prezydencie Miasta Suwałk oraz Prezydium Rady (ok. 5 spotkań w ciągu roku). Najważniejszym dokumentem przygotowanym w analizowanym przedziale czasowym przez członków rady oraz przedstawicieli środowisk twórczych był materiał pn. „Status, warunki egzystencji i możliwości rozwoju środowisk twórczych”. Wspomniany materiał został ukończony w 2007 r. i zawierał szereg wniosków i propozycji skierowanych do władz miejskich i instytucji kultury.

W celu podnoszenia jakości działań w kulturze przygotowano i zrealizowano następujące uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach:

2005 r.

- w sprawie przyjęcia „Programu Rozwoju kultury Miasta Suwałki na lata 2005 – 2010” (uchwała Nr XXI/361/05 z dnia 26.01.2005 r.;
- w sprawie realizacji ustawy z dnia 24.02.2003 r. o pożytku publicznym i o wolontariacie (uchwała Nr XXXI/358/05 z dnia 26.01.2005 r. w sprawie konkursu ofert w zakresie pomocy społecznej,; kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji; krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży);
- w sprawie wzniesienia pomnika „W hołdzie Zesłańcom Sybiru” (uchwała nr XXXIII/389/05 z dnia 30.03.2005 r.);
- w sprawie wzniesienia pomnika poświęconego pamięci Papieża Jana Pawła II (uchwała nr XXXV/395/05 z dnia 27.04.2005 r. - Zarządzeniem nr 79/05 Prezydenta Miasta Suwałk z dnia 19.05.2005 r. powołano komitet budowy pomnika w ilości 60 osób).

2006 r.

- w sprawie przystąpienia Miasta Suwałki do Suwalskiej Organizacji Turystycznej z siedzibą w Suwałkach (uchwała nr XLIX/551/06 z dnia

28.06.2006 r.);

- w sprawie utworzenia Galerii Andrzeja Strumiłły w Suwałkach (uchwała nr XLIX/553/06 z dnia 28.06.2006 r.);
- w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” – Irenie Filipowicz (uchwała nr XLIX/555/06 z dnia 28.06.2006 r.);
- w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” – Archiwum Państwowemu w Suwałkach (uchwała nr XLIX/556/06 z dnia 28.06.2006 r.);
- w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” – Muzeum Okręgowemu w Suwałkach (uchwała nr XLIX/557/06 z dnia 28.06.2006 r.);
- w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” – Bibliotece Publicznej im. Marii Konopnickiej w Suwałkach (uchwała nr XLIX/558/06 z dnia 28.06.2006 r.);
- w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” – Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Suwałkach (uchwała nr L/567/06 z dnia 30.08.2006 r.);
- w sprawie udzielenia dotacji na wymianę instalacji alarmowej w molennie w Suwałkach (uchwała nr L/565/06 z dnia 30.08.2006 r.);
- w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” – Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Suwałkach (uchwała nr LI/576/06 z dnia 27.09.2006 r.);
- w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” – Zespołowi Szkół nr 5 w Suwałkach (uchwała nr LI/577/06 z dnia 27.09.2006 r.);
- w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” – Szkole Podstawowej nr 2 im. Aleksandry Piłsudskiej w Suwałkach (uchwała nr LI/578/06 z dnia 27.09.2006 r.);
- w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” – Suwalskiemu Obwodowi Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Suwałkach (uchwała nr LII/587/06 z dnia 25.10.2006 r.);

- w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2007 (uchwała nr V/32/06 z dnia 28.12.2006 r.).

2007 r.

- w sprawie zamiaru ponoszenia przez Miasto Suwałki wydatków inwestycyjnych związanych z remontem i modernizacją budynku Muzeum Okręgowego w Suwałkach wraz z terenem przyległym w latach 2008-2009 (uchwała nr VIII/64/7 z dnia 28.03.2007 r.);
- w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” (uchwała nr VIII/74/7 z dnia 28. 03.2007 r.);
- w sprawie desygnowania radnych do Rady Programowej Tygodnika Suwalskiego (uchwała nr X/101/7 z dnia 30.05.2007 r.);
- w sprawie udzielenia dotacji Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Św. Trójcy na remont elewacji zabytkowej kamiennicy (starej plebanii) przy ul. Kościuszki 19 w Suwałkach (uchwała nr X/95/7 z dnia 30.05.2007 r.);
- w sprawie przeprowadzenia konkursu na stanowisko dyrektora Regionalnego Ośrodka Kultury i Sztuki w Suwałkach (uchwała nr XI/104/7 z dnia 20.06.2007 r.);
- w sprawie ustanowienia hymnu Miasta Suwałk Uchwała Rady Nr XI/109/7 z dnia 20.06.2007 r.);
- w sprawie zasad i trybu przyznawania stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną, tworzeniem, upowszechnianiem, ochroną dóbr kultury oraz opieką nad zabytkami i wysokości tych stypendiów (uchwała nr XII/117/7 z dnia 29.08.2007 r.);

- w sprawie nadania miastu Grande-Synthe we Francji tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” (uchwała nr XII/118/7 z dnia 29.08.2007 r.);
- w sprawie ponownego przeprowadzenia konkursu na stanowisko dyrektora Regionalnego Ośrodka Kultury i sztuki w Suwałkach (uchwała nr XIV/125/7 z dnia 26.09.2007 r.);
- w sprawie nadania pani Dagmar Falk tytułu „Honorowy Obywatel Miasta Suwałk”. (uchwała nr XVI/140/7 z dnia 31.10.2007r.);
- w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2008 (uchwała nr XVII/145/7 z dnia 28.11.2007 r.).

2008 r.

- w sprawie zmian w statucie Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej w Suwałkach (uchwała nr XXIII/208/8 z dnia 30.04.2008 r.);
- w sprawie powołania Rady Muzeum przy Muzeum Okręgowym w Suwałkach (uchwała nr XXIII/209/8 z dnia 30.04.2008 r.);
- w sprawie ustanowienia i zasad przyznawania stypendium Miasta Suwałki dla osób zajmujących się twórczością artystyczną, tworzeniem, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami oraz ich wysokości (uchwała nr XXVI/247/08 z dnia 27.08.2008 r.);
- w sprawie ustanowienia i zasad przyznawania dorocznych nagród Miasta Suwałki za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury, opieki nad zabytkami oraz ich wysokość (uchwała nr XXVI/248/08 z dnia 27.08.2008 r.);

- w sprawie utworzenia Centrum Sztuki Współczesnej – Galerii Andrzeja Strumiłły w Suwałkach (uchwała nr XXVIII/264/08 z dnia 29.10.2008 r.);
- w sprawie nadania statutu Muzeum Okręgowemu w Suwałkach (uchwała nr XXVIII/265/08 z dnia 29.10.2008 r.);
- w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2009 (uchwała nr XXIX/279/08 z dnia 26.11.2008-11r.);
- w sprawie udzielenia dotacji Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła na remont zabytkowego kościoła p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła przy ul. Wojska Polskiego 36 w Suwałkach (uchwała nr XXIX/283/08 z dnia 26.11.2008 r.).

2009 r.

- w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/248/08 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 sierpnia 2008 r. w sprawie ustanowienia i zasad przyznawania dorocznych nagród Miasta Suwałki za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury, opieki nad zabytkami oraz ich wysokości. (uchwała nr XXXII/304/09 z dnia 28.01.2009 r.);
- w sprawie zamiaru przystąpienia Gminy Miasta Suwałki do realizacji projektu pod nazwą „Platforma Współpracy - EGO SA” (uchwała nr XXXVII/352/09 z dnia 23.06.2009 r.);
- w sprawie nadania Pani Jadwidze Jaraczewskiej tytułu „Honorowy Obywatel Miasta Suwałk” (uchwała nr XXXVIII/354/09 z dnia 26.08.2009 r.);

- w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2010 r. (uchwała nr XLI/378/09 z dnia 25.11.2009 r.).

2010 r.

- w sprawie przyjęcia Strategii Promocji Miasta Suwałki na lata 2010 – 2015 (uchwała nr XLVII/435/2010 z dnia 28 kwietnia 2010 r.)
- w sprawie zamiaru podjęcia działań zamierzających do realizacji programu pn. „Biblioteka Trzech Wieków Suwałk” w latach 2011- 2020 w ramach obchodów 300 lecia Suwałk.

3. Inspirowanie środowiska do aktywnego uczestnictwa, współrealizacji przy tworzeniu oferty kulturalnej

Prezentowanie oferty ROKiS na własnej stronie internetowej oraz innych portalach daje możliwość wyboru interesującej formy aktywności kulturalnej dla różnych grup wiekowych i o różnych potrzebach kulturalnych. ROKiS współpracuje między innymi z portalem internetowym Suwalki.info, gdzie na forum użytkownicy wymieniają uwagi na temat oferty kulturalnej Suwałk, co zachęca do aktywnego uczestnictwa w działaniach kulturalnych i artystycznych. Daje też możliwość zgłaszania nowych inicjatyw i współtworzenia oferty kulturalnej. Działające w ROKiS pracownie są ofertą skierowaną do osób posiadających uzdolnienia artystyczne, które chcą aktywnie uczestniczyć w działaniach kulturalnych.

Realizowane przez ROKiS projekty artystyczne dawały możliwość rozwijania zainteresowań i uzdolnień osób w różnym wieku. Przykładem może być Przegląd Talentów Wokalnych „Świetlik” służące odkrywaniu nowych talentów muzycznych.

Jego organizacja inspirowała środowisko szkolne do aktywnego poszukiwania uzdolnionej młodzieży. ROKiS, współpracując z organizacjami pozarządowymi (TPD, Fundacja Miasto, Stowarzyszenie Nie Po Drodze), pobudzał aktywność artystyczną, zwłaszcza w środowisku młodzieży. Współpraca z Domem Pomocy Społecznej „Kalina” i Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w zakresie współorganizacji przeglądów twórczości osób niepełnosprawnych pozwalała zaktywizować to środowisko. Zorganizowanie po raz pierwszy przez ROKiS wspólnie z Aresztem Śledczym wystawy osób osadzonych zachęcały ich do rozwijania własnych pasji artystycznych.

ROKiS podejmował wielorakie działania (zajęcia w pracowniach artystycznych, organizacja wystaw, plenerów, konkursów, przeglądów, festiwali, koncertów) prezentujące wszystkie dziedziny sztuk, wykorzystując potencjał i dorobek środowisk amatorskiego ruchu artystycznego i środowisk twórczych.

4. Podejmowanie działań na rzecz prezentacji wszystkich dziedzin sztuki przy wykorzystaniu potencjału i dorobku środowisk amatorskiego ruchu artystycznego i środowisk twórczych oraz aktywności wolontariatu

ROKiS umożliwiał suwalskim amatorskim grupom artystycznym prezentację ich dorobku. Przykładami takich działań były premiery Teatru „Grupa Kłusowników Straż Przednia” oraz coroczne konkursy poezji Adama Mickiewicza organizowane przez suwalski oddział Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza. ROKiS służy wszelką pomocą w tych działaniach, zarówno merytoryczną, jak i techniczną.

Przy realizacji większych projektów (np. Suwałki Blues Festival, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek”, Ogólnopolskie Spotkania z Monodramem „O Złotą Podkowę Pegaza”) aktywnie uczestniczyli wolontariusze skupieni przy poszczególnych pracowniach ROKiS oraz zgłaszający się indywidualnie.

Większość działań podejmowanych przez suwalskie stowarzyszenia wymagało udziału szerokiego grona wolontariuszy. Często byli to członkowie i sympatycy poszczególnych stowarzyszeń, ale również młodzież z suwalskich szkół. Stowarzyszeniem ukierunkowanym na działalność wolontarystyczną i rozwijającym ruch wolontariacki w Suwałkach jest Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat”. Jednym z programów prowadzonych przez Centrum jest Suwalskie Biuro Wolontariatu. Skupiona wokół niego młodzież podejmuje głównie działania o charakterze społecznym, ale też kulturalnym. Przykładem tego może być zrealizowany w 2007 r. projekt, w ramach którego uczniowie z suwalskich szkół wraz wolontariuszami z Litwy i Ukrainy zinwentaryzowali i uporządkowali 13 cmentarzy leżących na terenie i w otulinie Suwalskiego Parku Krajobrazowego.

V. CEL OPERACYJNY 5.

ROZWÓJ CZYTELNICTWA

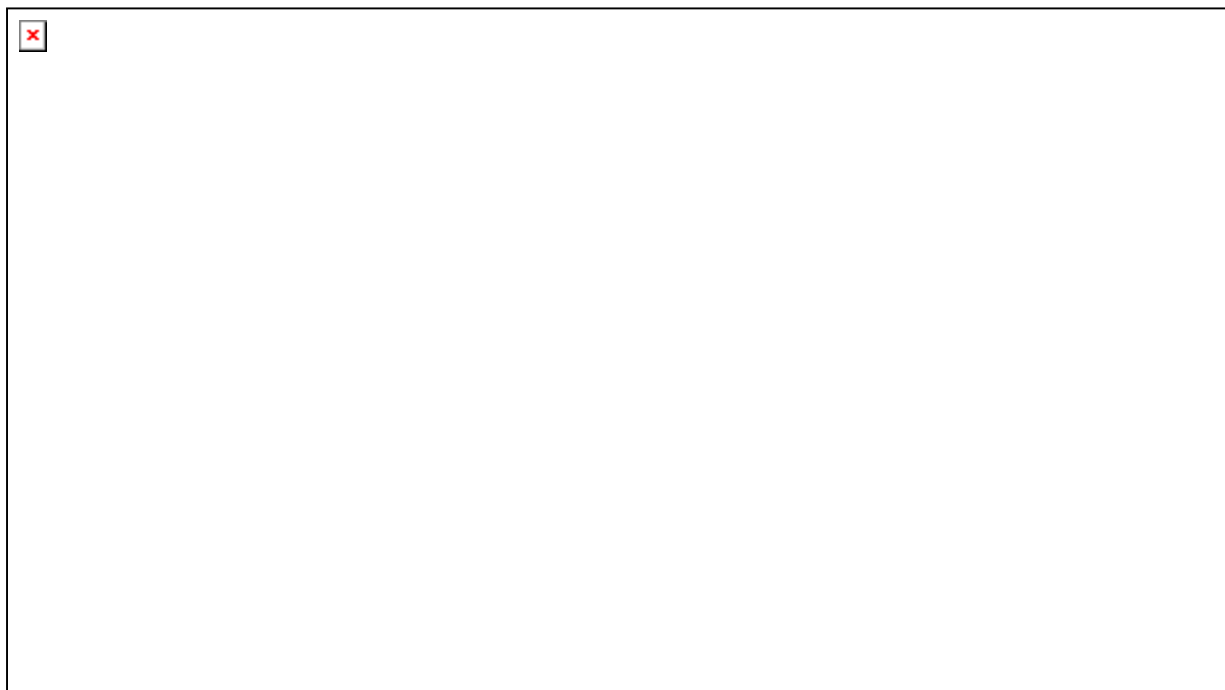
Zadania operacyjne:

1. i 2. Poprawa jakości zbiorów bibliotecznych. Biblioteka – najważniejszy konsument produkcji wydawniczej. Zapewnianie stałego dopływu nowości wydawniczych – książki, prasy ogólnej i specjalistycznej, wydawnictw audiowizualnych itp. w celu realizacji oczekiwań czytelniczych oraz wypełnianiu norm i standardów krajowych i międzynarodowych

Zmieniające się potrzeby i preferencje czytelników, a co za tym idzie konieczność ciągłego rozszerzenia usług informacyjno - bibliotecznych nakłada na Bibliotekę obowiązek zarządzania zbiorami. Księgozbiór rozumiany jako zbiory tradycyjne – druki zwarte, ciągłe i specjalne - obecnie stanowi jedno

z wielu źródeł zdobywania informacji, a doposażenie księgozbiorów w nowości wydawnicze uważane jest jako priorytetowe zadanie bibliotekarzy.

Księgozbiór Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej w poszczególnych latach:

Doposażenie w księgozbiór regionalny:

W roku **2005** księgozbiór regionalny został powiększony o **171** nowych książek, udostępniono prezencyjnie **25** tytułów czasopism regionalnych. W czytelniku udostępniono **1466** woluminów z księgozbioru regionalnego.

W roku **2006** księgozbiór regionalny został powiększony o **126** nowych książek, udostępniono prezencyjnie **15** tytułów czasopism regionalnych. W czytelniku udostępniono **1.423** woluminów z księgozbioru regionalnego.

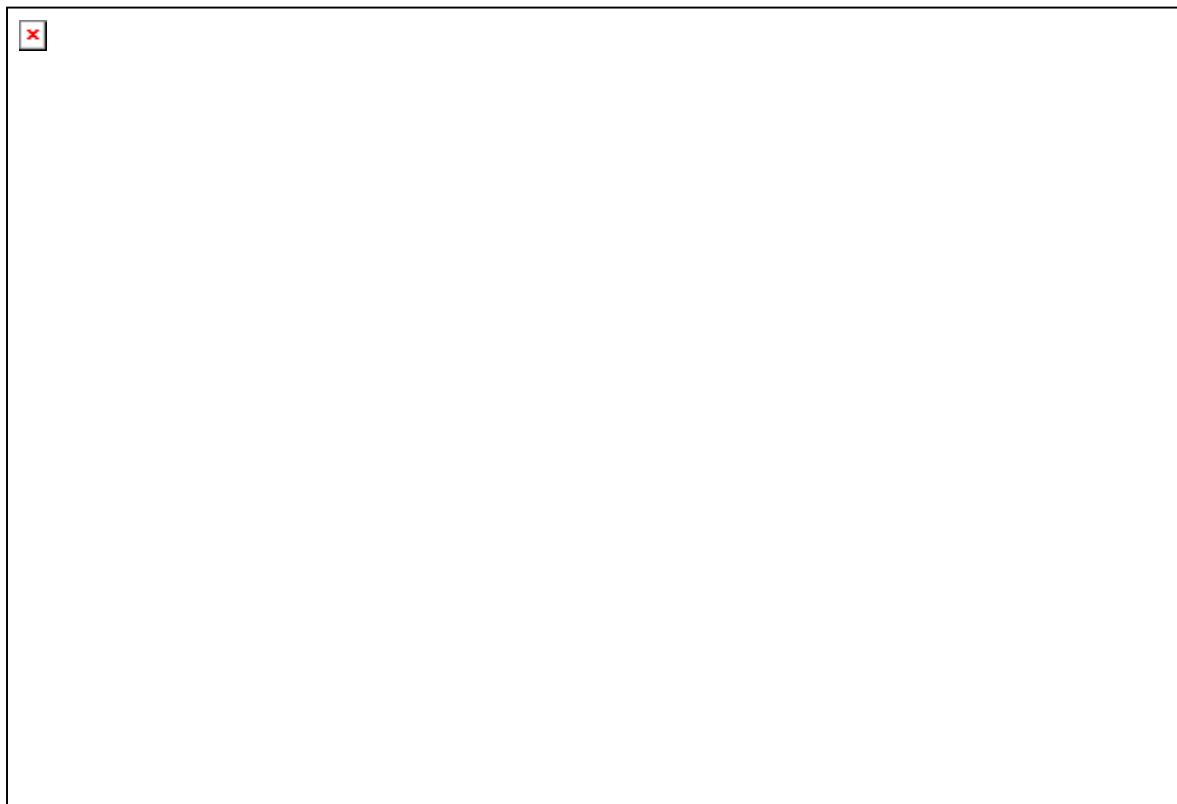
W roku **2007** księgozbiór regionalny został powiększony o **104** nowe książki, udostępniono prezencyjnie **15** tytułów czasopism regionalnych. W czytelniku udostępniono **2.017** woluminów z księgozbioru regionalnego.

W roku **2008** księgozbiór regionalny został powiększony o **93** nowe książki, udostępniono prezencyjnie **9** tytułów czasopism regionalnych. W czytelni udostępniono **1.390** woluminów z księgozbioru regionalnego.

W roku **2009** księgozbiór regionalny został powiększony o **184** nowe książki, udostępniono prezencyjnie **10** tytułów czasopism regionalnych. W czytelni udostępniono **1.404** woluminów z księgozbioru regionalnego.

W roku **2010** księgozbiór regionalny został powiększony o **172** nowe książki, udostępniono prezencyjnie **10** tytułów czasopism regionalnych. W czytelni udostępniono **1.329** woluminów z księgozbioru regionalnego.

Doposażenie księgozbiór regionalny Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej w Suwałkach

Biblioteka jako najważniejszy konsument produkcji wydawniczej stara się w swoich zbiorach gromadzić pozycje książkowe służące rozwojowi kulturalnemu mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży oraz środowiska studenckiego.

W analizowanym okresie Biblioteka Publiczna im. M. Konopnickiej wspierała wartościowe wydawnictwa:

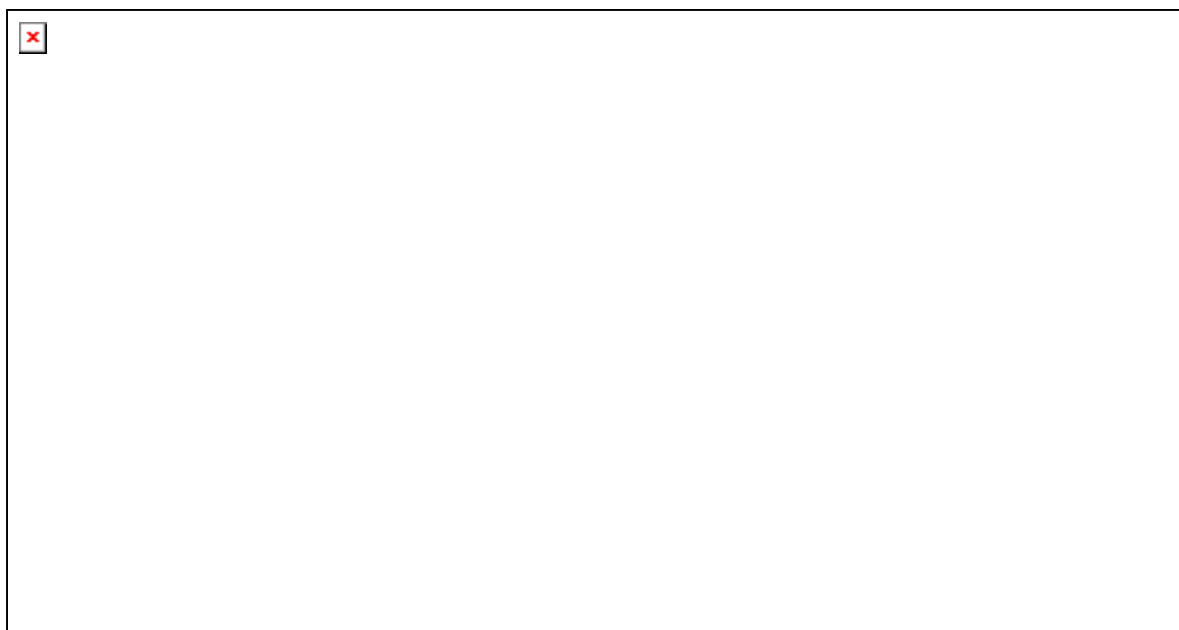
1. *Poszukiwanie wspólnych korzeni kulturowych Białorusi i Polski: materiały z konferencji międzynarodowej, Wigry, 6-8 czerwca 2005 r.*: (praca zbiorowa) oprac. red. Jan Bacewicz Suwałki 2005.
2. *Suwałki: miasto nad Czarną Hańczą*: praca zbiorowa. red. Janusz Kopciał. Suwałki 2005.
3. Tanajewski Zbigniew : *Do cna*. Suwałki 2005.
4. *Bibliografia regionów Suwalszczyzny i Grodzieńszczyzny* , Suwałki 2005
5. Racis Władysław: *Ocalić od zapomnienia*: Władysław Racis opisuje tradycje ludowe Suwalszczyzny. Suwałki 2006.
6. Kuczyński Henryk: *Syberyjski szlak*. Suwałki 2007.
7. Soboń Edmund: *Stalag IF Sudauen: piekło pod niebem suwalskim*. Suwałki 2007.
8. *Polacy i Polonia na świecie: stan badań i ich perspektywy na XXI wie : materiały z międzynarodowej konferencji naukowej - Suwałki, 15-17 września 2006 roku*. red. nauk. Kazimierz Dopierała, Adam Sudoł. Suwałki 2008.
9. Dobaj, Paweł, Mucharski, Krzysztof : *Internowani*. Suwałki 2008.

Publikacje (dofinansowane przez Urząd Miejski):

1. Omiljanowicz Kazimierz: *Kraina kwietnych uwroci: zapiski znad Wigier*. Suwałki 2003
2. Omiljanowicz Kazimierz: *Lata młodości górnej i chmurnej*. Suwałki 2006.
3. Janusz Eugeniusz: *Suwalskie epizody*. Suwałki 2006

4. Janusz Eugeniusz, Janusz - Konopelko Małgorzata : *Suwalska ballada nad Wigrami pisana*. Suwałki 2007
5. Maciejewski Stefan : *Romans z Suwalszczyzną* . Suwałki 2008
6. Omiljanowicz Kazimierz : *Syberia niejedno ma imię*. Suwałki 2008
7. „*Suwałki. Miasto i Ludzie*” wydawnictwo albumowe, Suwałki 2009
8. „*Rody Suwalskie*”, Suwałki 2010.

Zakupy zbiorów bibliotecznych w poszczególnych latach:

3. Organizowanie szerokiego dostępu do informacji za pośrednictwem Internetu

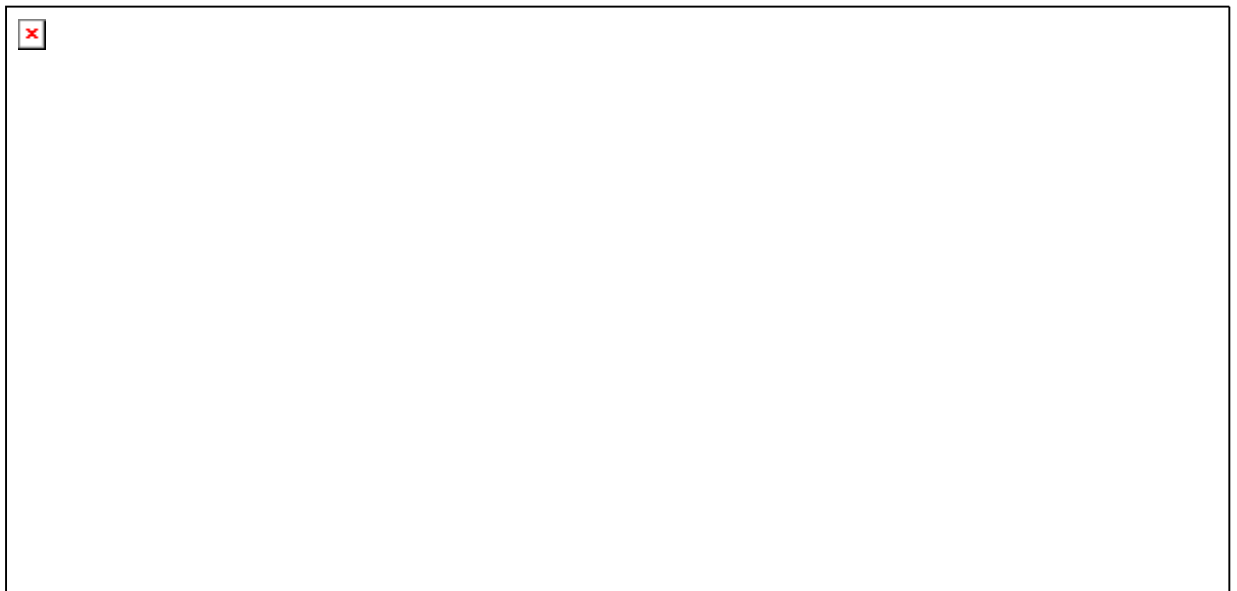
Do niedawna jedynym źródłem pozyskiwania wiadomości były książki i czasopisma. Jednakże „tradycyjna” biblioteka przestaje być wystarczająca i nie jest w stanie zaspokoić potrzeb użytkowników. Do życia bibliotekarzy i Bibliotek wkroczył komputer, a wraz z nim Internet posiadający różne możliwości – między

innymi udostępniania zbiorów elektronicznych w formie e-book, szybszego gromadzenia i opracowania nowości wydawniczych, czy też bardziej prężnego realizowania zamówień międzybibliotecznych. Dużym zainteresowaniem cieszą się źródła informacji dostępne przez Internet, który stał się miejscem dostępu także do materiałów źródłowych. Proces gromadzenia informacji staje się bezpośrednio zintegrowany z jej udostępnianiem. Zastosowanie nowoczesnej technologii umożliwiło stworzenie własnych baz komputerowych – komputerowego katalogu zbiorów gromadzonych przez bibliotekę, tworzonego na bieżąco i retrospektywnie uzupełnianego, komputerowych kartotek zagadnieniowych i regionalnych.

Funkcjonująca od 2006 roku **strona WWW** ułatwia czytelnikom dostęp do zbiorów biblioteki.

Poprzez doposażenie w sprzęt komputerowy Biblioteka zapewniła szeroki dostęp do informacji za pośrednictwem Internetu.

Liczba osób korzystająca ze stanowisk internetowych w Bibliotece Publicznej im. Marii Konopnickiej w Suwałkach

4. Rozwój współpracy z placówkami oświatowymi w zakresie tworzenia szerokiej oferty czytelniczej i promocji książki oraz kreowania pozytywnych nawyków wśród dzieci i młodzieży w zakresie czytelnictwa

Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Suwałkach wzbogacała formy działań oświatowych rozwijała zainteresowanie książką i czytelnictwem poprzez spotkania autorskie, promocje książek, wykłady, seminaria:

2005

- *Kultura śmiechu - dowcip w bibliotece* - Wykład prof. Aliny Kowalczykowej
- Spotkanie poświęcone pamięci Jana Pawła II - prowadził Waldemar Smaszcz
- Spotkanie autorskie z Birute Januskaite
- Wykład profesora Andrzeja Fabianowskiego pt. : *Polityczne sympatie i fobie Zygmunta Krasińskiego*
- Spotkanie autorskie ze Zbigniewem Branachem
- Spotkanie z Chantal Valera- Francuzką podróżującą rowerem po świecie
- Spotkanie autorskie z Wiolettą Piasecka
- 2 spotkania autorskie z Zofią Olek-Redlarską
- Spotkanie autorskie z Joanną Papuzińską

W 2005 roku w **11 spotkaniach** udział wzięło około **580 osób** (w tym **230 dzieci**).

2006

- Jerzy Giedroyc – *Księżę Emigrantów* – seminarium
- *Dwugłos o Powstaniu Listopadowym* – seminarium
- Spotkanie z Chantal Valera podróżniczką z Francji
- 2 spotkania autorskie z Zofią Olek-Redlarską

W 2006 roku w **5 spotkaniach** udział wzięło około **260 osób** (w tym **90 dzieci**).

2008

- Promocja wydawnictwa *Polacy i Polonia na świecie. Stan badań i ich perspektywy na XXI wiek*

- Spotkanie autorskie z Piotrem Waldemarem Wiśniewskim

W 2008 roku w **2 spotkaniach** udział wzięło około **100 osób** (w tym **30 dzieci**).

2009

- *Jak radzić sobie ze stresem* – wykład Piotra Stachurskiego

- Spotkanie autorskie z Robertem Karwatem

W 2009 roku w **2 spotkaniach** udział wzięło około **85 osób** (w tym **20 dzieci**).

2010

- spotkanie autorskie z Ireneuszem Sewastianowiczem i promocja książki „*Wolność krzyżami się mierzy. Suwalszczyzna i suwalczenie po 1 września 1939*”

- Prezentacja IX tomu „Rocznika Augustowsko-Suwalskiego”

- spotkanie autorskie z Arturem Ochałem i promocja książki „*Słownik oficerów i chorążych Korpusu Ochrony Pogranicza w Suwałkach (1929-1939)*” - I tom serii Biblioteka Rocznika Augustowsko-Suwalskiego

- spotkanie autorskie z Małgorzatą Pilarską i promocja książki „*Zielona Górka*”

- spotkanie autorskie z Grażyną Serafin i promocja książki „*Bajeczki z Zarynku*”

- spotkanie autorskie z Ireną Schabieńską i promocja książki „*Co o kotach wie klasa II d*”

- spotkanie autorskie ze Zdzisławem Ruczko i promocja książki „*Związek Nauczycielstwa Polskiego w Suwałkach*”

- promocja książki „*Suwałki miasto i ludzie*” - album

- spotkanie autorskie z Andrzejem Mocarskim i promocja książki „*Elccy internowani i ich kapelani*”
- spotkanie autorskie z Małgorzatą Iwanowicz i promocja książki „*Jak bronić swoich racji?*”
- spotkanie autorskie z Kaliną Jerzykowską

W latach **2005-2010** ogółem odbyło się **31 spotkań**, w których wzięło udział **1275** osób (w tym **372 dzieci**).

W okresie ferii zimowych oraz wakacji prowadzone są różnego rodzaju zajęcia z dziećmi. Są to zajęcia plastyczne, literackie, konkursy błyskawiczne, gry z zabawy planszowe, projekcje adaptacji filmowych baśni, lektur szkolnych oraz na zakończenie ferii zimowych – cieszący się dużym zainteresowaniem wśród najmłodszych użytkowników naszej palcówki - bal karnawałowy. Z tego rodzaju imprez rokrocznie korzysta około **700** dzieci.

Suwalska Książnica wzbogaca formy rozwijające zainteresowania książką i czytelnictwem poprzez następujące przedsięwzięcia:

- *Kiermasz Taniej Książki* – zorganizowano 6 razy
- akcja *Suwalczanie czytają dzieciom* – 6 akcji – uczestniczyło ok. 2000 dzieci
- konkurs *Suwalskie Limeryki Latem* - 4 edycje (2007 - 2010) – 88 autorów. Główne nagrody zostały ufundowane przez Urząd Miejski w Suwałkach, Starostwo Powiatu Suwalskiego, „Tygodnik Suwalski” i Bibliotekę Publiczną w Suwałkach
- *Konkurs na wiersz i piosenkę o Suwałkach i Suwalszczyźnie* - uczestniczyło 20 osób
- *Suwałki moje miasto* – uczestniczyło 25 osób
- konkurs *Dzieci nie tylko z Bullerbyn* – uczestniczyło 89 osób

- *Noc z Harry Potterem* – uczestniczyło 20 osób
- *Biblioteka moich marzeń* – konkurs plastyczny – uczestniczyło 40 osób
- ogólnopolski konkurs ogłoszony przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Kołobrzegu *Ziomale*, jedną z laureatek została Wioletta Wierzchowska (Gimnazjum w Rutce-Tartak)
- *”Wokół Marii Konopnickiej”* - konferencja w Dowspudzie dla bibliotekarzy województwa podlaskiego zorganizowana przy wsparciu Starostwa Powiatowego w Suwałkach (100 os.)
- *„Piosenki Jacka Kaczmarskiego – śpiewa Kuba Michalski”* – koncert z okazji 30 rocznicy powstania „Solidarności”(ok.100 os.)
- Dyskusyjny Klub Książki „Czwartkowe obgadywania”
- *„Poszukiwanie krasnoludka”* – akcja rozpowszechniania w mieście krasnoludków malowanych techniką graffiti i konkurs popularyzujący książkę Marii Konopnickiej *”O krasnoludkach i o sierotce Marysi”* – we współpracy z Muzeum im. Marii Konopnickiej i „Tygodnikiem Suwalskim” w ramach obchodów „Roku Marii Konopnickiej w Suwałkach” - *„Pora na e-seniora”* - 4 dwutygodniowe edycje bezpłatnego kursu komputerowego dla emerytów zorganizowane przez Oddział dla Dzieci, między innymi dzięki wsparciu finansowemu Fundacji Orange. (40 emerytów).
- Pomnik Janusza Korczaka – z inicjatywy Biblioteki w Suwałkach zostało odsłonięte popiersie Janusza Korczaka. Pomnik został wykonany według projektu Bogdana Chmielewskiego

W różnych akcjach wzięło udział bardziej lub mniej aktywnie około **1200 osób**.

Od 2008 r. Biblioteka rozwija zainteresowanie książką i czytelnictwem włączając się w akcję *Book Crossing* (wędrująca książka).

W tym w latach 2005-2010 Oddział dla Dzieci udostępniał czytelnikom wystawki tematyczne i okolicznościowe: **81 wystaw**, które zwiedziło 5350 dzieci.

Oddział dla Dzieci Biblioteki Publicznej w Suwałkach rozwijał zainteresowanie książką i czytelnictwem wśród najmłodszych mieszkańców Suwałk poprzez organizowanie zajęć edukacyjnych *„Bajkowe spotkania, Biblioteka, dobre miejsce dla człowieka, O pewnej książce”*:

2005 – 14 spotkań dla 269 dzieci

2006 – 34 spotkań dla 809 dzieci

2007 – 111 spotkań dla 2774 dzieci

2008 – 60 spotkań dla 1478 dzieci

2009 – 32 spotkań dla 745 dzieci

W zajęciach edukacyjnych w latach 2005 - 2009 w **251 spotkaniach udział wzięło 11.405 dzieci**

5. i 6. Integrowanie środowiska wokół promocji książki i czytelnictwa. Biblioteka – miejsce spotkań autorskich, dyskusji, imprez promocyjnych

Powyższe działania biblioteka realizowała na wiele sposobów, integrując środowisko lokalne. Były to między innymi wystawy i spotkania autorskie.

W ramach realizacji Programu Biblioteka Publiczna zrealizowała w latach 2005 - 2009 szereg spotkań ze znawcami regionu.

2005 rok:

- Spotkanie autorskie i promocja książki Leszka Dorochowicza „Za oknem”,
- Promocja książki (nowy tomik poezji) Zbigniewa Tanajewskiego „Do cna”,
- Spotkanie z twórcami monografii „Suwałki - miasto nad Czarną Hańczą”,
- Promocja książki „Siódme niebo” Grażyny Serafin,
- Promocja książki „Na początku był kościół : 285 lat parafii św. Aleksandra” - Jana Bacewicza.

Razem uczestniczyło **ok. 350 osób**.

2006 rok:

- Promocja książki Eugeniusza Janusza „Suwalskie epizody”,
- Promocja książki Władysławy Racis „Ocalić od zapomnienia”,
- Promocja książki Kazimierza Omiljanowicza „Lata młodości górnej i chmurnej”.

Razem uczestniczyło **ok. 400 osób**.

2007 rok:

- Promocja książki Henryka Kuczyńskiego „Syberyjski szlak”,
- Spotkanie autorskie i promocja książki Edmunda Sobonia „Stalag IF Sudauen: piekło pod niebem suwalskim”,
- Spotkanie z twórcą regionalnym Zdzisławem Bieryło - „Kraina jak z baśni”.

Razem uczestniczyło ok. 120 osób.

2008 rok:

- Spotkanie autorskie i promocja książki Małgorzaty Janusz - Konopelko i Eugeniusza Janusza „Suwalska ballada nad Wigrami pisana”,
- Promocja książki (zbiorek poezji) ks. Antoniego Gabrela „Na huśtawce z aniołem”,
- Promocja książki Jana Bacewicza – „Ulicami i uliczkami Suwałk”.

Razem uczestniczyło **ok. 100 osób**.

2009 rok:

- Promocja książki Zbigniewa Gniedziejko „Ludzie stąd, ludzie obok”
- Spotkanie autorskie i promocja książki Stefana Maciejewskiego „Romans z Suwalszczyzną”
- Spotkanie autorskie i promocja książki Jacka Milewskiego „Dym się rozwiewa”
- Jerzy Karp – spotkanie autorskie i promocja książki „Impresje suwalskie”

– Eugeniusz Janusz, Małgorzata Janusz - Konopelko – spotkanie autorskie i promocja książki „Skazany na rozstrzelanie”

Razem uczestniczyło **ok. 550 osób**

2010 rok:

- Ireneusz Sewastianowicz: „*Wolność krzyżami się mierzy. Suwalszczyzna i suwalczyzna po 1 września 1939*”

- Prezentacja IX tomu „Rocznika Augustowsko-Suwalskiego”

- Artur Ochał : „*Słownik oficerów i chorążych Korpusu Ochrony Pogranicza w Suwałkach (1929-1939)*” - I tom serii Biblioteka Rocznika Augustowsko-Suwalskiego

- Małgorzata Pilarska - „*Zielona Górka*”

- Grażyna Serafin - „*Bajeczki z Zarynku*”

- Irena Schabieńska – „*Co o kotach wie klasa II d*”

- Zdzisław Ruczko - „*Związek Nauczycielstwa Polskiego w Suwałkach*”

- „*Suwałki miasto i ludzie*” - album

- Andrzej Mocarski - „*Ełccy internowani i ich kapelani*”

- Małgorzata Iwanowicz – „*Jak bronić swoich racji?*” – spotkanie autorskie

- Kalina Jerzykowska – spotkanie autorskie

W spotkaniach autorskich i promocjach książek uczestniczyło ogółem ok. 250 osób.

Liczba spotkań ze znawcami regionu i ich uczestników w poszczególnych latach:

Rok	Liczba spotkań	Liczba uczestników
2005	5	350
2006	3	400
2007	3	120
2008	3	100
2009	5	550
2010	11	250
Razem	30	1775

Działania biblioteki w powyższym zakresie wspierało Stowarzyszenie Kulturalne „Bibliofil”, które pozyskiwało na ten cel środki finansowe (Stowarzyszenie otrzymało dotację na wydanie publikacji tj.: Władysława Racis – „Ocalić od zapomnienia”; Krzysztof Mucharski i Paweł Dobaj – „Internowani-komiks”).

Ponadto biblioteka realizując założenia tego celu operacyjnego w analizowanym okresie promowała młodych artystów poprzez organizację spotkań i wystaw takich jak:

- „Egipt” - wystawa fotografii Zbigniewa Kowalczyka i Marcina Wróbla absolwentów suwalskiej Małej Szkoły Fotografii,
- Spotkanie z Grażyną Serafin - promocja książki „Bezpieczny maluch”,
- „Humo-k-reski” autorstwa Zbigniewa Tanajewskiego – stypendysty Prezydenta Miasta Suwałk,
- „Do cna” - promocja poezji Zbigniewa Tanajewskiego,
- „Najmłodsze bajeczki znad niejednej rzeczki” – Waldemar Wiśniewski,
- „Fotografia, przyroda i czary” – wystawa prac fotograficznych Piotra

Malczewskiego,

- Cykle: „Mury”, „16 sekund lasu”, „Makro” – wystawa prac Marcina Malarewicza,
- „Pustynia i Morze. Mierzeja Kurońska” – wystawa fotografii Marcina Wróbla,
- Promocja książki (komiksu) „Internowani” Pawła Dobaja i Krzysztofa Mucharskiego,
- „Dym się rozwiewa” - spotkanie autorskie i promocja książki Jacka Milewskiego,
- „Impresje suwalskie” – spotkanie autorskie i promocja książki Jerzego Karpa,
- „Fotonotatnik suwalski 2007- 2009 Piotr Kopciał” – wystawa fotografii,
- Spotkanie z Fundacją Miasto oraz promocja czasopisma „Kultura miasta”.

Biblioteka promowała młodych artystów w **13 spotkaniach**, w których uczestniczyło ok. **550 osób**

Ponadto organizowano wystawy:

2005

- *A to Polska właśnie* - seria wydawnicza Wydawnictwa Dolnośląskiego w zbiorach suwalskiej Biblioteki
- *W 102. rocznicę urodzin Stanisława Ignacego Witkiewicza*
- *Publikacje wydawnictwa „Pogranicze” w zbiorach suwalskiej Biblioteki*
- *Wystawa fotografii Sigitasa Birgelisa*
- *Żegnaj Ojczyźnie* - wystawa poświęcona pamięci zmarłego papieża Jana Pawła II
- *Suwalszczyzna - ptaki ...* - wystawa fotografii Tadeusza Smagacza
- *Z dziejów biblioteki ...* - wystawa książek (własne wydawnictwa), ekslibrisów, zaproszeń

- Wystawa *Jan Paweł II w filatelistyce i ...*
- *Mickiewicz i Orzeszkowa w literaturze białoruskiej* - wystawa publikacji ze zbiorów Narodowej Obwodowej Biblioteki w Grodnie
- *Na drogach i bezdrożach Suwalszczyzny* - wystawa przewodników, map, informatorów
- *Debiutanci* - wystawa fotografii Alicji Serafin, Marii Karnej, Kamili Brodowskiej i Karola Jaworowskiego
- *Seria Ceranowska* - prezentacja publikacji
- *Literacka Nagroda Nobla 2005 dla Harolda Pintera* - plakat informacyjny
- *Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą* - wystawa
- *11 Listopada Święto Niepodległości* - wystawa
- *Bornholm i Krasna* - wystawa fotografii Krystyny i Ryszarda Dutkiewiczów
- *Boże Narodzenie w literaturze* - wystawa

17 wystaw zwiedziło około **2700 osób**

2006

- *Ekslibrisy w zbiorach suwalskiej biblioteki*
- *Jan Twardowski (1915-2006)*
- *Ignacy Krasicki w 205 rocznice śmierci*
- *Stanisław Lem (1921-2006) - życie i twórczość*
- *Przydrożne krzyże, Portrety suwalskie* - wystawa fotografii Tadeusza Smagacza
- *Historia pisma i książki*
- *Przewodniki po Suwalszczyźnie*
- *To, czego nie ma* - wystawa zrealizowana przez Stowarzyszenie Szukamy Polski (18 tablic wielkoformatowych)

- *Suwałki przed laty i dzisiaj* - wystawa fotografii Tadeusza Smagacza i Katarzyny Pieklik
- *Jerzy Giedroyc - Księżę Emigrantów*
- *Rok Jerzego Giedroyc - 2006*
- *11 Listopada - Narodowe Święto Niepodległości*
- *Emilia Plater - w 200. rocznicę urodzin*
- *Rowerem przez świat - fotografie z podróży Chantal Valera*
- *Dzień Świętego Mikołaja*

15 wystaw zwiedziło razem około **2800 osób**.

2007

- 115. rocznica urodzin J.R.R. Tolkiena – wystawa *Nie tylko Władca Pierścieni*
- *Ryszard Kapuściński (1932-2007)* – wystawa
- *Kiedy mnie już nie będzie Agnieszka Osiecka w 10. rocznicę śmierci* – wystawa
- *Szukałem was, teraz Wy mnie znaleźliście* – wystawa w 2. rocznicę śmierci Papieża Jana Pawła II
- 165. rocznica urodzin Marii Konopnickiej
- *Przewodniki i wydawnictwa albumowe o Suwalszczyźnie*
- *Ścieżkami Suwalszczyzny* (mapy, informatory)
- *Pejzaże Suwalszczyzny* – fotografie Krzysztofa A. Grabowskiego
- *Zobacz a zechcesz pojechać* – wystawa wydawnictw albumowych promujących krajoznawstwo
- *Totus Tuus* – pamięci Jana Pawła II
- *Literacka Nagroda Nobla dla Boris Lessing* – plakat informacyjny
- 11 Listopada – Narodowe Święto Niepodległości

-*Święta w polskim domu*

- *Kraina jak z baśni*- wystawa fotografii Zdzisława Bieryło

15 wystaw zwiedziło razem **1850 osób około.**

2008

- *Reprinty ze zbiorów suwalskiej Biblioteki*

- *Wszystko zaczęło się od Gutenberga (od wynalazku druku do książki elektronicznej)*

- *Stare książki i ryciny* – ze zbiorów prof. Andrzeja Strumiłły

- Wystawa fotografii Michała Stefanowskiego pt. *Współcześni konkwistadorzy. Wyprawa po Ameryce Południowej i Środkowej*

- *Antoni Patla (1898-1977) – żołnierz, przyrodnik, społecznik*

- *Hrabia Ludwik Michał Pac* – w 230. rocznicę urodzin

- *Dzika przyroda Puszczy Augustowskiej* – wystawa fotografii

- *Suwalszczyzna – przez ostępy i bezdroża* – wystawa książkowa

- *Książka historyczna w zbiorach suwalskiej Biblioteki*

- Nike 2008 dla Olgi Tokarczuk – *Bieguni* książką roku – plakat informacyjny

10 wystaw zwiedziło około **1650 osób.**

2009

- *140. rocznica urodzin Stanisława Wyspiańskiego*

- *Pejzaż subiektywny* otwarcie wystawy Piotra Bułanowa

- *Kobietko, puchu mamy, Ty wietrzna istoto*

- Wystawa *Podręczniki z lat 1850-1918* ze zbiorów Stanisława Tumidajewicza

- *Druki bibliofilskie w zbiorach suwalskiej księżnicy*

- *Norwegia w zbiorach numizmatycznych i filatelistycznych* – wystawa z okazji 195. Rocznicy Podpisania Konstytucji Norwegii

6 wystaw zwiedziło około **1350 osób**.

2010

- Tadeusz Smagacz – „*Suwalska oranżeria*” - wystawa fotografii
- „*Maria Konopnicka – w zbiorach suwalskiej biblioteki*” – wystawa książek, dokumentów, medali i innych przedmiotów o charakterze okolicznościowym
- „*Ks. Kazimierz Hamerszmit, kapelan internowanych*” - wystawa wybranych dokumentów
- Krzysztof Palewicz – „*Jest taka kraina. Sejny i okolice*”- wystawa fotografii
- Józef Narcyz Witkowski – „*Akt*” - wystawa malarstwa
- „*Bajki, które można między bajki włożyć*” – wystawa ilustracji książkowych Ewy Olejnik-Rakowskiej i Beaty Biały
- „*Afganistan. Pragnienie życia*” – wystawa fotografii Marcina Sudera. Organizatorem wystawy jest Polska Akcja Humanitarna w ramach kampanii „Akcja. Edukacja”
- Józef Narcyz Witkowski – „*Collages*” - wystawa malarstwa
- Aleksandra Zawadzka – “*The end of the frozen world*” - wystawa fotografii

Okolicznościowe ekspozycje były prezentowane w gablotach:

- „*Fryderyk Chopin (w 200. rocznicę urodzin)* „
- „*Fryderyk Chopin – słowem i nutą malowany*”
- „*Hans Christian Andersen – w 205 rocznicę urodzin*”
- „*Katastrofa samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem*”
- „*Pismo – pamięć ludzkość*”
- „*90. rocznica urodzin Karola Wojtyły – papieża Jana Pawła II*”
- „*Suwalszczyzna*” – wystawka materiałów promujących Suwalszczyznę, jako region atrakcyjny turystycznie
- „*Na szlakach i ścieżkach Suwalszczyzny*” – prezentacja publikacji o tematyce regionalnej

- „175. rocznica śmierci Ludwika Michała Pacy”
- „130. rocznica urodzin Alfreda Lityńskiego”
- „Maria Konopnicka w 100. rocznicę śmierci”
- „Narodowe Święto Niepodległości. 92. rocznica Odzyskania Niepodległości”
- „Wokół świątecznego stołu”

Wystawy obejrzało ok. 1.850 osób.

Biblioteka Publiczna posiada stałą ekspozycję wystawienniczą *Historia Ziemi zapisana w skałach*. Zwiedziło ją ponad **5000 osób**.

W latach **2005 - 2010** zorganizowano w sumie **169 wystaw**, które zwiedziło **17 200 osób**.

VI. Cel operacyjny 6

Ochrona dziedzictwa kulturowego.

W ramach realizacji celu operacyjnego: „Ochrona dziedzictwa kulturowego” w analizowanym okresie przyjęto w dniu 22 czerwca 2005 r. na mocy uchwały nr XXXVII/410/05 Rady Miejskiej w Suwałkach program rewitalizacji zabytkowego śródmieścia miasta Suwałk.

W programie, jako priorytetowe działania określono:

- 1) Opracowanie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego dla całego obszaru objętego programem rewitalizacji.
- 2) Przyjęcie ze służbami konserwatorskimi wspólnych wytycznych i programów ochrony, w tym np. opracowanie kolorystyki pierzei ulic w śródmieściu;
- 3) Weryfikacji podziałów własnościowych.
- 4) Komunalnego budownictwa mieszkaniowego, w tym: opracowanie planu realizacji taniego budownictwa komunalnego; opracowanie założeń dla budownictwa

komunalnego angażującego jako część wykonawców mieszkańców, którzy mają być alokowani do tych budynków; przygotowanie projektów technicznych dla komunalnych budynków mieszkaniowych; pozyskanie środków pomocowych na budowę części budynków (w ramach przewyższania bezrobocia i podnoszenia kwalifikacji bezrobotnych).

5) Budowę nowych układów komunikacyjnych, zapleczy parkingowych, ścieżek rowerowych.

6) Przebudowę istniejących dróg – w tym: poszerzenia ulicy Waryńskiego, zmianę nawierzchni ulic, modernizację oświetlenia ulic, zmianę organizacji ruchu;

7) Renowację i urządzenie terenów zieleni (kontynuacji rozpoczętych działań w parkach miejskich, zagospodarowania bulwaru nad Czarną Hańczą);

8) Podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców (monitoringu ulic i placów, usprawnienia i budowy sygnalizacji świetlnej);

9) Rozbudowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej, podłączenie do kanalizacji wszystkich budynków i likwidacji szamb chłonnych i dołów kloacznych;

10) Rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej, zabezpieczenie nieużytkowanych studni w celu ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem;

11) Rozbudowę i modernizację sieci co w celu likwidacji lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza;

12) Stopniową wymianę pokryć dachowych zawierających azbest (eternit) na pokrycia niezagrożające zdrowiu mieszkańców;

13) Doskonalenie systemu usuwania śmieci, w tym upowszechnienie segregacji odpadów;

14) Ograniczanie hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych, poprzez zmianę organizacji ruchu w śródmieściu.

Ponadto kontynuowano realizację uchwały nr XX/234/04 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 31 marca 2004 roku „Program rewitalizacji zabytkowych kamienic w śródmieściu Suwałk”.

Powyższe programy są sukcesywnie wprowadzane w życie zgodnie ze swoimi założeniami. W analizowanym okresie sprawozdawczym wydatkowano (koszty całkowite przy wykorzystaniu środków z UE):

- na rewitalizację kamienic (ul. Kościuszki 78, 78 A i 82) – **9.440.712 zł**,
- na remonty kapitalne (ul. Wigierska 32) – **2.064.273 zł**,
- na remonty elewacji i wymianę pokrycia dachowego (ul. Kościuszki – 20 budynków; ul. Noniewicza – 8 budynków; ul. Wigierska, Wesola, Waryńskiego, E. Plater, Bakalarzewska, Chłodna, Sejneńska – 11 budynków) – **3.201.574 zł**
- modernizację budynków w zakresie wykonania instalacji co i cw (ul. M. Konopnickiej, Kościuszki, E. Plater, Noniewicza – 5 budynków) – **502 207 zł**.

Ważnym wydarzeniem związanym z ochroną dziedzictwa kulturowego Suwałk w omawianym okresie było powołanie w styczniu 2009 r. miejskiego konserwatora zabytków, który przejął obowiązki i uprawnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Odmiennym w swoim charakterze, nie mniej bardzo istotnym dla rewitalizacji przestrzeni kulturowej ścisłego centrum Suwałk wydarzeniem była budowa pomnika Jana Pawła II przy kościele św. Aleksandra u zbiegu ulic E. Plater i ks. Hamerszmita.

Pomnik autorstwa wybitnego rzeźbiarza Gustawa Zemłły został odsłonięty 16 października 2007 r. Budowa pomnika Papieża Jana Pawła II kosztowała ok. 300 tysięcy złotych, z czego 67 154,51 zł pochodziło ze zbiórki publicznej przeprowadzonej przez Społeczny Komitet Budowy Pomnika Papieża Jana Pawła II w Suwałkach. Pozostałe koszty budowy pomnika pokryto z budżetu miasta.

VII. Cel operacyjny 7

Równoważenie dostępu do kultury

Za najbardziej istotne dla realizacji tego celu operacyjnego, autorzy „Programu rozwoju kultury na lata 2005-2010” uznali pozyskiwanie i wykorzystywanie środków w ramach funduszy unijnych.

Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki w analizowanym okresie pozyskał fundusze między innymi w ramach:

- Programu Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina INTERREG III A/TACIS CBC 2004-2006:

Priorytet 2: Rozwój kapitału ludzkiego i rozwój współpracy przygranicznej.

Działanie 2.2: Wsparcie dla inicjatyw społeczności lokalnych (wsparcie dla mikroprojektów)

na realizację projektu: „Wędrówki tradycji – turystyka kulturowa Euroregionu Niemen”

- Program Sąsiedztwa Polska-Litwa-Rosja INTERREG III A/TACIS CBC 2004-2006:

Priorytet 2: Wkład we współpracę pomiędzy mieszkańcami, w społeczno-kulturową integrację oraz w rynek pracy

Działanie 2.1. Wspieranie inicjatyw społeczności lokalnych

na realizację projektu: „Między Czarną Hańczą a Niemnem – peregrynacje artystyczne na pograniczu”

„Ponadto w ramach unijnego Programu Współpracy Regionu Morza Bałtyckiego 2002/2003 powstało w 2006 r. Centrum Międzynarodowej Informacji Kulturalno-Turystycznej. Partnerami w projekcie byli:

- Urząd Miejski w Suwałkach (Polska)
- Centrum Kultury Miasta Mariampol (Litwa)
- Centrum Informacji Turystycznej w Trokach (Litwa)
- Centrum Informacji Turystycznej i Biznesowej w Wyłkowyszach (Litwa)
- Euroregion Niemen w Mariampolu (Litwa)

Centrum funkcjonuje w ramach Regionalnego Ośrodka Kultury i Sztuki w Suwałkach zajmuje się:

- realizacją zadań wynikających z porozumień zawartych pomiędzy samorządem Miasta Suwałki oraz z innymi jednostkami samorządowymi;
- współpracą z innymi centrami informacji w Polsce i za granicą oraz z organizacjami turystycznymi, m. in. z: Suwalską Organizacją Turystyczną, Podlaską Regionalną Organizacją Turystyczną, Polską Organizacją Turystyczną;
- gromadzeniem, przetwarzaniem i dystrybucją informacji z zakresu kultury i turystyki z: terenu miasta Suwałki i Suwalszczyzny, całej Polski i obszaru Euroregionu Niemen, z terenów miast partnerskich miasta Suwałki;
- promocją na rzecz Suwałk i regionu w postaci, m. in.: uczestnictwa w międzynarodowych targach turystycznych, działalności wydawniczej, działalności promocyjnej w mediach i na portalach internetowych;

- obsługą turystów indywidualnych i podróżujących w grupach z kraju i z zagranicy;
- prowadzeniem sprzedaży artykułów typu: mapy, przewodniki, książki o regionie, pocztówki, gadżety pamiątkowe, koszulki, elementy rękodzieła ludowego oraz suwali;
- zapewnieniem turystom dostępu do Internetu w postaci dwóch stanowisk komputerowych;
- administrowaniem strony internetowej CMIKT;
- współpracą z branżą turystyczną w zakresie działań o charakterze promocyjno-turystycznym. W ramach tego samego projektu przeprowadzono modernizację, remont i zaadaptowanie budynku muszli koncertowej w parku Konstytucji 3 Maja na cele związane z działalnością kulturalną i turystyczną.”

Wykorzystanie funduszy europejskich przez poszczególne jednostki

Tab. 1. Projekty realizowane prze Muzeum Okręgowe ze środków Unii Europejskiej w latach 2005-1010

Program (numer działania)	Projekty realizowane przez j.s.t.		Źródła finansowania			Wysokość poniesionych wydatków od początku uruchomienia programu	Kwota refundacji otrzymanej z Unii Europejskiej	Krótki opis/ rezultat
	liczba	Wartość ogółem	środki z UE	środki krajowe	w tym środki z budżetu j.s.t.			
	[w złotych]							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
„Na lewym brzegu Niemna. Dziedzictwo miast i miasteczek dawnej guberni suwalskiej utrwalone w starej fotografii”	1	27.207,54	28.732,49	6.469,25	6.469,25	38.493,92	28.732,49	
„Festyn Jaćwieski „Szwajcaria 2005.”	1	44.843,39	47.212,10	15.787,90	15.787,90	63.000,00	47.212,10	

„Remont i Modernizacja budynku Muzeum Okręgowego w Suwałkach przy ul.Kościuszki 81 wraz z terenem przyległym”	1	3.915.982,94	2.726.685,93	1.189.297,01	1.189.297,01	210.816,00	17.838,38	
---	---	--------------	--------------	--------------	--------------	------------	-----------	--

Tab. 2. Projekty realizowane przez Bibliotekę Publiczną im. Marii Konopnickiej ze środków Unii Europejskiej w latach 2005-1010

Program (numer działania)	Projekty realizowane przez j.s.t.		Źródła finansowania			Wysokość poniesionych wydatków od początku uruchomienia programu	Kwota refundacji otrzymanej z Unii Europejskiej	Krótki opis/ rezultat
	liczba	Wartość ogółem	środki zUE	Środki krajowe	w tym środki z budżetu j.s.t.			
	[w złotych]							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
GW/2003/38 Poszukiwanie wspólnych korzeni Białorusi i Polski	1	60.572,21	45.311,16	15.261,05	15.261,05	15.261,05	45.311,16	

Utworzenie innowacyjnego centrum edukacji „Multicentrum” w Suwałkach i Obwodzie Wileńskim	1	1.850.000.-	1.550.000.-	300.000.-	300.000.-	300.000.-	1.550.000.-	
---	---	-------------	-------------	-----------	-----------	-----------	-------------	--

Tab. 3. Projekty realizowane przez Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki ze środków Unii Europejskiej w latach 2005-2010

2010

Program (numer działania)	Projekty realizowane przez jst		Źródła finansowania			Wysokość poniesionych wydatków od początku uruchomienia programu	Kwota refundacji otrzymanej z Unii Europejskiej	Krótki opis / rezultat
	liczba	Wartość ogółem	środki z UE	środki krajowe	w tym środki z budżetu jst			
(w złotych)								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Program Współpracy Phare 2003 – Polska Granica Wschodnia, Fundusz Małych Projektów	1	33391,31	25047,7	8347,83			25047,7	Euroregionalne Spotkania Gospel & Jazz 2005
Program Współpracy Phare 2002– Polska Granica Wschodnia, Fundusz Małych Projektów	1	62 982,12	47 436,95	15 545,17			47 436,95	V Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci Młodzieży „Wigraszek 2005”
Program Współpracy Phare 2003 –	1	46089,89	34 567,42	11 522,47			34 567,42	I Suwalskie Konfrontacje

Polska Granica Wschodnia, Fundusz Małych Projektów								Filmowe „Na styku kultur”, 2005
Program Współpracy Phare 2003 – Polska Granica Wschodnia, Fundusz Małych Projektów	1	69 727,23	52 295,42	17 431,81			52 295,42	VII Międzynarodowy Plener Malarski „U źródła 2005”
Program Współpracy Phare 2003– Region Morza Bałtyckiego	1	91 896,88	72 525,02	19 371,86			72 525,02	Rzeczpospolita Obojga Narodów w Muzyce Polskiego i Litewskiego Romantyzmu, 2005
Program Współpracy Phare 2002-2003 – Region Morza Bałtyckiego, Fundusz Średnich Projektów, Wsparcie Infrastrukturalne	1	288 078,00	216 058,50	72 019,50			216 058,50	Centrum Międzynarodowej Informacji Kulturalno-Turystycznej, 2005-2006
Program Współpracy Phare 2003 – Polska Granica Wschodnia, Fundusz Małych Projektów	1	63 669,53	47 152,59	15 917,38			47 152,59	IV Międzynarodowy Festiwal Ludowych Zespołów Tanecznych „Źródłiska 2006”
Program Współpracy Phare 2003 – Polska Granica Wschodnia, Fundusz Małych Projektów	1	55 065,56	38 789,19	13 766,40			38 789,19	Spotkania Artystyczne Seniorów SAS’2006
Program Współpracy Phare 2003 – Polska Granica Wschodnia, Fundusz Małych Projektów	1	92 261,75	67 273,11	23 065,42			67 273,11	VI Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek 2006”
Program Współpracy Phare 2003– Polska Granica Wschodnia, Fundusz Małych Projektów	1	48 285,85	34 511,14	12 071,47			34 511,14	X Międzynarodowy Festiwal Muzyczny Wiosło JACWINGA 2006

Program Współpracy Phare 2003 – Region Morza Bałtyckiego	1	166 681,81	123 429,37	35 836,58			123 429,37	Jarmark Folkloru i Jadła Kresowego – Bliny, cepeliny, pierogi, 2006
INTERREG III A / TACIS CBC 2004-2006 Polska - Białoruś – Ukraina / 2.2.	1	136 756,56	102 567,42	13 675,65			102 567,42	Wędrowniki tradycji - turystyka kulturowa Euroregionu Niemen, 2007
INTERREG III A / TACIS CBC 2004-2006 Polska - Litwa - Obwód Kaliningradzki Federacji Ros. / Działanie 2.1.	1	484 178,83	363 134,12	121 044,71			363 134,12	Między Czarną Hańczą a Niemnem – peregrynacje artystyczne na pograniczu, 2006-2008
Europejska Współpraca Terytorialna Litwa – Polska priorytet Fundusz Małych Projektów „Sąsiedzi w działaniu”	1	2 993 743	2 694 368	3181,05			0	Współpraca mieszkańców polsko-litewskiego regionu przygranicznego przez kulturę. Pielęgnowanie i zachowanie odrębnych cech kultury etnograficznej

W ramach równoważenia dostępu do kultury suwalski samorząd w latach 2005 – 2009 w oparciu o uchwalany corocznie „Program współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” oraz „Kartę współpracy samorządu Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” współpracował z organizacjami pozarządowymi zlecając im do realizacji zadania publiczne w zakresie kultury, sztuki ochrony dóbr kultury i tradycji.

Liczba projektów oraz ich dofinansowanie w analizowanym okresie przedstawiało się następująco:

Dotacje przyznane organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego

w ramach otwartego konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych na rzecz mieszkańców Suwałk w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji

Zestawienie dotacji przydzielonych stowarzyszeniom kultury w 2005 r.

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom” w Suwałkach	12/2005 z 18.04.2005	Warsztaty artystyczne , „Suwałki 2005”	09.2005	1 000 zł
Augustowsko-Suwalskie Towarzystwo Naukowe w Suwałkach	17/2005 z 01.04.05 18/2005 z 01.04.2005 16/2005 z 01.04.2005	Wydanie 5. Tomu Rocznika Augustowsko-Suwalskiego – rok 2005 Człowiek czy maszyny w XXI wieku – 1.IX-20.XII.2005 r. Studium Regionoznawcze Augustowsko-Suwalskiego Towarzystwa Naukowego – od 10.I.2005 do 20.XII.2005 r.	01.04-20.12.2005 01.04-20.12.2005 01.04-20.12.2005	2 000 zł 2 000 zł 1 000 zł
Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza Oddział w Suwałkach	02/2005 z 25.03.2005	„Naukowcy – Kresom” – cykl odczytów wygłoszonych przez wybitnych uczonych z dziedziny humanistyki, których celem jest pomoc w rozwoju i wyrównywanie szans suwalskiej młodzieży – 11.III, 8.IV, 30.V, 10.X, 14.IX.2005	11.03.2005 06.06.2005 06.06.2005 30.05.2005	2 000 zł
Suwalskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychiczenie „Nadzieja” w Suwałkach	29/2005 z 18.04.2005 13/2005 z 01.03.2005	Festyn „Schizofrenia Otwórzcie – Drzwi” w ramach IV Ogólnopolskiego Dnia Solidarności z Osobami Chorymi na Schizofrenię w 2005 r. – 18.IX.2005 r. „Mój świat” – aktywność kulturalna	18.09.2005 03-12.2005	2 000 zł 500 zł

		chorych psychicznie – prezentacja twórczości – wystawy, kiermasze III – XII.2005 r.		
Międzynarodowe Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Społecznego Oddział w Suwałkach	04/2005 z 25.03.2005	„Spotkania Bluesowe Nad Czarną Hańczą” – 18-19.VI.2005	18- 19.06.2005	5 000 zł
	03/2005 z 25.03.2005	V Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier 2005” 21-24.IV.2005 r.	21- 24.04.2005	14 000 zł
Suwalskie Towarzystwo Muzyczne im. Emila Młynarskiego w Suwałkach	31/2005 z 27.05.05	Spektakle teatru amatorskiego „Grupa Kłusowników – Straż Przednia” III-XII.2005 r.	11-12.2005	1 000 zł
	30/2005 z 27.05.05	„Filharmonia Suwalska – 2005” III-XII.2005 r.	3,17.07- 08.08.2005	10 000 zł
Ochotnicza Straż Pożarna w Suwałkach	11/2005 z 18.04.2005	Organizacja koncertu pn. „Kabaret z Kopydłowa” – 15.V.2005 r.	15.05.2005	4 000 zł
Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Stowarzyszenie Przyjaciół Suwalszczyzny	19/2005 z 20.04.2005	Wydanie i promocja publikacji upamiętniającej losy wybitnego suwalczanina – Walerego Romana – II kwartał 2005 r.	II kwartał 2005	2 500 zł
Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Zarząd Oddziału w Suwałkach	09/2005 z 18.04.2005	Sesja naukowa pod hasłem „Radość czytania” – 14 maja 2005 r.	14.05.2005	2 000 zł
Stowarzyszenie Konferencja Służb Ochrony Przyrody Zielonych Płuc Polski w Suwałkach	28/2005 z 01.03.2005	„My też poznajemy dawne zawody z kamedulskiej krain” – III-VI.2005 r.	03-06.2005	500 zł

Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat” w Suwałkach	10/2005 z 18.04.2005	„Prawa Człowieka w Filmie – II Objazdowy Festiwal Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka w Suwałkach w 2005” – 28-30.X.2005 r.	28-30.10.2005	2 000 zł
Jazz Blues Suwałki	01/2005 z 01.03.2005	„Kwartalne Suwalskie Spotkania Jazzowo-Bluesowe – III.2005, VI.2005, VIII.2005, XI.05	01.03-20.12.2005	8 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach	32/2005 z 31.03.2005	„VI Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych Województwa Podlaskiego – III-VI.2005 r.	03-06.2005	2 000 zł
Stowarzyszenie Edukacji Muzycznej w Suwałkach	15/2005 z 20.04.2005	2 uroczyste koncerty finałowe uczestników II Ogólnopolskiego Kursu Wokalnego prowadzonego przez prof. Jadwigę Rappe w dniach 24-30.VII.2005 r. w Suwałkach – 29.VII.2005 r. i 30.VII.2005 r.	24-30.07.2005	2 000 zł
Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki w Suwałkach	Środki przekazano poprzez zwiększenie budżetu jednostki podległej	„Artystyczne prezentacje nad Czarną Hańczą” – V-XII.2005 r.	05-12.2005	3 000 zł
		„X Międzynarodowy Festiwal Muzyczny Wiosło Jaćwinga” - 1-2.VII.2005 r.	01-02.07.2005	2 000 zł
		Suwalska Scena Artystyczna „Prezentacje ...” – cykl koncertów suwalskiego środowiska muzycznego – V-XII.2005 r.	05-12.2005	4 000 zł
		„Spotkania ze Sztuką Ludową i Rękodziełem Suwalszczyzny” – V-XII.2005 r.	05-12.2005	6 000 zł
			04-12.2005	4 000 zł
		„Suwalscy artyści w galeriach sztuki” – cykl katalogów do wystaw – IV-XII.2005 r.	04-12.2005	2 000 zł
		I Suwalskie Konfrontacje Filmowe „Na Styku Kultur” – IV-XII.2005 r.	18-19.11.2005	3 000 zł

		<p>„IV Euroregionalne Spotkania Gospel & Jazz’ 2005” – 18-19.XI.2005 r.</p> <p>„Rzeczpospolita Obojga Narodów w Muzyce Polskiego i Litewskiego Romantyzmu” – IV-XI.2005</p> <p>V Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek 2005” – 15-18.06.2005 r.</p> <p>VIII Międzynarodowe Recitale Chóralne „Hora Cantawi’ 2005” – 7-10.VII.2005 r.</p> <p>VII Międzynarodowy Plener Malarski</p> <p>„U źródła 2005” – 1-14.VII.2005 r.</p>	<p>04-11.2005</p> <p>15-18.06.2005</p> <p>07-10.07.2005</p> <p>01-14.07.2005</p>	<p>3 000 zł</p> <p>1 000 zł</p> <p>3 000 zł</p> <p>1 000 zł</p>
Muzeum Okręgowe w Suwałkach	<p>Środki przekazano</p> <p>poprzez zwiększenie budżetu jednostki</p> <p>podległej</p>	<p>Organizacja międzynarodowej konferencji naukowej w 50-lecie rozpoczęcia badań archeologicznych w Szwajcarii koło Suwałk – 29.IX-1.X.2005 r.</p>	<p>29.09-01.10.2005</p>	<p>5 000 zł</p>
<p>Stowarzyszenie „Aktywne Życie” w Suwałkach</p>	<p>37/2005 z 22.06.2005</p> <p>38/2005 z 22.06.2005</p>	<p>X Suwalski Przegląd Piosenki i Poezji Patriotycznej, Historycznej i Kresowej – 11.XII.2005 r.</p> <p>Udział Suwalskiego Chóru Seniora w IV Festynie Piosenki Polskiej w Kownie – 28.VIII.2005 r.</p>	<p>11-17.12.2005</p> <p>28.08.2005</p>	<p>1 000 zł</p> <p>1 000 zł</p>
<p>Stowarzyszenie Kulturalne „Bibliofil” w Suwałkach</p>	<p>40/2005 z 22.06.2005</p>	<p>Wydanie książki (zeszytu edukacyjnego) pt. „285 lat Suwałk” w formie popularnonaukowej – VII-VIII 2005 r.</p>	<p>22.06-30.09.2005</p>	<p>2 000 zł</p>
<p>Koło Miejskiego Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w</p>	<p>41/2005 z 22.06.2005</p>	<p>Doposażenie umundurowania oficerów poczty sztandarowego Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych” – VII-IX.2005 r.</p>	<p>01.07-30.09.2005</p>	<p>1 500 zł</p>

Suwałkach				
Zarząd Koła Związku Sybiraków w Suwałkach	42/2005 z 22.06.2005	Budowa pomnika – obelisku „W Hołdzie Zesłańcom Sybiru” – 17.IX.2005 r.	17.09.2005	5 000 zł
		Razem udzielone dotacje		111 000 zł

Zestawienie dotacji przydzielonych fundacjom kultury w 2005 r.

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Fundacja Muzyki „Aukso” w Warszawie	39/2005 z 18.07.2005	„VI Letnia Filharmonia Aukso” - 27.VII-7.VIII.2005 r.	27.07-07.08.2005	20 000,00 zł
Razem udzielone dotacje:				20 000,00 zł

Zestawienie dotacji przydzielonych stowarzyszeniom kultury w 2006 r.

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Stowarzyszenie Kulturalne „Bibliofil” w Suwałkach	22/2006 z 22.06.2006	Ostateczna korekta i druk książki Władysławy Racis pt. „Ocalić od zapomnienia”	06.2006	5 700 zł
Stowarzyszenie Aktywności Społeczno- Artystycznej „Nie Po Drodze” w Żyrwinach	26/2006 z 18.07.2006	“I Suwalskie Teatr-Akcje 2006” – Plenerowy Festiwal Działań Teatralnych	01.08- 15.09.2006	5 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy	17/2006 z 30.03.2006	VII Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych Województwa Podlaskiego	02-05.2006	1 500 zł

w Suwałkach				
Suwalskie Towarzystwo Muzyczne im. E. Młynarskiego w Suwałkach	27/2006 z 26.10.2006	„Filharmonia Suwalska – 2006, XI Muzyczna Jesień”	03-10.11.2006	5 000 zł
Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat” w Suwałkach	29/2006 z 26.10.2006	„Prawa człowieka w filmie” – 3. Festiwal Objazdowy Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Suwałki 2006	27-29.10.2006	2 000 zł
Międzynarodowe Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Społecznego Oddział Suwałki	21/2006 z 24.04.2006	Festiwal pieśni i tańca „Muszelki Wigier 2006”	27-30.04.2006	4 000 zł
Jazz Blues Suwałki	16/2006 z 17.03.2006	Kwartalne Suwalskie Spotkania Jazzowo- Blusowe	4, 7, 9, 12.2006	6 000 zł
Stowarzyszenie Edukacji Muzycznej w Suwałkach	26/2006 z 17.08.2006	II. Uroczysty Koncert Uczestników III. Ogólnopolskiego Kursu Wokalnego prowadzonego przez Prof. Jadwigę Rappe w dniach 20-28.08.2006	27.08.2006	500 zł
Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Regionalny Ośrodek	Środki przekazano	„Artyści Kresom” – Organizacja dwóch		

Kultury i Sztuki w Suwałkach	poprzez zwiększenie budżetu jednostki podległej*	koncertów muzyki klasycznej z udziałem artystów Warszawskiej Akademii Muzycznej	04.-09.2006	16 000 zł
Stowarzyszenie Przyjaciół Suwalszczyzny	15/2006 z 17.03.2006	Wydanie i promocja publikacji upamiętniającej losy wybitnego suwalczanina – Walerego Romana	01.03- 30.09.2006	7 000 zł
Augustowsko- Suwalskie Towarzystwo Naukowe	04/2006 z 23.10.2006 03/2006 z 10.03.2006	Wydanie 6. Tomu Rocznika Augustowsko-Suwalskiego Wystawa „Wspólne Dziedzictwo Archiwalne. Suwalszczyzna w dokumentach archiwalnych Polski i Litwy” i konferencja poświęcona 85. rocznicy powstania Archiwum Państwowego w Suwałkach „Tradycje i Współczesność Suwalskiego Archiwum”	23.10- 31.12.2006 03.2006	2 000 zł 5 000 zł
Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych Koło Miejskie w Suwałkach	14/2006 z 17.03.2006	Działalność Koła Miejskiego Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w roku 2006	01.03- 29.12.2006	1 300 zł
		Razem udzielone dotacje		61 000 zł

Zestawienie dotacji przydzielonych fundacjom kultury w 2006 r.

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Fundacja „Młoda Muzyka Śląska”	25/2006 z 11.07.2006	VII Letnia Filharmonia AUKSO	04-13.08.2006	15 000 zł

w Katowicach				
Fundacja „Ponad Mgłą” w Suwałkach	28/2006 z 24.10.2006	„Kolorowy Deptak”	01.11-31.12.2006	1 000 zł
Fundacja Sztuka i Współczesność w Warszawie	21/2006 z 19.07.2006	„I Latająca Akademia Muzyki Dawnej” (seria czterech wydarzeń edukacyjno-kulturalnych w ramach programu)	07-12.2006	4 000 zł
Razem udzielone dotacje:				20 000,00 zł

Zestawienie dotacji przydzielonych stowarzyszeniom kultury w 2007 r.

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Rzymskokatolicka Parafia Bożego Ciała w Suwałkach	20/2007 z 24.04.2007	Festyn Franciszkański „Brat Wszelkiego Stworzenia”	01.04.2007- 30.06.2007	3 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach	06/2007 z 26.03.2007	VIII Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych Województwa Podlaskiego	03.2007- 06.2007	2 500 zł
Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wiek w Suwałkach	15/2007 z 02.04.2007 14/2007 z 02.04.2007	Promowanie lokalnej twórczości rękodzielniczej w środowisku słuchaczy UTW Edukacja kulturowa obejmująca słuchaczy UTW	01.03.2007- 31.12.2007 01.03.2007- 31.12.2007	1 000 zł 1 300 zł
Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat” w Suwałkach	35/07 z 21.10.2007	5. Objazdowy Festiwal Filmowy WATCH DOCS. Prawa człowieka w filmie	01.10.2007- 31.10.2007	2 500 zł

Augustowsko-Suwalskie Towarzystwo Naukowe w Suwałkach	19/07 z 24.04.2007	Wydanie 7. Tomu Rocznika Augustowsko-Suwalskiego	15.04.2007- 31.12.2007	3 000 zł
Spółeczne Stowarzyszenie Prasoznawcze „STOPKA” w Suwałkach	07/2007 z 22.03.2007	Wydanie książki prof. A. Strumiły pt. „Fatum est”	15.03.07- 31.12.2007	3 000 zł
Międzynarodowe Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Społecznego Oddział Suwałki	17/2007 z 02.04.2007	Muszelki Wigier 2007 VIII Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Tańca	20.04.2007- 06.05.2007	10 000 zł
Stowarzyszenie Aktywności Społeczno- Artystycznej „Nie Po Drodze”	35/2007 z 25.07.2007	II Suwalskie Teatr-Akcje. Kombinat Działań Teatralnych	0.06.2007- 30.11.2007	4 000 zł
Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Jazz Blues Suwałki	09/2007 z 22.03.2007	Suwalskie Spotkania Jazzowo- Bluesowe	04.2007- 12.2007	7 000 zł
Suwalskie Stowarzyszenie Edukacji Muzycznej w Suwałkach	24/2007 z 25.05.2007 25/2007 z 25.05.2007	I. Koncert z Cyklu „Koncert nad Hańczą - Muzyczne Gwiazdy Lata” – Koncert Muzyki Sakralnej II. Koncert z Cyklu „Koncert nad Hańczą - Muzyczne Gwiazdy Lata” – Przebojowa Gala Koncertowa	15.08.2007 26.08.2007	3 000 zł 3 500 zł

Stowarzyszenie Przyjaciół Suwalszczyzny	22/2007 z 25.05.2007	Organizacja sympozjum pt. „Wybrane problemy z dziejów Suwałk” w dniu 29 czerwca 2007 r. w ramach zjazdu koleżeńskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Suwalszczyzny w dniach 29.06- 01.07.2007 r.	01.05- 01.07.2007	1 000 zł
Związek Sybiraków Zarząd Koła w Suwałkach	23/2007 z 25.05.2007	Współorganizacja rocznic państwowych w celu upamiętniania walk o niepodległość Ojczyzny	01.05.2007- 15.12.2007	4 000 zł
		Razem udzielone dotacje		48 800 zł

Zestawienie dotacji przydzielonych fundacjom kultury w 2007 r.

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Fundacja „Młoda Muzyka Śląska” w Katowicach	34/2007 z 23.07.2007	„VIII Letnia Filharmonia AUKSO”	01.07.2008- 31.08.2007	19 000,00 zł
Fundacja „Ponad Mgłą”	08/2007 z 02.04.2007	Dwumiesięcznik literacki „Ponad Mgłą”	01.03.2007- 23.12.2007	2 000,00 zł
Razem udzielone dotacje:				21 000,00 zł

Zestawienie dotacji przydzielonych stowarzyszeniom kultury w 2008 r.

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Rzymskokatolicka Parafia Bożego Ciała w Suwałkach	27/2008 z 14.05.2008	II Festyn Franciszkański „Brat Wszystkich Stworzeń”.	14.05.2008- 30.06.2008	1 500,00 zł
Międzynarodowe Stowarzyszenie	08/2008	VIII Międzynarodowy Festiwal Piosenki	08.05.2008- 11.05.2008	10 000,00 zł

na Rzec Rozwoju Społecznego	z 20.03.2008	i Tańca „Muszelki Wigier 2008”.		
Stowarzyszenie Kulturalne Bibiofil	24/2008 z 29.04.2008	Wydanie Komiksu „Internowani” Krzysztofa Mucharskiego i Pawła Dobaja.	29.04.2008-31.12.2008	5 000,00 zł
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	23/2008 z 29.04.2008	IX Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych Województwa Podlaskiego.	29.04.2008-30.06.2008	2 350,00 zł
Stowarzyszenie Pastwisko.org	35/2008 z 08.08.2008	„Reksio i jego Pan z suwalskiego podwórka do krainy bajek”.	08.08.2008-15.12.2008	2 000,00 zł
Stowarzyszenie Jazz Blues Suwałki	18/2008 z 14.04.2008 19/2008 z 14.04.2008	Kształtowanie nawyku uczestnictwa w kulturze i świadomego jej odbioru – spotkanie autorskie i koncert grupy „Laboratorium”. „Suwalskie spotkania jazzowo-bluesowe”.	01.06.2008-31.08.2008 01.06.2008-31.12.2008	4 500,00 zł 2 500,00 zł
Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej „Nie po drodze”	33/2008 z 07.07.2008	„Suwalskie Teatr-akcje 2008”.	07.07.2008-30.10.2008	10 000,00 zł
Katolickie Stowarzyszenie Kultury i Sztuki przy Parafii Chrystusa Króla w Suwałkach	30/2008 z 18.06.2008	Suwalskie Koncerty Muzyczne „Vox Organi”.	18.06.2008-30.09.2008	33 200,00 zł
Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat”	09/2008 z 20.03.2008	6 Objazdowy Festiwal Filmowy WATCH DOCS. Prawa Człowieka w Filmie Suwałki 2008.	01.10.2008-31.10.2008	2 650,00zł
Augustowsko-Suwalskie Towarzystwo Naukowe	10/2008 z 27.03.2008 21/2008 z 21.04.2008	„Studium Regionoznawcze” „Sesja naukowa: Wymiar sprawiedliwości prawnicy w XIX i XX wieku na Suwalszczyźnie”	27.03.2008-31.12.2008 21.04.2008-31.12.2008	2 500,00 zł 3 000,00 zł

	22/2008 z 21.04.2008	„Rocznik Augustowsko-Suwalski tom VIII”	21.04.2008- 31.12.2008	3 000,00 zł
Stowarzyszenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Suwałkach	20/2008 z 22.04.2008	Wspieranie kabaretu „Złota Jesień”.	22.04.2008- 31.12.2008	1 000,00 zł

Stowarzyszenie Edukacji Muzycznej w Suwałkach	28/2008 z 01.07.2008	„II. Uroczysty Koncert Finałowy I. Ogólnopolskiego Seminarium Barokowego w dniu 13.07.2008 r.”,	12.07.2008- 12.07.2008	2 600,00 zł
	29/2008 z 17.06.2008	III. Uroczysty Koncert Finałowy – PREMIERA adaptacja sceniczna opery – fraszki „Loterya” Stanisława Moniuszki w dniu 13.07.2008 r.”	13.07.2008- 13.07.2008	4 000,00 zł

Razem udzielone dotacje:	89 800,00 zł
---------------------------------	---------------------

Zestawienie dotacji przydzielonych fundacjom kultury w 2008 r.

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Fundacja „Młoda Muzyka Śląska”	26/2008 z 16.05.2008	„IX Letnia Filharmonia AUKSO”	15.07.2008- 31.08.2008	20 000,00 zł
Razem udzielone dotacje:				20 000,00 zł

Ponadto Uchwałą Nr XXIX/283/08 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 listopada 2008 r. w sprawie udzielenia dotacji Parafii Rzymskokatolickiej p. w. Św. Apostołów Piotra i Pawła na remont zabytkowego kościoła p. w. Św. Apostołów Piotra i Pawła przy ul. Wojska Polskiego 36 w Suwałkach, przyznano dotację w wysokości **18 700 zł**.

Zestawienie dotacji przydzielonych stowarzyszeniom kultury w 2009 r.

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Augustowsko- Suwalskie Towarzystwo Naukowe	16/2009 z 07.04.2008	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców - „Wydanie IX. Tomu Rocznika Augustowsko-	07.04.2009- 31.12.2009	5 250,00 zł

w Suwałkach	17/2009 z 07.04.2009	Suwałskiego” Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców - „Studium Regionoznawcze”	07.04.2009-31.12.2009	1 840,00 zł
	18/2009 z 07.04.2009	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców – Wydanie I. tomu z serii „Biblioteka Rocznika Augustowsko-Suwałskiego”	07.04.2009-31.12.2009	3 000,00 zł
Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Suwałkach	19/2009 z 25.03.2009	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców – Warsztaty teatralne „KABARETRO”	25.03.2009-31.12.2009	7 200,00 zł
Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej „Nie Po Drodze” w Żyrwinach	21/2009 z 07.07.2009	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców – „4. Suwalskie Teatr-Akcje 2009”	07.07.2009-31.12.2009	17 500,00 zł
Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach	22/2009 z 27.03.2009	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców – „VI Animacje Teatralne”	02.06.2009-20.09.2009	2 500,00 zł
Katolickie Stowarzyszenie Kultury i Sztuki przy Parafii pw. Chrystusa Króla w Suwałkach	24/2009 z 09.05.2009	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców – II Suwalskie Koncerty Organowe „Vox Organi”	09.05.2009-15.12.2009	17 500,00 zł
Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Stowarzyszenie Edukacji Muzycznej w Suwałki	11/2009 z 23.03.2009	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców – Koncert „Stabat Mater”	02.04.2009-02.04.2009	10 830,00 zł

	05/2009 z 25.05.2009	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców – „IV. Uroczysty Koncert Finałowy Kursów - Wokalnego i Orkiestrowego”	12.07.2009-12.07.2009	8 325,00 zł
Międzynarodowe Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Społecznego Oddział Suwałki	15/2009 z 23.03.2009	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców – IX Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier 2009”	06.05.2009-31.05.2009	28 000,00 zł
Kościół Zielonoświątkowy Zbór „Chrześcijańska Społeczność” w Suwałkach	12/2009 z 21.05.2009	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców – Koncert muzyki żydowskiej w wykonaniu zespołu „Jarmuła Band”	01.06.2009-30.11.2009	2 000,00 zł
Stowarzyszenie Przyjaciół Suwalszczyzny w Suwałkach	04/2009 z 26.03.2009	Wspieranie edukacji kulturalnej ze szczególnym uwzględnieniem edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży „Suwałki i Suwalszczyzna w literaturze”	01.05.2009-30.08.2009	1 000,00 zł
Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Suwałkach	zwiększenie dotacji dla jednostki podległej	Upowszechnianie czytelnictwa i znaczących, niekomercyjnych publikacji związanych tematem lub osobą twórcy z Suwałkami - Wydanie drukiem publikacji „Rody Suwalskie”	01.04.2009-31.12.2009	5 000,00 zł
Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca im. Tadeusza Lutostańskiego w Suwałkach	14/2009 z 15.05.2009	Upowszechnianie czytelnictwa i znaczących, niekomercyjnych publikacji związanych tematem lub osobą twórcy z Suwałkami - „90-lecie ZHP w Suwałkach”	15.05.2009-30.09.2009	4 000,00 zł

Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat” w Suwałkach	13/2009 z .09.2009	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców – 7. Objazdowy Festiwal Filmowy „Watch Docs. Prawa Człowieka w Filmie” Suwałki 2009	.09.2009 - 30.09.2009	1 375,00 zł
Razem udzielone dotacje:				115 320,00 zł

Zestawienie dotacji przydzielonych fundacjom kultury w 2009 r.

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Okres realizacji	Kwota dotacji
Fundacja „Młoda Muzyka Śląska”	23/2009 z 09.04.2009	Wspieranie projektów artystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców „X Letnia Filharmonia AUKSO”	09.04.2009-15.10.2009	24 000,00 zł
Razem udzielone dotacje:				24 000,00 zł

Wykaz zadań publicznych z zakresu krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, a także kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji zrealizowanych w 2010 roku, w tym wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację z budżetu miasta Suwałki.

Zestawienie dotacji w zakresie kultury przydzielonych stowarzyszeniom w 2010 r.

Jednostka wnioskująca	Nr umowy	Tytuł projektu	Czas realizacji	Kwota dotacji
1. Międzynarodowe Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społecznego w Suwałkach	18/10 z 30.03.2010 r.	<i>Wspieranie projektów artystycznych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców –</i> X Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier 2010”	01.05-30.06.10	30 000,00 zł

Jednostka wnioskująca	Nr umowy	Tytuł projektu	Czas realizacji	Kwota dotacji
2. Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat” w Suwałkach	8/10 z 23.03.2010 r.	<i>Wspieranie projektów artystycznych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców –</i> 8. Objazdowy Festiwal Filmowy „Watch. Docs. Prawa Człowieka w Filmie” Suwałki 2010	01.08-30.09.10	2 700,00 zł
3. Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach	9/10 z 19.03.2010 r.	<i>Wspieranie projektów artystycznych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców –</i> VII. Animacje Teatralne	01.07-30.09.10	2 000,00 zł
4. Augustowsko – Suwalskie Towarzystwo Naukowe w Suwałkach	31/10 z 09.04.2010 r.	<i>Wspieranie projektów artystycznych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców –</i> „Studium Regionoznawcze”	09.04-31.12.10	2 500,00 zł
	32/10 z 09.04.2010 r.	<i>Wspieranie projektów artystycznych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców –</i> „Wydanie X. Tomu Rocznika Augustowsko – Suwalskiego”	09.04-31.12.10	7 500,00 zł
5. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Suwałkach	28/10 z 30.03.2010 r.	<i>Wspieranie projektów artystycznych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców –</i> Warsztaty teatralne „KABARETRO”	30.03-31.12.10	4 000,00 zł
6. Stowarzyszenie Aktywności Społeczno – Artystycznej „Nie Po Drodze” w Żyrwinach	30/10 z 08.07.2010 r.	<i>Wspieranie projektów artystycznych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców –</i> „5. Suwalskie Teatr – Akcje 2010 – Na Wschód”	08.07-31.10.10	24 000,00 zł
7. Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom” w Suwałkach	26/10 z 31.03.2010 r.	<i>Wspieranie działań związanych z upowszechnianiem szerokiego uczestnictwa w kulturze ze szczególnym uwzględnieniem edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży –</i> „Udział dzieci w konkursach piosenki”	31.03-31.12.10	3 000,00 zł
8. Kościół Zielonoświątkowy Zbór „Chrześcijańska	33/10 z 14.04.2010 r.	<i>Wspieranie działań związanych z upowszechnianiem szerokiego uczestnictwa</i>	01.07-30.11.10	2 000,00 zł

Jednostka wnioskująca	Nr umowy	Tytuł projektu	Czas realizacji	Kwota dotacji
Spółeczność” w Suwałkach		<i>w kulturze ze szczególnym uwzględnieniem eduaacji kulturalnej dzieci i młodzieży –</i> Wystawienie spektaklu „Król Narnii”		
9. Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze Oddział w Suwałkach	29/10 z 31.03.2010 r.	<i>Upowszechnianie czytelnictwa i znaczących niekomercyjnych publikacji o tematyce kulturalnej bądź związanych tematem lub osobą twórcy z Suwałkami - „Polskie Towarzystwo Krajoznawcze i Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze w Suwałkach 1907-2007” – książka prezentująca historię turystyki oraz walory krajoznawcze Suwalszczyzny</i>	31.03-31.07.10	7 500,00 zł
10. Stowarzyszenie Przyjaciół Suwalszczyzny w Suwałkach	11/10 z 23.03.2010 r.	<i>Wspieranie projektów kulturalnych i artystycznych związanych z ważnymi dla miasta rocznicami, w tym szczególnie z obchodami 100 – lecia śmierci Marii Konopnickiej - „Suwalskie lata Marii Konopnickiej”</i>	23.03-30.07.10	10 000,00 zł
11. Stowarzyszenia Edukacji Muzycznej w Suwałkach	17/10 z 20.07.2010 r.	<i>Wspieranie projektów artystycznych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców –</i> „Koncert Muzyki Sakralnej” 16 października 2010 r.	16.10.2010 r.	10 000,00 zł
Razem:				105 200,00 zł

Zestawienie dotacji w zakresie kultury przydzielonych fundacjom w 2010 r.

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Całkowity koszt zadania	Kwota dotacji
1. Fundacja „Miasto” w Suwałkach	13/10 z 26.03.2010 r.	<i>Wspieranie projektów atystycznych i kulturalnych o szczególnym znaczeniu dla miasta i jego mieszkańców</i> „Polska – Norwegia. Terytoria Sztuki”	26.03-31.08.10	10 830,00 zł

Nazwa stowarzyszenia	Nr umowy	Tytuł projektu	Całkowity koszt zadania	Kwota dotacji
	14/10 z 26.03.2010 r.	Wspieranie działań związanych z upowszechnianiem szerokiego uczestnictwa w kulturze ze szczególnym uwzględnieniem edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży – „Miasto – obiekt filmowy”	26.03-31.05.10	1 090,00 zł
	15/10 z 26.03.2010 r.	Wspieranie inicjatyw związanych z ochroną i popularyzowaniem tradycji i dziedzictwa kulturowego Suwałk i Suwalszczyzny – „Internetowe archiwum zbiorów Naczelnej Rady Staroobrzędowców w Polsce”	26.03-31.12.10	5 000,00 zł
	16/10 z 26.03.2010 r.	Upowszechnianie czytelnictwa i znaczących niekomercyjnych publikacji o tematyce kulturalnej bądź związanych tematem lub osobą twórcy z Suwałkami – Wydanie 2 numerów ogólnopolskiego kwartalnika „Kultura Miast”	26.03-31.08.10	3 000,00 zł
2. Fundacja „Źródło” w Suwałkach	10/10 z 20.03.2010 r.	Wspieranie działań związanych z upowszechnianiem szerokiego uczestnictwa w kulturze ze szczególnym uwzględnieniem edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży – „Zobacz, co potrafisz tańczyć! Taniec jako alternatywna forma edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży”	20.03-24.06.10	2 880,00 zł
Razem:				22 800,00 zł

W ramach realizacji tego celu operacyjnego Wydział Kultury, Turystyki i Promocji ubiegał się o środki dostępne w ramach programów Unii Europejskiej. W analizowanym okresie, tj w latach 2005-2010 pozyskano z funduszy europejskich kwotę **344 tysięcy zł** na realizację projektów o ogólnej wartości **722,4 tysięcy złotych**, przy czym finansowanie z budżetu miasta wyniosło **141 tysięcy zł**.

Program (numer działania)	Projekty realizowane przez Wydział Kultury, Turystyki i Promocji	Źródła finansowania			Wysokość poniesionych wydatków od początku uruchomienia programu	Kwota refundacji otrzymanej z Unii Europejskiej
	Wartość ogółem	środki z UE	środki krajowe	w tym środki z budżetu j.s.t.		
[w tys. zł]						
Stąd jesteśmy -Kultura – Integracja – Partnerstwo - 2005 r. Program Współpracy Przygranicznej Phare - Narodowy Program dla Polski 2003, Fundusz Małych Projektów	154,2	114,1	0,0	40,1	154,2	114,1
Kultura Małych Ojczyzn na Pograniczu (projekt 083/05)-2006 r INTERREG III A/TACIS CBC 2.2	281,0	210,8	0,0	70,3	281,0	210,8
Opracowanie i wdrażanie działań w zakresie marketingu usług kulturalnych w miastach Alytus i Suwałki (projekt 051/05) – 2006-2007 r. INTERREG III A/TACIS CBC 2.2	112,3	0,7	0,0	0,2	0,9	0,6
Propagowanie sztuk wizualnych (malarstwa, fotografii i sztuki ludowej) w miastach Alytus i Suwałki(projekt nr 119/05) – 2006-2008 r. INTERREG III A/TACIS CBC 2.2	49,6	0,9	0,0	0,3	1,3	0,9
Dni Francusko-Polskie w Suwałkach, Jubileusz 30-lecia współpracy Suwałki i Grande-Synthe – 2007 r. Europa dla Obywateli	125,3	17,5	0,0	30,0	47,5	17,5

"Kampania promocyjna Suwalszczyzny, jako jednej z marek turystycznych Województwa Podlaskiego" Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013 Priorytet: Oś Priorytetowa III. Rozwój turystyki i kultury Działanie: 3.1 Rozwój atrakcyjności turystycznej regionu	1 042,9	877,5	0,0	15	15	0
Platforma Współpracy EGO SA <i>Nazwa Programu: Program Operacyjny Polski Wschodniej 2007 – 2013</i> <i>Priorytet: Nowoczesna gospodarka</i>	2 993,7	2 694,3	0,0	60	20	0
Ogółem za programy	4759	3.915,8	0,0	215,9	519,8	344,0

Innym ważnym działaniem w ramach tego celu operacyjnego było wykorzystanie kultury do budowy wizerunku miasta.

W ramach tego działania podjęto organizację imprezy pod nazwą „Suwałki Blues Festival”, która zdobyła znaczące uznanie sympatyków bluesa w regionie i kraju. Liczne pozytywne komentarze znalazły odzwierciedlenie w prasie, mediach elektronicznych, radiowych oraz na forach dyskusyjnych. Organizacja imprezy odbiła się szerokim echem

w kraju i za granicą, w tym przyznaniem prestiżowej nagrody czytelników miesięcznika „Twój Blues”, pierwszym miejscem w kategorii festiwal roku, nominacją do nagrody Podlaska Marka Roku 2008 oraz nominacją do certyfikatu „Najlepszy produkt turystyczny w 2009 roku” i certyfikatu Polskiej Organizacji Turystycznej.

VIII. Cel operacyjny 8

Studia i prace badawcze w zakresie historii miasta i regionu

Zadania operacyjne:

- 1. Opracowywanie materiałów archiwalnych znajdujących się w Archiwum Państwowym dotyczących historii miasta i regionu**

Archiwum Państwowe w analizowanym okresie w swojej pracowni naukowej oraz pracowniach innych archiwów, do których przesyłało posiadane mikrofilmy materiałów archiwalnych z własnego zasobu, udostępniło **1076 badaczom**, głównie z kraju ale też z zagranicy, w trakcie **3275 odwiedzin** w pracowni **31672 jednostki**

archiwalne. Z tego około 20 % materiałów archiwalnych było wykorzystywanych przez użytkowników do badań naukowych lub popularno - naukowych.

W latach 2005 – 2008 zakończono opracowanie (sporządzeniem zatwierdzonych przez komisję metodyczną książkowych inwentarzy archiwalnych oraz wpisaniem wszystkich jednostek archiwalnych do bazy danych IZA, dostępnej w Internecie) 69 zespołów archiwalnych (**o rozmiarze 6192 j.a. i 100,5 m.b. akt**), głównie struktur byłej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i Stronnictwa Demokratycznego z terenu województwa suwalskiego. Prowadzono również inwentaryzację akt sądowych i notarialnych. W spuściznach fotograficznych Romana Łysionka z lata 1975-1995 i Tadeusza Smagacza z lata 1952 - 1995 zabezpieczono i przygotowano do dalszego opracowania negatywy (**łącznie ponad 50 tys. klatek**) poprzez skanowanie, nadanie numerów ewidencyjnych poszczególnym klatkom, sporządzenie wydruków z naniesieniem sygnatur, a także opisanie możliwych do określenia tematów.

W swej działalności naukowej i popularno-naukowej w ramach badań i popularyzacji wiedzy o przeszłości Suwałk i regionu Archiwum współpracowało głównie z Augustowsko - Suwalskim Towarzystwem Naukowym (było współwydawcą t. V – VIII „*Rocznika Augustowsko-Suwalskiego*”, które ukazały się w l. 2005 – 2008) oraz z Instytutem Pamięci Narodowej Oddziałem w Białymstoku. Wspólnie z nimi organizowało we własnym obiekcie wystawy, prezentację filmów poświęconych obławie augustowskiej oraz konferencje naukowe „*Tradycje i współczesność suwalskiego archiwum*”, „*Komuniści przeciw wolności – twarze władzy. Z historii Suwalszczyzny w czasach PRL-u*” i seminarium naukowe „*Metody opisu Ziemi*”.

Na organizowanych przez różne podmioty konferencjach naukowych, popularno - naukowych, seminariach i spotkaniach pracownicy Archiwum wygłosili, głównie w Suwałkach, ale też w innych ośrodkach, następujące referaty, poświęcone głównie przeszłości Suwałk i regionu i opracowane przede wszystkim na podstawie

zasobu Archiwum: *„Archiwalia Suwalszczyzny. Zasób rozproszony”*, *„Archiwum w regionie. O problemach w działalności naukowej i popularyzacyjnej Archiwum Państwowego w Suwałkach”*, *„Archiwum Państwowe w Suwałkach 1921 – 1926”*, *„O źródłach archiwalnych do dziejów polsko-litewsko-białoruskiego pogranicza”*, *„Z sądowych akt suwalskiego archiwum”*, *„Dokumentacja geodezyjno-kartograficzna w zasobie Archiwum Państwowego w Suwałkach”*, *„Suwalscy Żydzi od założenia miasta do II wojny światowej”*, *„Kultura i rozrywka w Suwałkach na przełomie XIX i XX wieku”*, *„Obchody uroczystości 300-lecia panowania Romanowów w guberni suwalskiej”*, *„Przyłączenie Suwałk do Polski w 1919 roku”*, *„O kształceniu i wychowaniu w seminarium nauczycielskim w okresie międzywojennym”*, *„Staroobrzędowcy w regionie suwalskim”*, *„Geneza obławy augustowskiej”*, *„Władze lokalne a obława”*, *„Suwałki w okresie kształtowania się władzy ludowej w Polsce”*, *„O działaniach administracji terenowej wobec struktur wyznaniowych w północnych powiatach województwa białostockiego w latach 1956 – 1975”*,

Część referatów, a także innych opracowań pracowników Archiwum została opublikowana głównie w tomach V – VIII *„Rocznika Augustowsko-Suwalskiego”*. Były to następujące artykuły, komunikaty i publikacje źródeł archiwalnych: *„Karol hr. Brzostowski a powstanie listopadowe”*, *„Karol hr. Brzostowski i jego dobra – źródła w zbiorach Archiwum Państwowego w Suwałkach”*, *„Zespół archiwalny Gimnazjum im. Karola Brzostowskiego w Suwałkach 1919 – 1939 – stan zachowania, możliwości udostępniania, zawartość”*, *„Struktury Kościoła rzymskokatolickiego a administracja terenowa w latach 1956 – 1975 w północnych powiatach województwa białostockiego”*, *„O powstaniu i działalności pierwszego Archiwum Państwowego w Suwałkach 1921 – 1926”*, *„Archiwalia Suwalszczyzny - czynniki wpływające na stan zachowania, rozproszenie”*, *„Migracje ludności na Suwalszczyźnie po II wojnie światowej w świetle materiałów Archiwum Państwowego w Suwałkach”*, *„Przywileje dla miasta Suwałk”*, *„Staroobrzędowcy w dokumentach władz”*. W innych wydawnictwa pracownicy Archiwum opublikowali następujące teksty: *„Suwałki w latach 1914-1920”*, *„Suwałki w latach*

1944-1975” w: „Suwałki miasto nad Czarną Hańczą”, Suwałki 2005, „Kształcenie i wychowywanie uczennic w żeńskim seminarium nauczycielskim w Suwałkach w okresie międzywojennym”, w: „Środowiska inteligenckie Suwalszczyzny oraz ziem ościennych w okresie zaborowym i II Rzeczypospolitej”, Suwałki 2007, „Generał Mieczysław Mackiewicz (1880, Kurcieniszki – 1954, Bangor)”, „Almanach Sejneński 4”, Sejny 2005, „O początkach pierwszego Archiwum Państwowego w Suwałkach (w 85. rocznicę powstania)”, „Archiwista Polski” 2006, nr 4 (44), „Władze lokalne a obława”, w: „Obława augustowska (lipiec 1945 r.)”, Białystok 2005.

Archiwum Państwowe w Suwałkach zorganizowało w analizowanym okresie następujące wystawy materiałów archiwalnych i ich kopii (niektóre we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej Oddziałem w Białymstoku, Augustowsko-Suwalskim Towarzystwem Naukowym, innymi archiwami polskimi i litewskimi):

- „Archiwum Państwowe w Suwałkach 1921 – 1926”,
- „Najstarsze dokumenty w zbiorach Archiwum Państwowego w Suwałkach”,
- „Wspólne dziedzictwo archiwalne. Suwalszczyzna w dokumentach archiwalnych Polski i Litwy”,
- „Czas Solidarności. Z wydarzeń lat 1980 - 1981 w województwie suwalskim”,
- „Komuniści przeciw wolności – twarze władzy. Z historii Suwalszczyzny w czasach PRL-u”,
- „Stan wojenny w województwie suwalskim”,
- „Kartografia w zasobie Archiwum Państwowego w Suwałkach”,
- „Afisze wydarzeń kulturalnych w Suwałkach 1859 – 1860, 1919”,
- „Osobliwości w archiwaliach”.

Instytucja wypożyczała również oryginały materiałów archiwalnych lub ich kopie na wystawy organizowane przez inne placówki, głównie przez Muzeum Okręgowe w Suwałkach. Archiwum brało udział w zorganizowaniu wystawy w Mariampolu na Litwie pt. „Wspólne dziedzictwo archiwalne – Sudawia (Suwalszczyzna) w dokumentach archiwów Litwy i Polski”.)

Ponadto archiwum przygotowało i przekazało materiały do następujących ogólnopolskich prezentacji internetowych w portalu internetowym „Polska.pl”

w serwisie „Archiwa”:

- „Skarby archiwów polskich”,
- „Mniejszości narodowe”,
- „U źródeł polskiej demokracji”,
- „Miasta w dokumencie archiwalnym – Suwałki”,
- „Curiosa w polskich archiwach”.

W latach 2005 – 2008 w ramach gromadzenia materiałów archiwalnych, ich zabezpieczenia i dalszego przechowywania Archiwum przejęło **23 nowe zespoły archiwalne**. Ogółem w tym okresie zasób Archiwum zwiększył się o **136 metrów bieżących akt i prawie 77000 jednostek archiwalnych**. Podkreślić należy, że oprócz materiałów archiwalnych, przejmowanych z państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych, które tworzą materiały archiwalne, do zasobu Archiwum trafiły spuścizny fotograficzne Tadeusza Smagacza i Romana Łysionka, dokumentujące rzeczywistość II połowy XX wieku głównie w Suwałkach i w regionie. Fotografie te, przeważnie negatywy (**około 50 tys. klatek**), zakupiono na wnioski Archiwum ze środków przyznanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Z innych interesujących materiałów, różnorodnych w formie i bogatych w treści, które przejęto spoza jednostek państwowych i samorządowych, warto wymienić **dokumentację Polsko - Litewskiej Izby Gospodarczej Rynków Wschodnich**.

W 2006 r. w ramach wymiany mikrofilmów między archiwami Polski i Litwy Archiwum otrzymało **ponad 50 tys. klatek mikrofilmów**, wykonanych z akt zespołu Rząd Gubernialny Augustowski 1816-1877, który znajduje się w Litewskim Państwowym Archiwum Historycznym w Wilnie.

W dziedzinie nadzoru nad narastającym zasobem archiwalnym w instytucjach, które tworzą materiały archiwalne, a funkcjonują na terenie miasta Suwałk oraz powiatów augustowskiego, sejneńskiego i suwalskiego województwa podlaskiego, a także w powiatach oleckim i gołdapskim województwa warmińsko -

mazurskiego, Archiwum przeprowadzało kontrole, lustracje i ekspertyzy. Ich cel sprowadzał się do czuwania nad prawidłowością kształtowania materiałów archiwalnych, postępowania z nimi oraz ich przekazywania do Archiwum. W latach 2005 – 2008 przeprowadzono ogółem **129 kontroli, 49 lustracji i 77 ekspertyz**.

Ważnym zadaniem Archiwum jest zabezpieczenie materiałów archiwalnych i stworzenie im właściwych warunków przechowywania. Wyremontowanie skrzydła północnego budynku przyczyniło się do zauważalnej poprawy warunków przechowywania i ochrony materiałów archiwalnych przed niekorzystnymi czynnikami zewnętrznymi. W istniejącej pracowni konserwatorsko - introligatorskiej podejmowane były również prace z zakresu konserwacji właściwej i profilaktyki materiałów archiwalnych. I tak konserwacji właściwej poddawano głównie księgi stanu cywilnego (**około 20**). W zakresie profilaktyki, w celu ochrony materiałów archiwalnych, umieszczano akta (głównie sądowe z okresu międzywojennego oraz stanu cywilnego z XIX i początków XX wieku) i fotografie w zakupionych pudłach i pudełkach z tektury bezkwasowej (**użyto prawie 1200 pudeł na ponad 200 m.b. akt i prawie 100 pudełek na niemal 2 tys. fotografii**), a także natłuszczano skórzane oprawy **150 ksiąg** hipotecznych właściwymi preparatami. Umieszczono w specjalnych koszulkach ponad **50 tys. klatek negatywów**. Odkazaniu w komorze fumigacyjnej Archiwum Państwowego m. st. Warszawy Oddziału w Grodzisku Mazowieckim poddano **53 m.b. i ponad 20 tys. teczek akt sądowych**. W celu ochrony ksiąg stanu cywilnego przed degradacją w trakcie zbyt częstego z nich korzystania przygotowano i przekazano do mikrofilmowania do pracowni mikrofilmowej Archiwum Państwowego w Gdańsku 463 księgi z przełomu XIX i XX wieku.

2. Popularyzacja wiedzy w postaci wydawnictw, opracowań tematycznych oraz artykułów w prasie regionalnej i krajowej

Muzeum Okręgowe w Suwałkach jest instytucją, która w północno-wschodniej części kraju prowadzi najszerzej zakrojone studia i prace badawcze

w zakresie historii miasta i regionu. Jest to jedno z podstawowych zadań statutowych placówki. W tym zakresie muzeum prowadziło następujące działania:

- W zakresie popularyzacji wiedzy w postaci wydawnictw, opracowań tematycznych oraz artykułów w prasie regionalnej i krajowej:

2005 rok

- album „Na lewym brzegu Niemna – Kairiajame Nemuno krante” w opracowaniu K. Skłodowskiego (nakład 1000 egz.). Wydawnictwo zrealizowane zostało w ramach projektu „Na lewym brzegu Niemna. Dziedzictwo miasta i miasteczek dawnej guberni suwalskiej utrwalone w starej fotografii” (projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej);
- album „Malarze polscy w Monachium” autorstwa E. Ptaszyńskiej i Z. Fałtynowicza. W nim m.in. prace A. Wierusza-Kowalskiego. Nakład 2000;
- „In memoriam prof. Edward Szczepanik 1915-2005” – publikacja towarzysząca wystawie „Profesor Edward Szczepanik (1915-2005) ostatni premier Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie Honorowy Obywatel Miasta Suwałk”, autorstwa Krzysztofa Skłodowskiego. (nakład 1000 egz.);
- zbiór pocztówek „Na lewym brzegu Niemna – mapy powiatów guberni suwalskiej” – 8 szt. plus obwoluta w nakładzie 300 egz.;
- zbiór pocztówek „Suwałki na starej pocztówce” – 9 szt. plus obwoluta w nakładzie 1000 szt.;

2006 rok

- informator wystawy „Zygmunt August i Barbara. Prawda i legenda” w nakładzie 500 egz.;

- album Dla Miłosza: Suwałki – Krasnogruda wspólnie z Urzędem Miejskim w Suwałkach, opracowanie Z. Fałtynowicz, nakład 2000 egz.;
- album „Na lewym brzegu Niemna – Kairiajame Nemuno krante” II wydanie - w opracowaniu K. Skłodowskiego (nakład 1000 egz.);

2007 rok

- publikacja Malarze polscy w Monachium: studia i szkice pod red. Zbigniewa Fałtynowicza i Elizy Ptaszyńskiej zawierająca materiały z sesji naukowej „Żyję całą duszą malarstwem (Olga Boznańska, 1887 r.). Malarze polscy w Monachium”;
- album „Szukam światła” autorstwa S. J. Wosia towarzyszący wystawie prac artysty, sfinansowany z Programu Operacyjnego „Znaki czasu” MKiDN;

2008 rok

- publikacja „Środowiska inteligenckie Suwalszczyzny oraz ziem ościennych w okresie zaborowym i II Rzeczypospolitej”. Współwydawcami są Uniwersytet w Białymstoku i A-STN. Nakład 500 egz.;
- książka pt. „Podróże bliskie: Zbigniew Herbert i Suwalszczyzna” autorstwa Z. Fałtynowicza w ramach realizacji projektu w Programie HERBERT ogłoszonego przez MKiDN. Nakład 2000 egz.;
- opracowanie pt. „Środowisko literackie 1991–1998 w województwie suwalskim: bibliografia” autorstwa Z. Fałtynowicza w ramach realizacji projektu przy wsparciu finansowym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku. Nakład 300 egz.;
- książka Adama Cz. Dobrońskiego i K. Skłodowskiego „2 Pułk Ułanów Grochowskich im. gen. Józefa Dwernickiego” przy wsparciu finansowym

Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku. Nakład 1 000 egz.;

- katalog wystawy „Czasy saskie” z tekstami C. Kalejty i K. Skłodowskiego. Nakład 500 egz.;
- publikacja(w języku polskim i w języku niemieckim) zawierająca teksty (Haliny Stępień, Elizy Ptaszyńskiej i Zbigniewa Fałtynowicza) o obecności malarzy i pisarzy polskich w Monachium oraz reedycję „Jednodniówki” monachijskiej z 1897 roku. Współwydawcą jest Konsulat Generalny RP w Monachium (nakład 1 000 egz.);

2009 rok

- II wydanie książki K. Skłodowski „Dzisiaj ziemia wasza jest wolną”. Publikacja sfinansowana przez Urząd Miejski w Suwałkach ukazała się w nakładzie 1 000 egz.;
- publikacji Artur Ochał: „Batalion KOP Suwałki 1927–1939” (1 000 egz.);
- album Marian Pokropek: „Suwalszczyzna. Świat pogranicza” (1 000 egz.);
- album „Obrazy w drewnie żłobione – twórczość Alfreda Wierusza-Kowalskiego w drzeworytach” w opracowaniu Elizy Ptaszyńskiej w nakładzie 500 egz.

2010 rok

- informator Muzeum im. Marii Konopnickiej „Tej która w Suwałkach zaczerpnęła pierwszą ośnowę życia. Muzeum im. Marii Konopnickiej w 100-lecie śmierci poetki” autorstwa M. Wołowskiej – Rusińskiej (1000 egz.).
- książka „A. Ochał „Słownik oficerów i chorążych KOP w Suwałkach 1927–1939” (wydawca ASTN, współwydawca – Muzeum)
- zbiór wierszy M. Konopnickiej „*Przychodzę śpiewać z nimi. Poezje dla najmłodszych*” w wyborze M. Wołowskiej-Rusińskiej z ilustracjami

znanych plastyków związanych z Suwalszczyzną. Nakład 1 000 egz.

- książka: „Maria Konopnicka; Trzy nowele: Anusia, Z cmentarzy, Jak Suzin zginął” zawierającego trzy utwory, w których pisarka nawiązała do suwalskiego okresu dzieciństwa, nakład 2000 egz.
- dwa kalendarze: ścienny oraz biurkowy pt. Rok Miłosa w nakładzie 2 x 1000 egz. na zlecenie i ze środków Urzędu Miejskiego w Suwałkach.
- dwie okolicznościowe jednodniówki GRH „Garnizon Suwałki” prezentujące: kalendarium wydarzeń z września 1939 roku na Suwalszczyźnie – w związku z inscenizacją „Mobilizacja 1939” i wydarzenia związane z odzyskaniem niepodległości na Suwalszczyźnie – w związku z grą miejską „W drodze do niepodległości”

W monografii Suwałk pt. „Suwałki miasto nad Czarną Hańczą” zamieszczone zostały dwa rozdziały opracowane przez K. Skłodowskiego: „Wojsko garnizonu Suwałki” i „Okupacja Suwałk” oraz rozdział opracowany przez J. Brzozowskiego i J. Siemaszkę „Najstarsze dzieje okolic Suwałk”.

Pracownicy merytoryczni muzeum wzięli udział w przygotowaniu programu „Biblioteki Trzech Wieków Suwałk” (wspólnego przedsięwzięcia Muzeum Okręgowego, Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej i Augustowsko-Suwalskiego Towarzystwa Naukowego w ramach obchodów 300-lecia Suwałk).

3. Pozyskiwanie materiałów dotyczących miasta i regionu z innych placówek archiwalnych z terenu kraju i zagranicznych

W latach 2005 - 2009 pracownicy muzeum oddali do druku w wydawnictwach naukowych i popularnonaukowych w kraju i za granicą **53 artykuły**.

- W zakresie pozyskiwania materiałów archiwalnych dotyczących miasta i regionu:

- archiwum prof. K. O. Falka i Szwedzkiej Ekspedycji Jaćwieskiej na które składały się:- „Zbiór K. O. Falka” - fotokopie akt kamedułów wigierskich ze zbiorów Biblioteki Krasieńskich w Warszawie oraz materiałów rękopiśmiennych i kartograficznych ze zbiorów Archiwum Skarbowego w Warszawie (oryginały tych dokumentów uległy zniszczeniu w czasie drugiej wojny światowej).
- „Źródła rękopiśmienne K. O. Falka” - dokumentacja badawcza (rękopisy, notatki z badań terenowych, wywiady z informatorami, fotografie, niedokończone artykuły i inne materiały naukowe) prof. Knuta Olofa Falka, z jego badań w latach 1934-1939 oraz 1959-1980, stanowiąca unikalny zbiór dokumentów z dziedziny kultury, historii i językoznawstwa Suwalszczyzny.
- „Zbiory Szwedzkiej Ekspedycji Jaćwieskiej” - dokumentacja fotograficzna informatorów, budynków, wsi, krajobrazów, bibliografia, wycinki prasowe, dokumenty ekspedycji i materiały naukowe będące pokłosiem działalności pozostałych członków SEJ.

Trzy wymienione powyżej kolekcje mają ogromne znaczenie nie tylko jako materiał dokumentujący działalność państwa Falków i Szwedzkiej Ekspedycji Jaćwieskiej na Suwalszczyźnie, wzbogacający zbiory Muzeum Okręgowego

w Suwałkach. Fotokopie dokumentów z polskich bibliotek i archiwów, zniszczone podczas wojny, umożliwią ich przywrócenie naszemu dziedzictwu narodowemu.

- prawa autorskie do 2288 sztuk negatywów zdjęć fotograficznych stanowiących zbiór archiwalny pod nazwą „Etnosuwaliana”, pochodzący ze zbiorów prof. Mariana Pokropka stanowiący znakomitą dokumentację kultury ludowej Suwalszczyzny i bogaty materiał do dalszych badań etnograficznych regionu;

- w roku 2010 pozyskano do zbiorów muzealnych archiwum dr. Eugeniusza Iwańca dotyczącego staroobrzędowców.

4. Pozyskiwanie środków pomocowych w zakresie popularyzacji wiedzy o mieście i regionie oraz na działalność wydawniczą

Muzeum Okręgowe w ramach tego działania pozyskiwało w omawianym okresie dodatkowe fundusze na popularyzację wiedzy o mieście i regionie oraz na działalność wydawniczą. Muzeum pozyskało:

w 2005 r.

- od sponsorów z Suwałk i kraju dofinansowanie na wydania publikacji „Na lewym brzegu Niemna”. Mapy powiatów guberni suwalskiej” (7.750 zł);

w 2007 r.

- na realizację wystawy i wydanie katalogu prac Stanisława J. Wosia – z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (20.000 zł),

w 2008 r.

- na „Konferencję naukową pt. „Badania etnograficzne na pograniczu polsko-litewsko-białoruskim w 2. połowie XX w.” z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (25.000 zł),
- na „Publikację książki – Adam Cz. Dobroński, Krzysztof Skłodowski – 2. Pułk Ułanów Grochowskich im. Gen. Dwernickiego” z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego (6.500 zł.),

w 2009 r.

- na publikację „Suwalszczyzna. Świat pogranicza” z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego (6.500 zł),
- na publikację Ochał „Batalion Korpusu Ochrony Pogranicza Suwałki 1927-1939” z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego (5.000 zł),
- na publikację Artur Ochał „Batalion KOP Suwałki 1927-1939” (ze środków NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej) (2.000 zł).

w 2010 r.

- na wystawę „Starowerski świat” z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego (3.000 zł)

W ramach realizacji tego celu operacyjnego Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki w latach 2009 - 2010 realizowano projekt „Ludowa tradycja Suwalszczyzny – etnograficzne kompendium” dotyczący badań i opublikowania książki naukowej. Na jego realizację uzyskano dofinansowanie z:

- Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 40 000 PLN
- Urzędu Marszałkowskiego Woj. Podlaskiego – 8 000 PLN

Projekt dotyczył przeprowadzenia kompleksowych badań architektury i sztuki ludowej Suwalszczyzny i opracowanie ich w sposób umożliwiający współczesne wykorzystanie tego materiału w szeroko pojętej edukacji regionalnej. W roku 2009 wydano prezentację materiału na płycie CD, a w roku 2010 wydano drukiem książki z tego zakresu. Do projektu zaangażowany jest najwybitniejszy obecnie w Polsce badacz tradycyjnej kultury ludowej prof. dr hab. Marian Pokropek - emerytowany pracownik Uniwersytetu Warszawskiego.

Na zadania z zakresu popularyzacji wiedzy o mieście i regionie oraz na działalność wydawniczą Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej pozyskała fundusze:

w 2005 r.

- na realizację projektu „Ziemia suwalska kraina mojego dzieciństwa” z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (15.000 zł)

w 2006 r.

- na realizację projektu „Sześciolatki poznają swoją „małą ojczyznę – Suwalszczyznę” poprzez literaturę” z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (29.250 zł),

w 2007 r.

- na realizację projektu „Kraina piękna jak baśń” z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (5.000 zł),

w 2008 r.

- na realizację projektu „Akademia Wychowania Patriotycznego. Suwalczanie z kart kalendarza” z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego (7.000 zł),
- na realizację projektu „Baśnie i legendy na zachodnim brzegu Niemna” Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego (6.000 zł).

5. W zakresie prowadzenia badań z historii miasta i regionu:

W latach 2005-2010 muzeum prowadziło w tym zakresie 31 tematów badawczych:

- Muzeum im. M. Konopnickiej prowadziło prace dokumentacyjne i bibliograficzne do tematu „Kultura literacka na Suwalszczyźnie i Mazurach Wschodnich”, „Życie i twórczość M. Konopnickiej”, „Związki Czesława Miłosza z Suwalszczyzną”, „Leszek Aleksander Moczulski”, „Życie i twórczość Aleksandra Kamińskiego”.
- Dział Kultury Literackiej Suwalszczyzny realizował tematy: „Związki Zbigniewa Herberta z Suwalszczyzną”, „Środowisko literackie 1991–1998 w województwie suwalskim”, „Maria Konopnicka a malarze polscy w Monachium”, „Andrzej Miłosz oraz Czesław Miłosz i Suwalszczyzna”, „Środowisko literackie na Suwalszczyźnie i Mazurach Wschodnich w latach 1999-2008 – bibliografia”
- Dział Archeologii prowadził tematy: „Osadnictwo paleolityczne i mezolityczne w dorzeczu Legi”, „Wschodni odłam kultury ahrensburgskiej”, „Sytuacja kulturowa w schyłkowym plejstocenie i wczesnym holocenie Europy północno-wschodniej”, „Epoka kamienia w dorzeczu Marychy”, „Łódzie jednopienne z terenów pojezierzy północno-wschodniej Polski”, kontynuowano analizę materiałów z obozowiska mezolitycznego w Miłukach i zespołu osadniczego w Dręstwie. Udział w międzynarodowym programie badawczym realizowanym na Uniwersytecie Jana Gutenberga w Moguncji (Niemcy), dotyczącym genetyczno-molekularnych i biochemicznych studiów nad procesem neolityzacji Europy. Analiza obejmuje mezolityczne szczątki ludzkie z Dręstwa oraz kości tura/żubra z Miłuk w badaniach nad powstawaniem bydła domowego, „Cmentarzysko kurhanowe z okresu wędrówek ludów w Garbasie I”.
- Dział Etnografii prowadził badania na temat: „Rok obrzędowy na Suwalszczyźnie”, „Strój ludowy pogranicza”, „Obrzędowość rodzinna na Suwalszczyźnie”, „Rymarstwo w Suwałkach”, „Wielokulturowość Suwalszczyzny – Staroobrzędowcy”.

- Dział Sztuki realizował tematy: „Artyści urodzeni lub tworzący na Suwalszczyźnie”, „Środowisko artystyczne XIX- wiecznego Monachium”, „Życie i twórczość Alfreda Wierusza-Kowalskiego”, „Życie i twórczość Czesława Wierusza - Kowalskiego i Joanny Wierusz-Kowalskiej”, „Życie i twórczość Antoniego Piotrowskiego”.
- Dział Historii realizował tematy: „Garnizon suwalski”, „Gubernia suwalska”, „Oddziały wojskowe garnizonu Suwałki”, „Działalność Suwalskiego Okręgu POW”.

Ich efektem były wydawnictwa, artykuły, opracowania, wystawy czasowe, referaty i wykłady przygotowane, wygłoszone i zrealizowane przez pracowników muzeum.

Również miejscowe stowarzyszenie prowadziły ożywioną działalność badawczą w zakresie historii miasta i regionu. Wiodącą rolę odgrywały w tej dziedzinie Suwalsko - Augustowskie Towarzystwo Naukowe oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Suwalszczyzny. Członkowie wspomnianych stowarzyszeń podejmowali badania, a ich efekty prezentowali na łamach własnych publikacji. W omawianym okresie ASTN wydało 7 tomów „Rocznika Augustowsko - Suwalskiego” (periodyku o charakterze historyczno – regionalnym). Natomiast Stowarzyszenie Przyjaciół Suwalszczyzny wydało m. in.: „Walery Roman 1877-1952. Honorowy obywatel Suwałk” i wznowiono „Suwalskie lata Marii Konopnickiej”.

Finansowanie samorządowych jednostek kultury w okresie objętym Programem Rozwoju Kultury Miasta Suwałki na lata 2005 - 2010

W analizowanym okresie na sytuację finansową samorządowych jednostek kultury, a także na finansowanie kultury ogółem miały przede wszystkim wpływ:

1. Zmiana finansowania przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego ze wsparcia podmiotowego na projektowe. Powstały Programy Operacyjne oraz Mecenat Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

2. Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej 1 maja 2004 roku, które zaowocowało uruchomieniem dla naszego kraju programów finansowych (funduszy strukturalnych i programów wspólnotowych) mających na celu wspieranie europejskiej polityki spójności. W ramach programów europejskich znalazły się również środki na wsparcie działań z zakresu kultury.

Należy tu zauważyć, że większość programów unijnych została rozpisana do 2007 roku, z czego 2007 rok był okresem ewaluacji, wyłączonym z udzielania dotacji. Kolejne programy finansowe zaczęły funkcjonować od 2008 roku. Przyniosło to brak ciągłości finansowania w ramach środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, co możemy zaobserwować w załączonych poniżej wykresach.

Muzeum Okręgowe

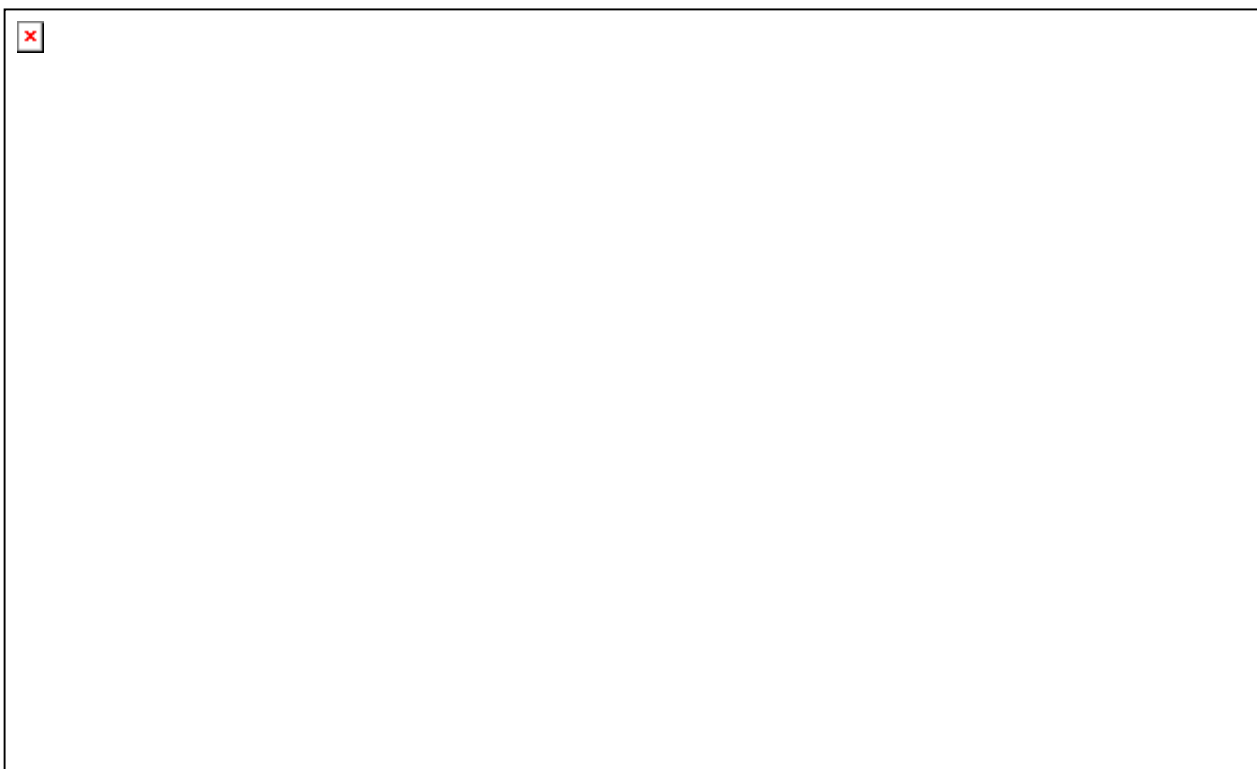
Podział środków budżetowych z wyszczególnieniem źródeł finansowania w latach 2005-2010
(w tys. zł)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Dotacja z budżetu miasta	1328	1486,3	1465	1880,8	1903,9	1949,45
MKiDN	30	61	76,1	234,4	257,3	0
Dochody własne	260	1178,9	961,1	868,7	220,7	44
UE	72	39,995	0	0	621,4	2043
inne	54	17,325	19,5	32	19,5	8

Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej

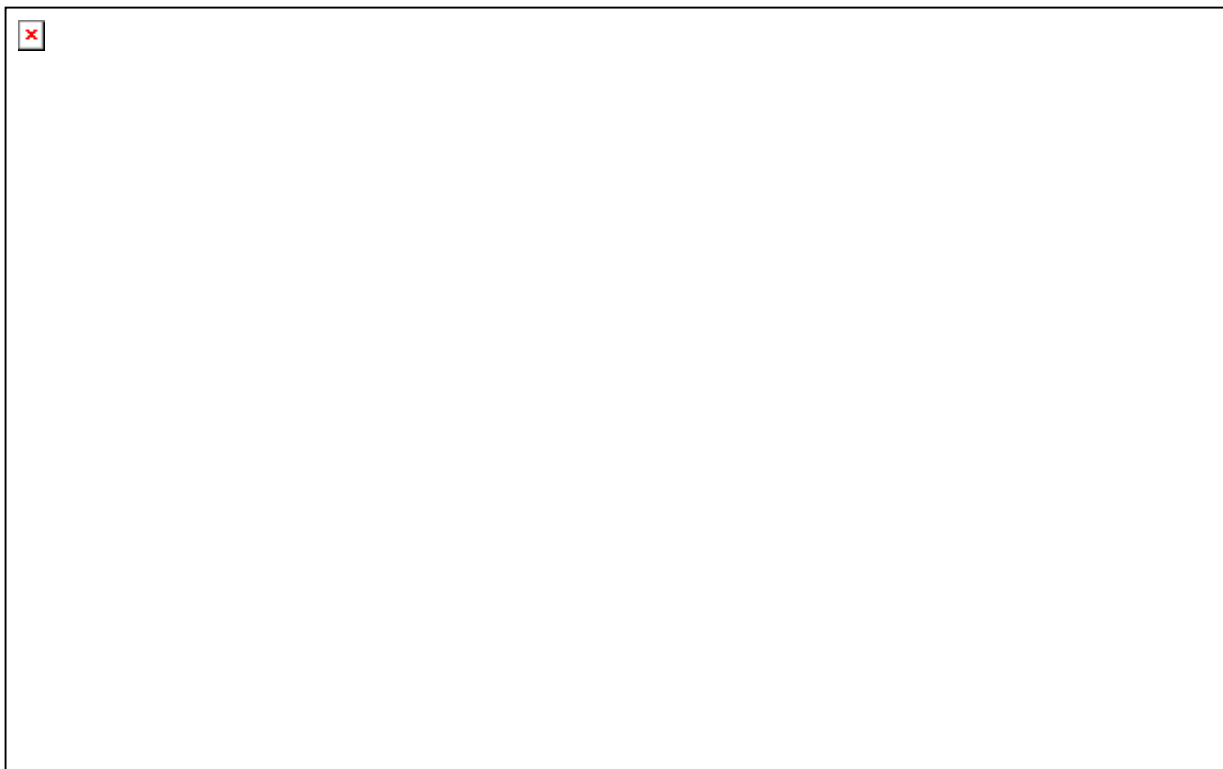
Podział środków budżetowych z wyszczególnieniem źródeł finansowania w latach 2005-2010
(w tys. zł)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Dotacja z budżetu miasta	1136,9	1038	1132,1	1142	1264,3	1494
MKiDN	294	87,8	181,5	58,1	22	31
Dochody własne	40	39	35	279,2	94,9	88
UE	33	11,6	0	0	0	0
inne	46	1	5	13	0	4

Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki

Podział środków budżetowych z wyszczególnieniem źródeł finansowania w latach 2005-2010
(w tys. zł)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Dotacja z budżetu miasta	1915,2	1978,4	2747,2	2707	3100	3762
MKiDN	54,1	12,5	155,6	25	0	105
Dochody własne	739,2	602,8	515,3	696	616	840
UE	189,4	572,9	0	300,3	225,3	0
inne	0	47,4	68,2	216,2	310	15

Ponadto na powyższych wykresach można zaobserwować regularny wzrost dotacji z budżetu miasta. W Programie Rozwoju Kultury na lata 2005 – 2010 było to określone jako jeden z warunków rozwoju. Omawiany wzrost dla poszczególnych instytucji przedstawiał się następująco:

- 1) dla Muzeum Okręgowego wyniósł **621.271** zł (dotacja w 2005 r. 1.328.178,00 zł – dotacja w 2010 r. 1.949.450 zł)

2) dla Biblioteki Publicznej wyniósł **357.100** zł (dotacja w 2005 r. 1.136.900 zł – dotacja w 2010 r. 1.494.000),

3) dla Regionalnego Ośrodka Kultury i Sztuki wyniósł **1.846.796** (dotacja w 2005 r. 1.915.271,47 zł – dotacja w 2010 r. 3.762.067 zł).

Powyższy wzrost spowodowany był powołaniem w Regionalnym Ośrodku Kultury i Sztuki w Suwałkach Orkiestry Kameralnej „Camerata dell’Arte” oraz organizacją imprezy Suwałki Blues Festiwal, w Muzeum Okręgowym natomiast utworzeniem Galerii Andrzeja Strumiłły.

Ideą przyświecającą twórcom Programu Rozwoju Kultury Miasta Suwałki na lata 2005 – 2010 było wypracowanie takich mechanizmów, które pozwoliłyby na zróżnicowanie środków wchodzących w skład budżetu samorządowych jednostek kultury. Środki te miały pochodzić z następujących źródeł:

- Dotacja od organizatora (Miasto Suwałki)
- Środki pozyskane z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Środki z Unii Europejskiej.
- Dochody własne

Niestety, jak widać na załączonych wykresach montaż finansowy nie jest regularnym mechanizmem. Podobnie dzieje się w skali szerszej, ogólnokrajowej. Struktura organizacyjna państwowych i samorządowych jednostek kultury, a także związane z tym zmiany uregulowań prawnych uniemożliwiają wprowadzenie stałego modelu finansowania.

1. Procentowy podział środków budżetu Muzeum Okręgowego ze względu na źródło dofinansowania (w perspektywie pięcioletniej). W ramach środków w kategorii „inne” znalazły się dotacje z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, programów finansowych Unii Europejskiej oraz granty pochodzące z innych źródeł

2. Procentowy podział środków z budżetu Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej ze względu na źródło dofinansowania (w perspektywie pięcioletniej). W ramach środków w kategorii „inne” znalazły się dotacje z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, programów finansowych Unii Europejskiej oraz granty pochodzące z innych źródeł.

3. Procentowy podział środków z budżetu ROKiS ze względu na źródło dofinansowania (w perspektywie pięcioletniej). W ramach środków w kategorii „inne” znalazły się dotacje z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, programów finansowych Unii Europejskiej oraz granty pochodzące z innych źródeł

Wnioski

Powyższy materiał obrazuje ostatnie sześć lat życia kulturalnego Suwałk.

Trudno jest zmierzyć, inaczej niż to ma miejsce w innych dziedzinach życia, rozwój w dziedzinie kultury. Trudno jest znaleźć odpowiednie mierniki, które mogłyby ten rozwój wykazać. Bo czy miernikiem może być w tym wypadku ilość imprez, czy może ten rozwój powinniśmy określać raczej ich jakością? Z drugiej strony trudno uznać za sukces imprezę o wysokiej randze artystycznej, która by jednak nie znalazła swoich odbiorców. Czy zatem sukces w tej dziedzinie może określać frekwencja? Doświadczenie podpowiada, że imprezy, które przedstawiają sobą niższą wartość artystyczną, znajdują często wielu amatorów. Należy też wziąć pod uwagę to, iż kultura jest sferą, której odbiór jest bardzo subiektywny i wartościowanie w tej dziedzinie nigdy nie jest w pełni wolne od osobistych

upodobań, czy uprzedzeń.

Wydaje się, że właściwą metodą w tym wypadku jest przyjęcie metody opisowej z uwzględnieniem jak największej ilości danych liczbowych. Natomiast najważniejszym czynnikiem rozwoju w tej dziedzinie wydaje się być ilość dostępnych opcji (możliwości) czynnego uczestnictwa w kulturze zarówno w charakterze twórcy, jak i odbiorcy.

Pod tym względem sytuacja Suwałk zmieniła się wyraźnie. Powstały długofalowe programy ochrony dziedzictwa kulturowego, a szczególnie zabytkowej substancji centrum miasta. Powstały przejrzyste programy stypendialne, uregulowane zostały zasady przyznawania nagród. Uchwały w tym zakresie są traktowane przez inne samorządy jako wzorcowe i niejednokrotnie były inspiracją do tworzenia przez nie podobnych aktów legislacyjnych. Suwałki wykreowały nową imprezę „Suwałki Blues Festiwal”, która stała się wizytówką miasta i jest coraz bardziej rozpoznawalna w kraju i za granicą. Utworzono Suwalską Orkiestrę Kameralną „Camerata dell’Arte”, która zaspakaja potrzeby mieszkańców w zakresie tzw. kultury elitarnej, czy wysokiej. Powstały dwie nowe galerie: Centrum Sztuki Współczesnej – Galeria Andrzeja Strumiłły i Galeria Jednego Obrazu, obydwie na swój sposób niezwykle i wyjątkowe w skali kraju.

Kiedy pisano Program Rozwoju Miasta Suwałki na lata 2005 – 2010 zaczynały powstawać stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. Rodziło się związane z tym prawodawstwo. Obecnie tzw. ngo stały się ważnym partnerem w życiu publicznym. Można zaobserwować ich ożywioną działalność na polu kultury. Tworzone przez nie projekty stały się rozpoznawalnymi markami w kraju, jak np. „Suwalskie Teatr – Akcje” organizowane przez Stowarzyszenie Aktywności Społeczno – Artystycznej „Nie Po Drodze”, Międzynarodowy Festiwal Pieśni i Tańca „Muszelki Wigier” realizowany przez Międzynarodowe Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społecznego, wydawany przez Fundację Miasto kwartalnik „Kultura Miasta”, czy imprezy organizowane przez Stowarzyszenie Edukacji Muzycznej. Należy zwrócić uwagę na ewaluację potrzeb tych podmiotów i ze względu na ich ważną rolę w życiu społecznym, nadal wspierać finansowo, merytorycznie i w zakresie niezbędnej

infrastruktury.

Zmieniła się również sytuacja odbiorcy, który ma obecnie ułatwiony dostęp do usług i dóbr kultury. Należy tu wspomnieć o działaniach podmiotów komercyjnych: od maja 2009 roku działa na terenie miasta galeria handlowa „Plaza” z wielkim centrum rozrywki i kinem, w Suwałkach działają dwa salony „Empik” umożliwiające zakupy dóbr kultury z dziedziny literatury, filmu, multimediiów i muzyki, funkcjonują prywatna galerie w obrębie lokali gastronomicznych, prężnie działa organizując imprezy masowe firma Bayer Media.

W bliskiej perspektywie jest budowa Miejskiego Centrum Usług Publicznych, Kultury i Sportu, w obrębie którego ma powstać między innymi duża sala koncertowo-teatralna.

Wszystko to daje nowe możliwości rozwojowe i pozwala na postrzeganie kultury jako istotnego czynnika ożywienia społeczno-ekonomicznego miasta, kształtuje pozytywny wizerunek Suwałk zarówno w oczach jego mieszkańców, jak i turystów czy też potencjalnych inwestorów. Szczególnie istotne wydaje się to z perspektywy produktu turystycznego miasta.

W związku z powyższym rodzi się potrzeba stworzenia nowego, odpowiadającego aktualnym potrzebom dokumentu zawierającego strategię rozwoju kultury na najbliższe lata. Dokument ten powinien mieć charakter kierunkowy (określać ogólne cele) i, zgodnie z najnowszymi tendencjami, powinien być oparty na solidnych, kompleksowych badaniach jakościowych i ilościowych dotyczących uczestnictwa w kulturze. Badania te, pozwoliłyby na dokonanie rzetelnej diagnozy stanu obecnego kultury z jednej strony, z drugiej zaś na rozpoznanie potrzeb odbiorców w tym zakresie i poprawę jakości komunikacji pomiędzy poszczególnymi uczestnikami życia kulturalnego.

Powstała w ten sposób strategia mogłaby być podstawą do stworzenia długofalowych programów operacyjnych miejskich instytucji kultury. Ponadto pozwoliłaby na dostosowanie propozycji kulturalnych oraz z zakresu edukacji kulturalnej do potrzeb mieszkańców, a także na wypracowanie narzędzi do stałego monitoringu podejmowanych działań oraz systemu komunikacji między

mieszkańcami (odbiorcami kultury) a samorządowymi instytucjami kultury (organizatorami).